EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 23.9.2020.
COM(2020) 610 final

2020/0279 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o upravljanju azilom i migracijama i izmjeni Direktive Vijeća 2003/109/EZ i predložene Uredbe (EU) XXX/XXX [Fond za azil i migracije]

(Tekst značajan za EGP)

{SWD(2020) 207 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

1.1. Razlozi i ciljevi prijedloga

U Političkim smjernicama Komisije predsjednica Ursula von der Leyen najavila je novi pakt o migracijama i azilu koji uključuje sveobuhvatan pristup vanjskim granicama, sustavima azila i vraćanja, schengenskom području slobodnog kretanja i vanjskoj dimenziji.

Novi pakt o migracijama i azilu, predstavljen zajedno s ovim Prijedlogom nove uredbe o upravljanju azilu i migracijama[1], novi je početak u području migracija utemeljen na sveobuhvatnom pristupu upravljanju migracijama. Ovim se Prijedlogom uspostavlja zajednički okvir za upravljanje azilom i migracijama na razini EU-a kao važan doprinos sveobuhvatnom pristupu, a njegova je svrha promicati uzajamno povjerenje među državama članicama. Novim paktom, koji se temelji na sveobuhvatnim načelima solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti, zagovara se integrirano oblikovanje politika koje objedinjuje politike u područjima azila, migracija, vraćanja, zaštite vanjskih granica, borbe protiv krijumčarenja migranata i odnosa s ključnim trećim zemljama, a odražava pristup na svim razinama vlasti. Prepoznaje se da sveobuhvatan pristup podrazumijeva i snažniji, održiviji i opipljiviji izraz načela solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti, kojim se postiže ravnoteža u širem kontekstu, a u fokusu više nije samo pitanje koja je država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Ta bi se načela stoga trebala primjenjivati na cjelokupno upravljanje migracijama, od osiguravanja pristupa međunarodnoj zaštiti do suzbijanja nezakonitih migracija i nedopuštenih kretanja.

Izazovi povezani s upravljanjem migracijama kreću se od osiguravanja uravnoteženih napora u odnosu na obradu zahtjeva za azil do osiguravanja brze identifikacije osoba kojima je potrebna međunarodna zaštita ili učinkovitog vraćanja onih kojima nije potrebna zaštita pa bi se s tim izazovima trebao nositi EU u cjelini, a ne države članice samostalno. Osim toga, pritisak na postojeće sustave azila u državama članicama i dalje uvelike opterećuje države članice prvog dolaska, a zbog nedopuštenih kretanja pod pritiskom su i sustavi azila drugih država članica. Postojeći migracijski sustav ne može se nositi s aktualnom situacijom. U ovom trenutku ne postoji učinkovit mehanizam solidarnosti ni učinkovita pravila o odgovornosti. Stoga je potreban europski okvir za upravljanje međuovisnim politikama i odlukama država članica. Tim se okvirom mora uzeti u obzir promjenjiva stvarnost migracija koja je pridonijela složenosti i povećanoj potrebi za koordinacijom.

Cilj je ovog Prijedloga nove uredbe o upravljanju azilom i migracijama zamijeniti postojeću Dublinsku uredbu i ponovno pokrenuti reformu zajedničkog europskog sustava azila uspostavom zajedničkog okvira koji će doprinijeti sveobuhvatnom pristupu upravljanju migracijama na temelju integriranog oblikovanja politika u području upravljanja azilom i migracijama, uključujući njegove unutarnje i vanjske komponente. Tim se novim pristupom postojeći sustav uklapa u širi okvir koji odražava pristup na svim razinama vlasti te osigurava usklađenost i učinkovitost djelovanja i mjera koje poduzimaju Unija i njezine države članice. Taj pristup usto uključuje novi i sveobuhvatniji mehanizam solidarnosti za osiguravanje normalnog funkcioniranja migracijskog sustava te pojednostavnjene kriterije i učinkovitije

[1] SL L […], […], str. […].

mehanizme za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Ovim Prijedlogom predviđa se novi mehanizam solidarnosti, kojim se uvode mjere solidarnosti koje države članice mogu odabrati za davanje svojeg doprinosa, a osmišljen je tako da bude fleksibilan i prilagodljiv kako bi države članice mogle reagirati na različite situacije koje proizlaze iz različitih migracijskih izazova s kojima se suočavaju. Tim novim pristupom solidarnosti pruža se stalna i raznovrsna potpora državama članicama koje su pod pritiskom ili kod kojih postoji rizik od pritiska, a obuhvaća poseban postupak kojim se uzimaju u obzir posebnosti iskrcavanja nakon operacija traganja i spašavanja. Osim toga, države članice moći će u bilo kojem trenutku ponuditi dobrovoljne doprinose. Komisija će osigurati stalnu koordinaciju tih mjera.

Ovaj Prijedlog uključuje i odredbe za učinkovitije vraćanje nezakonitih migranata. U tu se svrhu uvodi mehanizam za olakšavanje suradnje s trećim zemljama u pogledu vraćanja i ponovnog prihvata kojim se dopunjuje mehanizam uspostavljen člankom 25.a Uredbe (EU) br. 810/2019[2] o Zakoniku o vizama. Tim novim mehanizmom Komisija se ovlašćuje da Vijeću predstavi izvješće u kojem se utvrđuju djelotvorne mjere za poticanje i poboljšanje suradnje s trećim zemljama u svrhu lakšeg vraćanja i ponovnog prihvata, kao i suradnje među državama članicama s istim ciljem, uzimajući u obzir opće interese i odnose s predmetnim trećim zemljama. Komisija će se oslanjati na informacije Europske službe za vanjsko djelovanje i delegacija EU-a. Komisija i Vijeće zatim će u granicama svojih nadležnosti razmotriti treba li provesti odgovarajuće daljnje mjere u tom pogledu. Taj mehanizam i novi koordinator EU-a za vraćanje, kojemu će pomagati mreža predstavnika na visokoj razini i koji je najavljen u novom paktu o migracijama i azilu, pridonijet će zajedničkom strateškom i koordiniranom pristupu vraćanju i ponovnom prihvatu koji će primjenjivati države članice, Komisija i agencije Unije.

Nadalje, mjere solidarnosti uključivat će i sponzorstvo vraćanja kao novu mogućnost da države članice jedna drugoj pomognu u provedbi vraćanja. U okviru tog novog oblika mjera solidarnosti države članice obvezale bi se na vraćanje nezakonitih migranata u ime druge države članice, a sve aktivnosti potrebne u tu svrhu provodile bi izravno s državnog područja države članice korisnice (npr. savjetovanje o vraćanju, vođenje političkog dijaloga s trećim zemljama, pružanje potpore za potpomognuti dobrovoljni povratak i reintegraciju). Takve aktivnosti dodatak su onima koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu u okviru svojeg mandata i uključuju mjere koje Agencija ne može provesti (npr. pružanje diplomatske potpore državi članici korisnici u odnosima s trećim zemljama). Međutim, ako vraćanje ne bude dovršeno u roku od osam mjeseci, nezakoniti migranti bit će premješteni na državno područje države članice koja sponzorira vraćanje kako bi se odatle nastavilo s izvršenjem odluka o vraćanju.

Novi pristup upravljanju migracijama uključuje i poboljšanje pravila o odgovornosti za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu kako bi se na razmjeran i razuman način doprinijelo smanjenju nedopuštenih kretanja.

Osim toga, ovim se Prijedlogom uspostavlja okvir upravljanja koji se temelji na nacionalnim strategijama država članica i koji će se uključiti u europsku strategiju za upravljanje azilom i

[2] Uredba (EU) 2019/1155 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama), SL L 188, 12.7.2019., str. 25.

migracijama kojom će se utvrditi strateški pristup upravljanju azilom i migracijama na europskoj razini te za provedbu politika azila, migracija i vraćanja u skladu sa sveobuhvatnim pristupom.

Reforma zajedničkog europskog sustava azila

Pakt se temelji na prijedlozima Komisije za reformu zajedničkog europskog sustava azila iz 2016. i 2018. te se njime uvode dodatni novi elementi kako bi se osigurala ravnoteža potrebna za zajednički okvir koji objedinjuje sve aspekte politike azila i migracijske politike. Predložena reforma azila iz 2016. obuhvaćala je sedam zakonodavnih prijedloga: preinaku Dublinske uredbe[3], preinaku Uredbe o Eurodacu[4], Uredbu o Agenciji Europske unije za azil[5], Uredbu o postupcima azila[6], Uredbu o kvalifikaciji[7], preinaku Direktive o uvjetima prihvata[8] i Uredbu o okviru Unije za preseljenje[9]. Komisija je u rujnu 2018. podnijela i izmijenjeni Prijedlog uredbe o Agenciji EU-a za azil[10].

Iako je ostvaren znatan napredak u odnosu na mnoge od tih prijedloga, a suzakonodavci su postigli privremeni politički dogovor o prijedlozima Uredbe o kvalifikaciji, Direktive o uvjetima prihvata, Uredbe o okviru Unije za preseljenje, Uredbe o Eurodacu i prvom prijedlogu o Agenciji EU-a za azil, napredak je bio manji u pogledu prijedloga Dublinske uredbe i Uredbe o postupcima azila, uglavnom zbog različitih stajališta u Vijeću. Osim toga, nije bilo dovoljno potpore za postizanje dogovora o samo nekim prijedlozima reforme azila prije postizanja dogovora o cjelovitoj reformi.

Uz ovaj Prijedlog Komisija predstavlja prijedlog o izmjeni prijedloga Uredbe o postupcima azila iz 2016.[11] i prijedloga Uredbe o uvođenju dubinske provjere[12] državljana trećih zemalja i osoba bez državljanstva na vanjskim granicama, čime se povezuju sve faze migracijskog postupka, uključujući novu fazu prije ulaska i brže vraćanje državljana trećih zemalja koji nemaju pravo ostati u Uniji.

Komisija također predstavlja prijedlog o izmjeni prijedloga iz 2016. o preinaci Uredbe o Eurodacu[13] radi uspostave jasne i dosljedne veze između određenih pojedinaca i postupaka koji se na njih primjenjuju kako bi se bolje pomoglo pri kontroli nezakonitih migracija i otkrivanju nedopuštenih kretanja te kako bi se poduprla provedba novog mehanizma solidarnosti.

Naposljetku, Komisija predstavlja i prijedlog Uredbe o upravljanju kriznim situacijama kako bi se utvrdili alati potrebni za rješavanje kriznih situacija i situacija više sile. Tim su instrumentom obuhvaćene iznimne situacije masovnog priljeva državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva koji nezakonito pristižu u državu članicu, ili neposredna opasnost od takvih dolazaka, koje su takvih razmjera i prirode da sustav azila, prihvata ili vraćanja države

---

3 COM(2016) 270 final.
4 COM(2016) 194 final.
5 COM(2016) 271 final.
6 COM(2016) 467 final.
7 COM(2016) 466 final.
8 COM(2016) 465 final.
9 COM(2016) 468 final.
10 COM(2018) 633 final.
11 SL L […], […], str. […].
12 SL L […], […], str. […].
13 SL L […], […], str. […].

članice postaje nefunkcionalan i koje mogu imati ozbiljne posljedice za funkcioniranje zajedničkog europskog sustava azila i sustava Unije za upravljanje migracijama ili dovesti do nemogućnosti njihove primjene. Instrumentom se usto utvrđuju pravila o odstupanju u situacijama više sile.

1.2. Ciljevi prijedloga

Potreban je sveobuhvatan pristup upravljanju migracijama kako bi se izgradilo uzajamno povjerenje među državama članicama, a na razini EU-a osigurao dosljedan pristup azilu, upravljanju migracijama, zaštiti vanjskih granica i odnosima s relevantnim trećim zemljama, pri čemu treba prepoznati da djelotvornost cjelokupnog pristupa ovisi o zajedničkom i integriranom tretiranju svih sastavnica. Uzimaju se u obzir i nedavne presude Suda EU-a u spojenim predmetima C-715/17, C-718/17 i C-719/17, u kojima je Sud utvrdio da „obveze [...] moraju u načelu biti raspodijeljene među svim drugim državama članicama, u skladu s načelom solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti među državama članicama, s obzirom na to da u skladu s člankom 80. UFEU- a to načelo uređuje politiku Unije u području azila".

Komisija je 2016. predložila sustav u kojem bi država članica koja je na temelju hijerarhije kriterija odgovornosti određena kao odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu ostala trajno odgovorna za razmatranje svih daljnjih zahtjeva ili dokaza istog podnositelja zahtjeva. Sustav dopunjuje obvezni i automatski korektivni mehanizam raspodjele koji se, na temelju referentnog ključa, aktivira kad se država članica suoči s nerazmjernim pritiskom, čime se osigurava jasan i obvezujući sustav podjele odgovornosti među državama članicama. Europski parlament donio je 16. studenoga 2017. svoj pregovarački mandat, koji je uključivao prijedlog da se kriterij prvog ulaska i standardni kriterij prvog zahtjeva zamijene sustavom raspodjele u kojem bi podnositelj zahtjeva mogao odabrati da ga se raspodijeli u jednu od četiriju država članica s najmanjim brojem zahtjeva. Sa strane Vijeća države članice nisu se uspjele dogovoriti o zajedničkom pristupu i pregovori su zaustavljeni.

Kako bi se prevladao trenutačni zastoj i osigurao čvrst širi okvir za migracijsku politiku i politiku azila, Komisija namjerava povući prijedlog iz 2016. Ovim se Prijedlogom stavlja izvan snage i zamjenjuje Uredba (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva (dalje u tekstu „Uredba Dublin III").

Među glavnim su ciljevima Prijedloga:

- uspostaviti zajednički okvir koji doprinosi sveobuhvatnom pristupu upravljanju azilom i migracijama na temelju načela integriranog oblikovanja politika te načela solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti,
- osigurati podjelu odgovornosti putem novog mehanizma solidarnosti, kojim se uspostavlja sustav kontinuirane solidarnosti u normalnim vremenima, a državama članicama pomaže djelotvornim i konkretnim mjerama za upravljanje migracijama (premještanje ili sponzorstvo vraćanja i drugi doprinosi za jačanje kapaciteta država članica u području azila, prihvata i vraćanja te vanjske dimenzije) kad su pod migracijskim pritiskom. Taj pristup uključuje i poseban postupak solidarnosti koji se primjenjuje na dolaske nakon operacija traganja i spašavanja,
- poboljšati kapacitete sustava za učinkovito i djelotvorno određivanje jedne države članice koja će biti odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Konkretno, klauzule o prestanku odgovornosti i mogućnosti prijenosa odgovornosti među državama članicama ograničile bi se ovisno o postupcima podnositelja zahtjeva te bi se znatno skratili rokovi za slanje zahtjeva i primanje odgovora kako bi se osiguralo da se brže odredi koja je država članica odgovorna za podnositelje zahtjeva i tako oni dobiju brži pristup postupcima za priznavanje međunarodne zaštite,

- suzbiti zloupotrebe i spriječiti nedopuštena kretanja podnositelja zahtjeva unutar EU-a, prije svega uvođenjem jasnih obveza za podnositelje da zahtjev podnesu u državi članici prvog ulaska ili zakonitog boravka te da ostanu u državi članici koja je određena kao odgovorna. Ne budu li poštovali obveze, snosit će razmjerne materijalne posljedice.

1.3. Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području

Sustav za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu temelj je zajedničkog europskog sustava azila. U potpunosti je povezan s pravnim i političkim instrumentima u području azila, posebno s postupcima azila, standardima za kvalifikaciju pojedinaca za međunarodnu zaštitu, uvjetima prihvata te preseljenjem.

Ovaj je Prijedlog u skladu s pravilima o nadzoru državne granice na vanjskim granicama kako je utvrđeno u Zakoniku o schengenskim granicama te pridonosi cilju djelotvornog upravljanja vanjskim granicama koji je nužna posljedica slobodnog kretanja osoba unutar Unije. Budući da se Prijedlogom proširuje opseg mjera za svladavanje migracijskih izazova, smanjuje se potreba za ponovnim uvođenjem graničnih kontrola na unutarnjim granicama.

Osim toga, osigurava se dosljednost s učinkovitim europskim integriranim upravljanjem granicama na razini Unije i nacionalnoj razini kako je definirano u Uredbi o europskoj graničnoj i obalnoj straži. Europsko integrirano upravljanje granicama nužna je posljedica slobodnog kretanja osoba unutar Unije i temeljna sastavnica područja slobode, sigurnosti i pravde. Ono je u srži ovog Prijedloga i pridonosi provedbi načela integrirane politike za poboljšanje sveobuhvatnog pristupa upravljanju migracijama koje je Prijedlogom i predviđeno.

Prijedlog je u potpunosti u skladu s Komunikacijom o novom paktu o migracijama i azilu i planom inicijativa koje su joj priložene, uključujući prijedlog ciljane izmjene Uredbe o postupcima azila i Uredbe o uvođenju dubinske provjere, na temelju kojih migranti prolaze identifikacijske, zdravstvene i sigurnosne provjere te se usmjeravaju na postupak vraćanja ili postupak azila, što prema potrebi uključuje i postupak na granici za azil ili vraćanje utvrđen u prijedlogu izmjene Uredbe o postupcima azila. Prijedlog je također u skladu s prijedlogom o izmjeni prijedloga iz 2016. o preinaci Uredbe o Eurodacu[14]

Ovaj je Prijedlog u potpunosti u skladu s Planom za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija koji pruža operativni okvir za praćenje i predviđanje migracijskih tokova i migracijske situacije, izgradnju otpornosti i organizaciju koordiniranog odgovora na migracijsku krizu. Konkretno, u Prijedlogu su uzeta u obzir izvješća i aktivnosti mreže uspostavljene u okviru Plana.

Prijedlogom se dodatno jačaju pravni okvir i politika EU-a u području vraćanja tako što se jačaju kapaciteti Unije za suradnju s trećim zemljama s pomoću mehanizma kojim se Komisija ovlašćuje da razmatra i predlaže mjere za poboljšanje takve suradnje, koje nadilaze mjere već predviđene Zakonikom o vizama.

[14] SL L […], […], str. […].

Osigurava se dosljednost s već postignutim privremenim političkim dogovorima o Uredbi o kvalifikaciji, preinaci Direktive o uvjetima prihvata, Uredbi o okviru Unije za preseljenje i Uredbi o Agenciji Europske unije za azil, što Komisija u potpunosti podupire. Budući da se nisu promijenili ciljevi na kojima se ti prijedlozi temelje, dogovor o tim prijedlozima trebalo bi postići što prije.

Međutim, s obzirom na to da nije bilo moguće postići dogovor o prijedlogu Dublinske uredbe objavljenom 4. svibnja 2016. i s obzirom na to da taj prijedlog uključuje novi strukturirani mehanizam solidarnosti te da se njime uzimaju u obzir i druge izmjene predložene 2016. kojima se prije svega nastoji povećati učinkovitost postupaka za provedbu transfera na temelju Dublinske uredbe, kao što su obavijesti o ponovnom prihvatu i ograničavanje prijenosa odgovornosti, taj je prijedlog potrebno povući.

Komisija je u rujnu 2015. predložila mehanizam premještanja u krizama[15] radi strukturiranog rješavanja kriznih situacija poput onih u Grčkoj i Italiji koje su dovele do dviju odluka o premještanju koje je Vijeće donijelo u rujnu 2015.[16] S obzirom na to da prijedlog Uredbe o upravljanju azilom i migracijama uključuje odredbe kojima se aktualna situacija migracijskih tokova u vrijeme migracijskog pritiska nastoji riješiti s pomoću premještanja i sponzorstva vraćanja, te s obzirom na to da se prijedlogom Uredbe za rješavanje kriznih situacija i situacija više sile u području migracija i azila predviđaju i posebna pravila za premještanje i sponzorstvo vraćanja radi strukturiranog rješavanja kriznih situacija, Komisija namjerava povući prijedlog mehanizma premještanja u krizama iz rujna 2015. i staviti izvan snage Direktivu o privremenoj zaštiti[17].

1.4. Dosljednost u odnosu na druge politike Unije

Ovaj je Prijedlog u skladu sa sveobuhvatnim, dugoročnim pristupom upravljanju migracijama utvrđenim u novom paktu o migracijama i azilu, u kojem se migracijska politika stavlja u središte odnosa s partnerima iz trećih zemalja. Upravljanje vanjskim granicama integrira se u širu politiku EU-a za upravljanje migracijama; uspostavljaju se cjeloviti, pravedni i učinkoviti postupci azila i vraćanja, a schengensko područje slobodnog kretanja jača se na temelju povjerenja među državama članicama. Ključni su dijelovi tog pristupa promicanje zakonitih putova prema EU-u radi privlačenja talenata na tržište rada EU-a, pružanje zaštite onima kojima je ona potrebna putem preseljenja i dodatnih mehanizama zaštite te razvoj namjenskih politika za pomoć integraciji državljana trećih zemalja u europska društva.

Ovom se Uredbom uspostavlja okvir koji obuhvaća upravljanje migracijama duž cijele rute i koji se temelji na partnerstvima s trećim zemljama, što pridonosi cilju ambiciozne i opsežne vanjske politike EU-a utemeljene na partnerstvu s trećim zemljama. Ujedno se osigurava usklađenost s humanitarnim ciljevima Unije koji se izražavaju pružanjem potpore izbjeglicama u trećim zemljama.

Ovaj je Prijedlog u skladu s prijedlogom o dubinskim provjerama te se njime prije svega pridonosi snažnim zaštitnim mjerama za temeljna prava s pomoću mehanizma praćenja koji je predviđen potonjim prijedlogom. U prijedlogu Uredbe o uvođenju obvezne dubinske provjere na vanjskim granicama za državljane trećih zemalja koji u načelu ne ispunjavaju uvjete za

---

15 COM(2015) 450 final.

16 Odluka Vijeća 2015/1523 od 14. rujna 2015. i Odluka Vijeća (EU) 2015/1601 od 22. rujna 2015.

17 Direktiva Vijeća 2001/55/EZ od 20. srpnja 2001. o minimalnim standardima za dodjelu privremene zaštite u slučaju masovnog priljeva raseljenih osoba te o mjerama za promicanje uravnoteženih napora država članica pri prihvatu i snošenju posljedica prihvata tih osoba, SL L 212, 7.8.2001., str. 12.

ulazak predlaže se novi mehanizam praćenja kako bi se osiguralo poštovanje temeljnih prava tijekom cijele dubinske provjere i pravilna istraga svih navodnih kršenja temeljnih prava. To je praćenje dio odredaba o upravljanju iz predložene Uredbe kojima se utvrđuje da bi države članice rezultate svojih nacionalnih mehanizama praćenja uspostavljenih na temelju Uredbe o dubinskim provjerama trebale uključiti u nacionalne strategije predviđene ovom predloženom Uredbom. Osim toga, godišnje izvješće o upravljanju migracijama sadržavat će i rezultate izvješća o praćenju, a prema potrebi i prijedloge za poboljšanja.

Kako bi se potaknula učinkovita primjena Uredbe te podržale i potaknule mjere solidarnosti usmjerene na premještanje i naknadne transfere, povrh transfera obuhvaćenih postupcima za određivanje odgovorne države članice, ovim se Prijedlogom utvrđuju i paušalni iznosi koji se isplaćuju državama članicama te je on u potpunosti u skladu s proračunom EU-a.

Ovim se Prijedlogom dodatno jačaju politike u području sigurnosti. U Uredbi se utvrđuju posebna pravila kojima će se brzo odrediti odgovornost za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu ako osoba predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost i javni poredak te će se spriječiti daljnji transferi takvih osoba u druge države članice. Stoga se ovim Prijedlogom jača i sigurnosni cilj iz prijedloga Uredbe o dubinskim provjerama, u skladu s kojim će sigurnosna provjera biti obvezna.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

2.1. Pravna osnova

Ovim se Prijedlogom stavlja izvan snage i zamjenjuje Uredba (EU) br. 604/2013, proširuje se područje primjene radi uključivanja zajedničkog okvira kojim se doprinosi sveobuhvatnom pristupu upravljanju migracijama, ali se i uvodi širi pristup solidarnosti, te bi ga stoga trebalo donijeti na temelju odgovarajuće pravne osnove, odnosno članka 78. drugog stavka točke (e) i članka 79. drugog stavka točke (c) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom.

2.2. Prilagođeno teritorijalno važenje

Uredba (EU) br. 604/2013 obvezujuća je za Irsku nakon što je dostavila obavijest da želi sudjelovati u njezinu donošenju i primjeni u skladu s Protokolom o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji (UEU) i UFEU-u[18].

U skladu s navedenim protokolom Irska može odlučiti sudjelovati u donošenju ovog Prijedloga. Tu mogućnost ima i nakon donošenja Prijedloga.

U skladu s Protokolom o stajalištu Danske priloženim UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju mjera Vijeća u skladu s glavom V. UFEU-a (uz iznimku mjera „kojima se utvrđuju treće zemlje čiji državljani moraju posjedovati vizu pri prelasku vanjskih granica država članica" ili mjera „koje se odnose na jednoobrazni oblik viza"). Međutim, s obzirom na to da Danska primjenjuje postojeću Dublinsku uredbu na temelju međunarodnog

[18] To se odnosi i na Ujedinjenu Kraljevinu tijekom prijelaznog razdoblja na temelju Sporazuma o povlačenju.

sporazuma koji je sklopila s EZ-om 2006.[19], u skladu s člankom 3. tog sporazuma obavješćuje Komisiju o svojoj odluci hoće li provesti dijelove III., V. i VII. izmijenjene Uredbe.

2.3. Utjecaj prijedloga na države izvan EU-a koje sudjeluju u Dublinskom sustavu

Usporedno s pridruživanjem više država koje nisu članice EU-a schengenskoj pravnoj stečevini, Unija je sklopila nekoliko sporazuma o pridruživanju tih država dublinskoj pravnoj stečevini i pravnoj stečevini sustava Eurodac:

– sporazum o pridruživanju Islanda i Norveške, sklopljen 2001.,
– sporazum o pridruživanju Švicarske, sklopljen 28. veljače 2008.,
– protokol o pridruživanju Lihtenštajna, sklopljen 7. ožujka 2011.

Kako bi se stvorila prava i obveze između Danske – koja je, kao što je prethodno objašnjeno, međunarodnim sporazumom pridružena dublinskoj pravnoj stečevini i pravnoj stečevini sustava Eurodac – i navedenih pridruženih zemalja, između Unije i pridruženih zemalja zaključena su druga dva instrumenta[20].

U skladu s ta tri prethodno navedena sporazuma, pridružene zemlje bez iznimke prihvaćaju dublinsku pravnu stečevinu i pravnu stečevinu sustava Eurodac i njihove izmjene. One ne sudjeluju u donošenju akata o izmjeni dublinske pravne stečevine ni akata koji se na njoj temelje (uključujući stoga ovaj Prijedlog), ali moraju u određenom vremenskom roku obavijestiti Komisiju o svojoj odluci hoće li prihvatiti sadržaj tog akta, nakon što ga odobre Europski parlament i Vijeće. U slučaju da Norveška, Island, Švicarska ili Lihtenštajn ne prihvate akt o izmjeni dublinske pravne stečevine i pravne stečevine sustava Eurodac ili akt koji se na njima temelji, predmetni se sporazumi raskidaju, osim ako sporazumom osnovan zajednički/mješoviti odbor jednoglasno odluči drukčije.

Predložena Uredba ima šire područje primjene u odnosu na predmet prethodno navedenih sporazuma te se njome utvrđuje sveobuhvatan pristup utemeljen na zajedničkom okviru za upravljanje migracijama, uz zadržavanje temeljnih odredaba koje se odnose na određivanje odgovornosti za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, a koje su i dalje ključni dio Uredbe. Kako bi se osiguralo očuvanje sporazuma s Danskom i pridruženim zemljama kojima se uređuje njihovo sudjelovanje u Dublinskom sustavu, ako se ovaj akt prihvati, Danska, Norveška, Island, Švicarska i Lihtenštajn obvezuju se samo dijelovima III., V. i VII. ove Uredbe.

2.4. Supsidijarnost

Na temelju glave V. UFEU-a o području slobode, sigurnosti i pravde Europskoj uniji dodjeljuju se određene ovlasti povezane s tim pitanjima. Te se ovlasti moraju izvršavati u

[19] Sporazum između Europske zajednice i Kraljevine Danske o kriterijima i mehanizmima za utvrđivanje države odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil podnesenog u Danskoj ili bilo kojoj drugoj državi članici Europske unije i sustava „Eurodac” za uspoređivanje otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dublinske konvencije, SL L 66, 8.3.2006., str. 38.

[20] Protokol između Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna uz Sporazum između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o kriterijima i mehanizmima za utvrđivanje države odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil podnesenog u jednoj od država članica ili u Švicarskoj (sklopljen 24.10.2008., SL L 161, 24.6.2009., str. 8.) i Protokol uz Sporazum između Zajednice i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o kriterijima i mehanizmima za utvrđivanje države odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil podnesenog u jednoj od država članica, Islandu i Norveškoj, SL L 93, 3.4.2001.

skladu s člankom 5. Ugovora o Europskoj uniji, odnosno ako i u mjeri u kojoj ciljeve predloženog djelovanja države članice ne mogu dostatno ostvariti, nego se zbog opsega ili učinka predloženog djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Europske unije.

Ovim se Prijedlogom pojednostavnjuju postojeća pravila utvrđena u Uredbi (EU) br. 604/2013 te se nastoji osigurati pravilna primjena tih pravila kojima će se ograničiti nedopuštena kretanja državljana trećih zemalja među državama članicama, a riječ je o pitanjima prekogranične prirode. Ta su pravila dopunjena novim mehanizmom solidarnosti radi uspostave sustava za rješavanje situacija u kojima su države članice suočene s migracijskim pritiskom. Taj pristup predviđa i uključivanje mjera solidarnosti koje se primjenjuju na dolaske nakon operacija traganja i spašavanja kako bi se pružila potpora državama članicama koje se suočavaju s izazovima takvih dolazaka.

Za postizanje tih ciljeva, koji su po svojoj prirodi prekogranični, potrebno je djelovati na razini EU-a. Jasno je da se mjerama koje poduzimaju pojedinačne države članice ne može primjereno odgovoriti na potrebu za zajedničkim pristupom EU-a zajedničkom problemu.

2.5. Proporcionalnost

U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

Kad je riječ o sveobuhvatnom pristupu koji se temelji na zajedničkom okviru, ovom se Uredbom utvrđuju ključna načela takvog pristupa koji se temelji na strukturi za praćenje i upravljačkoj strukturi potrebnima za osiguravanje njegove provedbe. U skladu s načelima integriranog oblikovanja politika i načelima koja se odnose na solidarnost i pravednu podjelu odgovornosti, države članice imaju zajednički interes osigurati dosljednu provedbu upravljanja migracijama na razini EU-a. Te odredbe ne prelaze ono što je potrebno za ostvarivanje cilja, odnosno da se učinkovito odgovori na takve situacije.

Kad je riječ o pojednostavnjenju pravila za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, predložene izmjene ograničene su na ono što je potrebno za učinkovit rad sustava, i u pogledu bržeg pristupa podnositelja zahtjeva postupku za priznavanje međunarodne zaštite i u pogledu kapaciteta uprava država članica za primjenu tog sustava.

Kad je riječ o uvođenju novog mehanizma solidarnosti, Uredbom (EU) br. 604/2013 u njezinu sadašnjem obliku ne predviđaju se alati za rješavanje situacija u kojima su države članice suočene s migracijskim pritiskom. Osim toga, postojeća uredba ne uključuje posebnu situaciju koja obuhvaća dolaske nakon operacija traganja i spašavanja. Odredbama o solidarnosti iz ovog Prijedloga želi se ukloniti taj nedostatak. Te odredbe ne prelaze ono što je potrebno za ostvarivanje cilja, odnosno da se učinkovito odgovori na takve situacije.

2.6. Odabir instrumenta

S obzirom na to da je postojeći dublinski mehanizam uspostavljen uredbom, isti pravni instrument upotrebljava se za uspostavu sveobuhvatnog pristupa utemeljenog na zajedničkom okviru za učinkovito upravljanje migracijama, kojim se dublinski mehanizam pojednostavnjuje i dopunjuje mehanizmom solidarnosti.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

Prikupljanje znanja o provedbi i primjeni postojećeg zakonodavstva

3.1. Oblikovanje politika na temelju dokaza

Komisija je provela analizu stanja, a rezultati te analize detaljnije su navedeni u radnom dokumentu službi Komisije priloženom novom paktu o migracijama i azilu i povezanim zakonodavnim i nezakonodavnim prijedlozima. Analizom je obuhvaćen nedavni razvoj događaja u području upravljanja migracijama, a zaključuje se da su ponovno pokretanje reforme sustava za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu i novi način raspodjele opterećenja ključni elementi za novi početak.

Iako se broj nezakonitih dolazaka u Uniju drastično smanjio – za 92 % u odnosu na vrhunac krize 2015. – još uvijek postoji niz strukturnih izazova koji opterećuju sustave azila, prihvata i vraćanja država članica. Sve je veći udio podnositelja zahtjeva bez stvarne potrebe za međunarodnom zaštitom koji vjerojatno neće dobiti zaštitu u EU-u, zbog čega se povećavaju administrativno opterećenje i kašnjenja u priznavanju zaštite onima kojima je ona zaista potrebna, a fenomen daljnjeg kretanja migranata unutar EU-a i dalje je prisutan. Osim toga, moraju se uzeti u obzir izazovi s kojima se suočavaju nadležna tijela država članica kako bi zajamčila sigurnost podnositelja zahtjeva i osoblja tijekom krize uzrokovane bolešću COVID-19.

Iako se broj nezakonitih dolazaka s vremenom smanjio, udio migranata koji pristižu iz zemalja sa stopama priznavanja nižima od 20 % porastao je s 13 % u 2015. na 55 % u 2018. Istodobno je zabilježen sve veći udio složenih predmeta koji u postupku obrade zahtijevaju više resursa jer je dolazak državljana trećih zemalja s jasnim potrebama za međunarodnom zaštitom u razdoblju 2015.–2016. djelomično zamijenjen mješovitim dolascima osoba iz zemalja s raznovrsnijim stopama priznavanja. Nadalje, bez obzira na smanjenje broja nezakonitih dolazaka na razini EU-a, broj zahtjeva za međunarodnu zaštitu i dalje raste te je četverostruko veći od broja dolazaka. Taj trend ukazuje na to da se zahtjevi ne podnose u prvoj državi članici dolaska, da se podnose višestruki zahtjevi za međunarodnu zaštitu unutar EU-a i da je potrebna reforma postojećeg Dublinskog sustava. Naposljetku, izazovi koje predstavljaju iskrcavanja nakon operacija traganja i spašavanja i dalje su prisutni. Polovina svih nezakonitih dolazaka morem 2019. odnosila se na iskrcavanje osoba nakon operacija traganja i spašavanja, što je određene države članice stavilo pod veliki pritisak, isključivo zbog njihova zemljopisnog položaja.

U analizi se usto navodi da je državljane trećih zemalja čiji su zahtjevi za međunarodnu zaštitu odbijeni, i kojih je u EU-u svake godine oko 370 000[21], potrebno uključiti u postupak vraćanja. Prema statističkim podacima dostupnima Komisiji takve odluke čine oko 80 % ukupnog broja odluka o vraćanju koje se izdaju svake godine[22]. Sve veći udio podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu za koje nije vjerojatno da će dobiti takvu zaštitu u EU-u uzrokuje povećano opterećenje ne samo u smislu obrade zahtjeva nego i vraćanja nezakonitih migranata koji nikad nisu podnijeli zahtjev za međunarodnu zaštitu ili čiji su zahtjevi odbijeni, uključujući zahtjeve za koje je jasno da su neutemeljeni ili nedopušteni. To naravno utječe na brzinu priznavanja statusa onima kojima je uistinu potrebna međunarodna zaštita.

[21] Prosjek negativnih odluka o azilu koje su donijela tijela odlučivanja u razdoblju 2015.–2019. u EU-27.

[22] Omjer između prosječnog broja negativnih odluka o azilu i prosječnog broja odluka o vraćanju izdanih u razdoblju 2015.–2019. (456 625) iznosi 81,6 % ukupnog broja izdanih odluka o vraćanju.

U analizi se ističu važne strukturne slabosti i nedostaci u oblikovanju i provedbi europske politike azila i migracija. Sustavi azila i vraćanja država članica uglavnom nisu usklađeni, što dovodi do razlika u standardima zaštite i neučinkovitih postupaka te potiče nedopuštena kretanja migranata u cijeloj Europi koji traže bolje uvjete prihvata i izglede za boravak, a ujedno ima neželjene učinke na schengensko područje. Upravljanje migracijama može se promatrati iz perspektive različitih područja politika, od kojih svako ima vlastite ciljeve i dionike. Cilj je svakog područja politike suočavanje s pojedinačnim izazovima, pri čemu se ne uzima u obzir kako to utječe na opći okvir upravljanja migracijama niti kako se uklapa u sveobuhvatni okvir koji je potreban za funkcionalan sustav. Općenito, u dokumentu se potvrđuje da ne postoji integrirano oblikovanje politika na temelju kojeg bi se različite politike objedinile u koherentnu cjelinu.

Povrh toga, nepostojanje održivog sustava koji bi se primjenjivao u svim državama članicama utječe na mogućnost žurne i stvarne reakcije na vanjske čimbenike. Naime, u postojećem Dublinskom sustavu ili zajedničkom europskom sustavu azila općenito ne postoji strukturirani mehanizam solidarnosti, iako pritisak na pojedine države članice može znatno varirati te se iznenada i na nepredvidljiv način prebaciti.

Nadalje, na razini EU-a ne postoji usklađeni pristup koji se odnosi na vezu između prestanka zakonitog boravka zbog negativne odluke o azilu i početka postupaka vraćanja, uključujući traženje ponovnog prihvata u trećim zemljama, zbog čega je cjelokupni sustav upravljanja migracijama manje učinkovit. Osim toga, podaci nisu dostatni ni pouzdani niti su izvori podataka učinkovito iskorišteni da bi se dobila potpuna slika. Kvantitativni podaci iz siječnja 2020. o intenzitetu nedopuštenih kretanja uočenih u državama članicama bili su oskudni; devetnaest država članica dostavilo je podatke o broju primljenih zahtjeva za međunarodnu zaštitu, a u nekim slučajevima i broju primljenih/poslanih zahtjeva za transfer na temelju Dublinske uredbe.

Navedeni se problemi mogu riješiti samo ako europski sustav azila i migracija postane učinkovitiji, sveobuhvatniji i održiviji tako da se upravljanje migracijama u EU-u shvati kao skup međusobno povezanih politika utemeljenih na integriranom oblikovanju politika i integriranim pravilima, pri čemu učinkovitost i nedostaci svakog pojedinog dijela utječu na sustav u cjelini.

Osim toga, analiza upućuje na to da je potreban širi koncept solidarnosti. Takva solidarnost trebala bi biti obvezna kako bi se na predvidljiv i učinkovit način moglo odgovoriti na promjenjivu stvarnost u kojoj se povećava udio mješovitih migracijskih tokova prema Uniji te kako bi se osigurala pravedna podjela odgovornosti u skladu s Ugovorom. Potpora jedne države članice drugoj potrebna je ne samo u obliku premještanja podnositelja zahtjeva koji nisu u postupku na granici, već i kad su u pitanju određene druge skupine, kao što su podnositelji zahtjeva koji su u postupku na granici i korisnici međunarodne zaštite. Osim toga, države članice trebale bi imati mogućnost pozvati se na solidarnost u području vraćanja kako bi mogle bolje upravljati sve većim udjelom mješovitih migracijskih tokova. Dokazi nadalje upućuju na to da je solidarnost među državama članicama u obliku doprinosa za izgradnju kapaciteta i drugih oblika potpore učinkovit način pružanja pomoći državi članici koja se suočava s migracijskim pritiskom. Iskustva stečena u prethodnim i aktualnim programima solidarnosti pokazuju da bi solidarnost trebala biti stalno dostupna u kontekstu iskrcavanja nakon operacija traganja i spašavanja. U dokumentu se ističe da migracijski pritisak proizlazi iz različitih čimbenika pa bi ga trebalo ocjenjivati u skladu s nizom kriterija koji nadilaze

područje azila i odnose se na migracijsku situaciju država članica, ali i EU-a u cjelini (cjelovita kvalitativna procjena).

Osim toga, u određenim se slučajevima učinkovitom pokazala potpora pravilnom funkcioniranju sustava azila, prihvata i vraćanja, kao i upravljanju granicama. Nekim državama članicama u određenim bi slučajevima od stvarne pomoći mogla biti i uzajamna potpora država članica i potpora na razini EU-a za poboljšanje i jačanje odnosa s određenim trećim zemljama, posebno u pogledu ponovnog prihvata.

Konačno, u dokumentu se naglašava da su potrebna pojednostavnjena i učinkovitija pravila za postupak određivanja države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Pitanja povezana s postojećim pravilima o odgovornosti u okviru Dublinskog sustava rješavaju se nizom mjera u novom prijedlogu. Neke od mjera predložene su već 2016., a neke se temelje na postojećim dublinskim pravilima.

Isto tako, potrebno je prilagoditi odgovornosti država članica za migracije kako bi se pravedno podijelile s obzirom na novu situaciju i širi okvir za upravljanje migracijama. Potrebna su zajednička pravila za postupanje s mješovitim migracijskim tokovima, bilo pri dolasku bilo pri uhićenju državljana trećih zemalja koji su izbjegli kontrole na vanjskim granicama, kako bi se utvrdio njihov identitet te kako bi se proveli zdravstveni pregledi i sigurnosne provjere, primjenjujući prakse koje su već razvijene u okviru pristupa putem žarišnih točaka. Dodatna opsežna potpora trebala bi se pružati iz sredstava EU-a i u okviru agencija EU-a, a njezina svrha bila bi pomoći državama članicama da osiguraju obvezne solidarne doprinose te upravljati različitim odgovornostima za migracijske tokove.

3.2. *Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva

Nakon što je to najavila u Europskom migracijskom programu, Komisija je 2016. naručila vanjsku studiju o evaluaciji Dublinskog sustava[23]. U okviru evaluacije ocijenjeni su učinkovitost, djelotvornost, relevantnost, dosljednost i dodana europska vrijednost Uredbe Dublin III. Ispitano je u kojoj je mjeri Uredba ostvarila svoje ciljeve, šire potrebe politika EU-a i potrebe ciljanih dionika[24]. Evaluacija je obuhvaćala detaljno istraživanje o praktičnoj provedbi Uredbe Dublin III u državama članicama[25]. Glavni zaključci sažeti su u nastavku i detaljnije opisani u radnom dokumentu službi Komisije priloženom novom paktu i povezanim prijedlozima. Osim toga, Europski parlament zatražio je od Europskog vijeća za izbjeglice i

[23] Izvješća o evaluaciji i provedbi dostupna su na: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-wedo/policies/asylum/examination-of-applicants/index_en.htm.

[24] Evaluacija se temeljila na teorijskoj analizi, kvantitativnoj analizi i savjetovanjima s pravnim/političkim savjetnicima u ukupno 19 država članica (BE, BG, CH, CY, EL, FR, HR, HU, IT, LT, LV, MT, NL, NO, PL, RO, SE, SI, SK). Podaci ostalih 12 država članica koje sudjeluju u Uredbi Dublin III nisu primljeni na vrijeme da bi se mogli uključiti u izvješće.

[25] Provedena su savjetovanja sa širokim krugom dionika, među kojima su: dublinske jedinice u nacionalnim upravama za azil, pravni/politički savjetnici, nevladine organizacije, odvjetnici/pravni zastupnici, tijela za žalbe i preispitivanje, tijela kaznenog progona, tijela za zadržavanje, podnositelji zahtjeva i/ili korisnici međunarodne zaštite. Provedena su ukupno 142 razgovora. Terenski posjeti provedeni su u 15 država članica (AT, BE, DE, EL, FR, HU, LU, IT, MT, NL, NO, PL, SE, UK, CH), a telefonski razgovori u njih 16 (BG, CY, CZ, DK, EE, ES, FI, HR, IE, LT, LV, PT, RO, SI, SK, LI).

prognanike da u veljači 2020. provede istraživanje na temu „Dublinska uredba o zahtjevima za međunarodnu zaštitu”[26].

Relevantnost Uredbe Dublin III

Sustav za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu temelj je pravne stečevine EU-a u području azila, a njegovi ciljevi ostaju nepromijenjeni. Instrument EU-a za utvrđivanje kriterija i mehanizma za određivanje odgovorne države članice neophodan je dok god u Uniji postoje zasebni nacionalni sustavi azila. Bez tog instrumenta države članice morale bi se osloniti na *ad hoc* sporazume kao u vremenima prije donošenja Dublinske uredbe, što bi uvelike otežalo određivanje odgovorne države članice. U evaluaciji je zaključeno da se ni jednim nacionalnim ili bilateralnim instrumentom ne može postići isti učinak. Zbog toga bi se moglo dogoditi da se ne obrade zahtjevi za međunarodnu zaštitu koji bi spadali pod više nacionalnih jurisdikcija. Podijeljena su mišljenja o stvarnom učinku Uredbe, kojom bi se trebali osigurati brz pristup postupcima azila za podnositelje zahtjeva, a kasnije i dugoročna strategija odvraćanja od podnošenja višestrukih zahtjeva. Time bi se dodatno povećala učinkovitost sustava azila jer bi se spriječila zloupotreba i smanjili ukupni troškovi.

I u nedavnoj studiji Europskog parlamenta potvrđeno je da je potreban sustav u kojem je jedna država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu na temelju zajedničkih kriterija i povezanih zahtjeva u pogledu dokaza, iako postojeći sustav ima određene nedostatke.

Provedba Uredbe

U vanjskoj studiji koju je naručila Komisija kao najvažniji problem ističe se nedostatak dosljedne i pravilne provedbe u svim državama članicama, što su potvrdili i države članice i dionici tijekom savjetovanja održanih nakon što je Komisija donijela svoj prijedlog 2016. Usto je zaključeno da Uredba Dublin III ima brojne strukturne nedostatke zbog kojih je bilo teže ostvariti njezine glavne ciljeve. Hijerarhijom kriterija iz Uredbe Dublin III ne uzima se u obzir stvarno stanje s kojim se suočavaju migracijski sustavi država članica niti se nastoji postići ravnoteža napora. Metoda dodjele odgovornosti usporava pristup postupku azila. Prema postojećem sustavu podnositelji zahtjeva mogu čekati do 10 mjeseci (u slučaju zahtjeva za „ponovni prihvat”) ili 11 mjeseci (u slučaju zahtjeva za „prihvat”) do početka postupka za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu. To ometa postizanje cilja sustava da se podnositelju zahtjeva osigura brz pristup postupku azila. Osim toga, višestruki zahtjevi za međunarodnu zaštitu i dalje su problem u cijelom EU-u. U 2019. je 32 % podnositelja zahtjeva ranije već podnijelo zahtjeve u drugim državama članicama. To upućuje na to da je Uredba imala slab ili nikakav učinak na sprečavanje podnošenja višestrukih zahtjeva, čime bi se smanjila nedopuštena kretanja.

Također je jasno da Uredba Dublin III nije osmišljena za rješavanje situacija migracijskog pritiska ili pravedne podjele odgovornosti među državama članicama. Isto tako, ne uzima se u obzir upravljanje migracijama kad su u pitanju mješoviti migracijski tokovi niti posljedični pritisak tih tokova na migracijske sustave država članica.

[26] Izvješće o evaluaciji dostupno je na: https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/642813/EPRS_STU(2020)642813_EN.pdf.

3.3. Savjetovanja s dionicima

Zbog političkog profila migracija posljednjih godina i pregovora o prijedlozima iz 2016. već je održana opsežna i detaljna rasprava o pitanjima obuhvaćenima ovom Uredbom. Komisija se usto u više navrata savjetovala s Europskim parlamentom, državama članicama i dionicima kako bi prikupila njihova stajališta o novom paktu o migracijama i azilu.

Posebna pozornost bila je usmjerena na suradnju s Europskim parlamentom, koji je opetovano naglašavao važnost cjelovitog pristupa održivoj politici azila i migracija. Potreba za cjelovitim pristupom migracijama podržana je i u dokumentima o stajalištu koje je predstavilo nekoliko klubova zastupnika u Europskom parlamentu, a upućen je i opći poziv na brzo donošenje zaključka o prijedlozima za migracije i azil. Europski parlament izrazio je stajalište da bi cjelovitim pristupom migracijama trebalo uzeti u obzir vanjsku dimenziju EU-a, sposobnost rješavanja temeljnih uzroka migracija i uspostave novih partnerstava s trećim zemljama, stabilan mehanizam traganja i spašavanja te poduprijeti preseljenje, zakonite putove i integracijske mjere.

Europski parlament usto je pozvao na uspostavu sustava obvezne solidarnosti koji obuhvaća premještanje te istaknuo potrebu za dugoročnim rješenjima i snažnom solidarnošću u pogledu mjera u području azila. Poziv je ponovljen u kontekstu pandemije koronavirusa kako bi se izbjegle humanitarne krize.

Uoči pokretanja novog pakta o migracijama i azilu, ali i tijekom njegove pripreme Komisija je sudjelovala u stalnim raspravama sa svim državama članicama. Države članice shvatile su da je potrebno ostvariti napredak u uklanjanju slabosti postojećeg sustava i da je potreban novi sustav pravedne podjele odgovornosti kojem bi sve države članice bile obvezne doprinijeti, baš kao i snažna zaštita granica, ali su shvatile i važnost vanjske dimenzije migracija i poboljšanog vraćanja. Tijekom faze savjetovanja općenito je pozdravljena namjera Komisije da pronađe nove oblike solidarnosti, primjerice putem sponzorstva vraćanja.

Usporedno s time rumunjsko, finsko, hrvatsko i njemačko predsjedništvo održalo je strateške i tehničke razmjene o budućnosti različitih aspekata migracijske politike u kojima su dodatno istaknuta navedena razmišljanja.

U nekoliko foruma Vijeća organiziranih tijekom finskog predsjedništva, uključujući Konferenciju Tampere 2.0 održanu 24. i 25. listopada 2019. u Helsinkiju i Salzburški forum održan u Beču 6. i 7. studenoga 2019., države članice pozdravile su namjeru Europske komisije da ponovno pokrene reformu Dublinske uredbe kako bi se pronašli novi oblici solidarnosti kojima sve države članice mogu dati važne doprinose. Države članice istaknule su da bi mjere solidarnosti trebale ići ruku pod ruku s mjerama odgovornosti. Usto su naglasile da je potrebno hitno spriječiti nedopuštena kretanja unutar EU-a i provesti vraćanja osoba kojima nije potrebna međunarodna zaštita.

Komisija je uzela u obzir brojne preporuke nacionalnih i lokalnih tijela[27], nevladinih i međunarodnih organizacija, kao što su UNHCR[28], Međunarodna organizacija za migracije (IOM)[29], kao i skupina za strateško promišljanje i akademske zajednice, o tome kako osmisliti novi početak i svladati trenutačne migracijske izazove u skladu sa standardima u području ljudskih prava. Prema njihovu mišljenju u okviru nove reforme trebala bi se revidirati

[27] Na primjer, Berlinski akcijski plan za novu europsku politiku azila, 25. studenoga 2019., koji su potpisale 33 organizacije i općine.

[28] Preporuke UNHCR-a za pakt o migracijama i azilu koji je predložila Europska komisija, siječanj 2020.

[29] Preporuke IOM-a za novi pakt Europske unije o migracijama i azilu, veljača 2020.

određena pravila za određivanje odgovornosti i osigurati mehanizam obvezne solidarnosti, među ostalim za osobe koje su iskrcane nakon operacije traganja i spašavanja. Nevladine organizacije također se zalažu za zajedničko razumijevanje odgovornosti među državama članicama te su zatražile da se revidiranim dublinskim pravilima obuhvati trajniji mehanizam premještanja[30].

Komisija je uzela u obzir i stajališta dionika o tome je li potrebno uspostaviti sveobuhvatni pristup upravljanju migracijama s pomoću cjelovitog pristupa migracijama i azilu. Dionici s kojima je provedeno savjetovanje izrazili su svoja stajališta o tome kako razraditi novo načelo solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti te su općenito pozdravili namjeru Komisije da ponovno pokrene reformu Dublinske uredbe kako bi se pronašli novi oblici solidarnosti.

Povjerenica Johansson u nekoliko je navrata organizirala ciljana savjetovanja s organizacijama civilnog društva, relevantnim lokalnim nevladinim organizacijama u državama članicama te socijalnim i gospodarskim partnerima. U tom postupku savjetovanja izdane su konkretne preporuke u vezi sa zajedničkim pristupom standardima koji se odnose na djecu u skladu s Komunikacijom iz 2017. o djeci migrantima[31] i potrebom za izgradnjom pravednog sustava kojim se osigurava zaštita temeljnih prava.

Komisija je usto uzela u obzir doprinose i studije Europske migracijske mreže[32], koji su pokrenuti na njezinu inicijativu i na temelju kojih je posljednjih godina izrađeno više specijaliziranih studija i *ad hoc* upitnika.

3.4. Temeljna prava

Ovim se Prijedlogom poštuju temeljna prava i opća načela Unije, kao i međunarodno pravo Unije, te je on s njima u potpunosti usklađen.

Boljim informiranjem tražitelja azila o primjeni Uredbe te o njihovim pravima i obvezama u okviru nje s jedne strane omogućit će im se da uspješnije brane svoja prava, a s druge strane doprinijet će se smanjenju razine nedopuštenih kretanja jer će podnositelji biti skloniji poštovanju pravila sustava. Učinkovitost prava na pravni lijek povećat će se utvrđivanjem opsega žalbe i utvrđivanjem cilja da sudovi donose odluke u usklađenom roku. O zahtjevu za suspenzivni učinak mora se odlučiti u usklađenom roku.

Pravo na slobodu i slobodno kretanje ojačat će se skraćivanjem rokova do kojih se osobu može zadržati i to u izvanrednim okolnostima koje su propisane Uredbom, uz uvjet da je to u skladu s načelom nužnosti i proporcionalnosti.

Ojačat će se poštovanje privatnog i obiteljskog života, posebice proširenjem područja primjene Uredbe kako bi se uključili braća i sestre te obitelji koje su zasnovane u tranzitnim zemljama.

---

30 Izvješće o projektu CEPS-a, *Search and rescue, disembarkation and relocation arrangements in the Mediterranean. Sailing Away from Responsibility?* (Traganje i spašavanje, iskrcavanje i aranžmani za premještanje na Sredozemlju. Odmicanje od odgovornosti?), lipanj 2019.

31 U Inicijativi za djecu migrante poziva se na zajednički pristup rješavanju problema nestale djece (bez pratnje i odvojene djece), uspostavu učinkovitih mehanizama za borbu protiv rizika od trgovanja ljudima i donošenje posebnih standarda za postupke azila koji se odnose na djecu.

32 Sve studije i izvješća Europske migracijske mreže dostupni su na: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/networks/european_migration_network_en.

Prava maloljetnika bez pratnje također su ojačana boljim definiranjem provedbe načela najboljih interesa djeteta i uspostavom mehanizma za utvrđivanje najboljih interesa djeteta u svim slučajevima u kojima se podrazumijeva transfer maloljetnika. Prilagođen je i rok za slanje zahtjeva za prihvat kako bi se u obzir uzela složenost predmeta povezanih s pronalaženjem i spajanjem obitelji. Pravila koja se odnose na dokaze pojednostavnjena su kako bi se osiguralo brzo određivanje odgovornosti i dodatno ojačalo pravo na jedinstvo obitelji. Isto tako, premještanje maloljetnika bez pratnje uvijek će biti prioritet, a države članice dobit će veći financijski poticaj u tom pogledu u obliku doprinosa.

Kako bi se spriječila nedopuštena kretanja, Prijedlogom se ograničava pravo na materijalne uvjete prihvata na državu članicu u kojoj podnositelj zahtjeva mora biti prisutan, uz iznimku obveze svih država članica da osiguraju životni standard u skladu s pravom Unije, uključujući Povelju EU-a, i međunarodnim obvezama.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ukupna financijska sredstva potrebna za potporu provedbi ovog Prijedloga u razdoblju 2021.–2027. iznose 1 113,500 milijuna EUR. Time bi se pokrili operativni troškovi, uključujući troškove transfera u obliku paušalnih iznosa za transfere na temelju ovog Prijedloga uredbe i za transfere povezane s premještanjem na temelju odredaba o solidarnosti, koji se odnose na premještanje podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, korisnika međunarodne zaštite i državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom. Veći financijski poticaji predviđeni su za premještanje maloljetnika bez pratnje.

Financijske potrebe u skladu su s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom i mogu uključivati upotrebu posebnih instrumenata kako je definirano u Uredbi Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013[33].

5. DETALJNO OBRAZLOŽENJE POSEBNIH ODREDABA PRIJEDLOGA

Ovom se Uredbom utvrđuje zajednički okvir kojim se prepoznaje da problem nezakonitih dolazaka migranata u Uniju ne bi trebale rješavati same države članice, nego Unija kao cjelina. Uredbom se doprinosi sveobuhvatnom pristupu tako što se promiče integrirano oblikovanje politika u području njezine primjene.

Prijedlogom se zadržava poveznica između odgovornosti u području azila i obveza država članica u pogledu zaštite vanjskih granica, pri čemu se uzimaju u obzir međunarodne obveze provođenja operacija traganja i spašavanja i primjenjuju iznimke uvedene radi zaštite obiteljskog života i najboljih interesa djeteta. Važeći kriteriji za određivanje odgovornosti u osnovi su zadržani, ali predlažu se ciljane izmjene, posebno kako bi se ojačalo jedinstvo obitelji proširenjem definicije člana obitelji, pojašnjavanjem odgovornosti države članice nakon operacija traganja i spašavanja te uvođenjem novog kriterija koji se odnosi na posjedovanje diploma.

Najvažnijim izmjenama nastoji se, s jedne strane, poboljšati učinkovitost sustava, prije svega jačanjem odgovornosti određene države članice za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu jednom kad se utvrdi odgovornost. S druge strane, izmjenama se ograničavaju

[33] Uredba Vijeća (EU, Euratom) br. 1311/2013 od 2. prosinca 2013. kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2014. – 2020., SL L 347, 20.12.2013., str. 884.

nedopuštena kretanja, posebno brisanjem određenih pravila o prestanku ili prijenosu odgovornosti među državama članicama.

Sustav je dopunjen novim pristupom solidarnosti, utemeljenom na okviru kojim se omogućuje procjena stanja u državama članicama i EU-u u stvarnom vremenu. Osim toga, utvrđena su postupovna pravila kako bi se olakšali premještanje i sponzorstvo vraćanja kao oblici solidarnosti.

5.1. Utvrđivanje zajedničkog okvira na temelju sveobuhvatnog pristupa upravljanju migracijama

Kako bi se proveo zajednički okvir, Prijedlogom se utvrđuje niz načela na kojima bi se trebala temeljiti provedba upravljanja migracijama, među kojima je i potreba za integriranim oblikovanjem politika i jamčenjem načela solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti. Utvrđena je upravljačka struktura, a države članice uspostavit će nacionalne strategije za provedbu tog okvira, uključujući strategije o planiranju u nepredvidivim okolnostima radi sprečavanja povećanja migracijskog pritiska te strategije za praćenje temeljnih prava.

Tim će se strategijama pridonijeti novoj europskoj strategiji za provedbu različitih elemenata koji su dio sveobuhvatnog pristupa te će se utvrditi strateški pristup upravljanju migracijama na razini Unije, što će omogućiti da se uzmu u obzir budući rizici i prilike povezani s upravljanjem migracijama te da se u skladu s tim postupi na najbolji mogući način. Komisija će svake godine objavljivati izvješće o upravljanju migracijama koje će sadržavati kratkoročnu projekciju razvoja migracijske situacije u i omogućiti pravodoban odgovor na nove trendove u području migracija i odgovore na rezultate okvira za praćenje. Taj će okvir biti dopunjen sustavom redovitog praćenja migracijske situacije, odnosno izvješćima Komisije o stanju. Rad u tom području poduprijet će se aktivnostima u okviru Plana za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija, posebno aktivnostima praćenja i izvješćivanja.

5.2. Mehanizam solidarnosti

- **Mjere solidarnosti koje će države članice biti obvezne osigurati u situacijama migracijskog pritiska**

Uspostavljen je novi mehanizam solidarnosti kojim se može odgovoriti na migracijski pritisak. Mehanizam solidarnosti u svojoj je biti fleksibilan kako bi se mogao primijeniti na situacije s različitim migracijskim tokovima i okolnostima. Solidarni doprinosi koje će države članice morati osigurati sastoje se od premještanja ili sponzorstva vraćanja, a postoji i mogućnost doprinosa mjerama za jačanje kapaciteta država članica u području azila, prihvata i vraćanja te u području vanjske dimenzije. Obvezni doprinos država članica izračunava se kao udio utvrđen po načelu ključa raspodjele koji se temelji na 50 % BDP-a i 50 % stanovništva. Udio države članice korisnice uključuje se u ključ raspodjele kako bi se osiguralo da sve države članice poštuju načelo pravedne podjele odgovornosti.

Premještanje

Predloženim opsegom premještanja obuhvaćeni su podnositelji zahtjeva za međunarodnu zaštitu na koje se ne primjenjuje postupak na granici u skladu s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Uredba o postupcima azila*]. Utvrđivanje važnih veza između osobe koju treba premjestiti i države članice koja provodi premještanje postaje dio postupka. U slučajevima migracijskog

pritiska u premještanje će biti uključeni i korisnici međunarodne zaštite u razdoblju do tri godine od trenutka kad je takvim osobama priznata međunarodna zaštita.

Sponzorstvo vraćanja

Predložena Uredba uključuje mogućnost da države članice odaberu pružanje solidarnog doprinosa u obliku sponzorstva vraćanja. U okviru sponzorstva vraćanja jedna država članica obvezuje se poduprijeti državu članicu pod migracijskim pritiskom provođenjem potrebnih aktivnosti za vraćanje pojedinačno identificiranih državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom s državnog područja države članice korisnice obvezne mjere solidarnosti i u bliskoj koordinaciji s njom. U tu bi svrhu država članica sponzor državljanima trećih zemalja s nezakonitim boravkom osigurala savjetovanje o vraćanju i reintegraciji, pomogla u dobrovoljnom povratku i reintegraciji nezakonitih migranata služeći se njihovim programom i resursima, vodila ili podržala politički dijalog s trećim zemljama radi olakšavanja ponovnog prihvata nezakonitih migranata koji se nalaze u državi članici korisnici i osigurala dostavu valjane putne isprave. Međutim, ako se nakon osam mjeseci ti napori pokažu neuspješnima, država članica sponzor provela bi transfer predmetnih osoba i nastavila raditi na njihovu vraćanju u skladu s Direktivom o vraćanju 2008/115/EZ[34].

Aktivnosti obuhvaćene sponzorstvom vraćanja dodatne su onima koje provodi Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu i prvenstveno uključuju aktivnosti koje Agencija ne može provoditi u okviru svojih ovlasti (npr. pružanje diplomatske potpore državi članici korisnici u odnosima s trećim zemljama). Ako države članice predlože da će preuzeti sponzorstvo vraćanja, navode i državljanstva državljana trećih zemalja za koja su spremne podržati vraćanja: time se osigurava da se sponzorstvo koristi za vraćanje državljana trećih zemalja za koje predmetne države članice mogu donijeti dodanu vrijednost.

- **Mjere solidarnosti u slučajevima iskrcavanja nakon operacija traganja i spašavanja**

U godišnjem izvješću o upravljanju migracijama iznijet će se kratkoročne projekcije predviđene za iskrcavanje nakon takvih operacija na svim rutama te solidarni odgovor koji bi bio potreban kako bi se zadovoljile potrebe država članica iskrcavanja koje se odnose na premještanje podnositelja zahtjeva koji nisu u postupku na granici ili na potrebe predmetnih država članica u smislu kapaciteta. U izvješću će se navesti i udio u potrebnim mjerama solidarnosti za svaku državu članicu te ukupan broj državljana trećih zemalja obuhvaćenih mjerama solidarnosti. Druge države članice zatim navode oblik mjera solidarnosti koje namjeravaju provesti: premještanje podnositelja zahtjeva ili mjere u području jačanja kapaciteta ili vanjske dimenzije.

Ako su doprinosi država članica dostatni, Komisija donosi provedbeni akt kojim se uspostavlja pričuva za solidarnost iz koje će se državi članici iskrcavanja pružati potpora za suočavanje s izazovima.

Ako prijedlozi država članica ne budu odgovarali potrebama utvrđenima u izvješću o upravljanju migracijama, Komisija će donijeti provedbeni akt kojim će se utvrditi udjeli svake države članice prema ključu raspodjele za premještanje. Ako su države članice navele da namjeravaju poduzeti mjere u području kapaciteta ili vanjske dimenzije, Komisija utvrđuje te

[34] Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom, SL L 348, 24.12.2008., str. 98.

mjere u provedbenom aktu. Međutim, ako prijedlozi država članica za poduzimanje mjera u području kapaciteta ili vanjske dimenzije obuhvaćaju više od 30 % potrebnog broja osoba koje treba premjestiti, Komisija će osigurati da države članice polovinom svojeg udjela doprinesu premještanju. U takvim slučajevima države članice mogu odlučiti i da će doprinijeti sponzorstvom vraćanja.

Komisija će tijekom godine nakon iskrcavanja upotrebljavati pričuvu i sastavljati popise za svako iskrcavanje ili skupinu iskrcavanja kako bi se osobe, koje treba premjestiti, rasporedilo u države članice koje daju doprinos. Ako postoji rizik da pričuve za solidarnost ne budu dovoljne zbog sve većeg broja iskrcavanja, Komisija će izmijeniti provedbeni akt i odrediti dodatni broj predviđenih mjera za premještanje za određenu državu članicu ili države članice korisnice, koji bi trebao biti ograničen na 50 % broja utvrđenog u provedbenim aktima. Osim toga, ako državi članici iskrcavanja prijeti migracijski pritisak, njezina se pričuva za solidarnost može upotrijebiti za brzo premještanje osoba dok se ne donese provedbeni akt predviđen za situacije pritiska. U tu se svrhu mogu upotrijebiti i pričuve drugih država članica ako se time ne ugrožava funkcioniranje njihovih pričuva.

Ako se u izvješću o upravljanju migracijama utvrdi da se države članice suočavaju s posebnim problemima zbog toga što se na njihovu državnom području nalaze državljani trećih zemalja koji su podnositelji zahtjeva za međunarodnu zaštitu i koji su ranjivi, bez obzira na to kako su prešli vanjske granice, pričuva za solidarnost može se upotrijebiti i za potrebe brzog premještanja takvih osoba.

Obvezna solidarnost u situacijama migracijskog pritiska

Procjena migracijskog pritiska i solidarni odgovor

Ako država članica obavijesti Komisiju da smatra da je pod migracijskim pritiskom, što uključuje i rizik od pritiska zbog velikog broja dolazaka, među ostalim i ako su ti dolasci posljedica operacija traganja i spašavanja, Komisija će procijeniti situaciju uzimajući u obzir konkretne okolnosti u državi članici, i to na temelju niza kriterija i dostupnih informacija, uključujući informacije prikupljene u okviru Plan za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija. Ako procjena pokaže da je država članica pod migracijskim pritiskom, utvrdit će se ukupne potrebe države članice i navesti odgovarajuće mjere potrebne za rješavanje situacije, a sve druge države članice doprinijet će premještanjem ili sponzorstvom vraćanja ili kombinacijom takvih mjera. Ako je država članica ujedno država članica korisnica, nije obvezna dati solidarni doprinos. Države članice predlažu vrstu doprinosa koje će dati u planovima za solidarni odgovor, koji se šalju Komisiji.

Osim toga, ako je u izvješću o migracijskom pritisku navedeno da su potrebne i druge mjere solidarnosti usmjerene na jačanje kapaciteta u području azila, prihvata ili vraćanja ili mjere u području vanjske dimenzije kako bi se odgovorilo na migracijske tokove, države članice koje daju doprinos takve mjere mogu predložiti umjesto premještanja ili sponzorstva vraćanja u svojim planovima za solidarni odgovor. Takve bi mjere mogle biti različite, primjerice u obliku pomoći pri uspostavi poboljšanih kapaciteta za prihvat uključujući infrastrukturu ili druge sustave, kako bi se poboljšali uvjeti prihvata tražitelja azila. Mogle bi uključivati i financiranje usmjereno na upravljanje situacijom u pogledu azila i migracija u određenoj trećoj zemlji iz koje potječu pojedini migracijski tokovi prema državi članici. U području vraćanja takve bi mjere mogle uključivati, na primjer, financijsku ili drugu pomoć usmjerenu na infrastrukturu i objekte koji mogu biti potrebni za bolje izvršenje vraćanja ili osiguravanje materijalnih ili prijevoznih sredstava za obavljanje operacija. Ako Komisija procijeni da su

razmjerne udjelu države članice i u skladu s ciljevima utvrđenima u okviru Fonda za azil i migracije, ti će doprinosi biti navedeni u provedbenom aktu.

Međutim, ako prijedlozi država članica za poduzimanje mjera u području kapaciteta ili vanjske dimenzije obuhvaćaju više od 30 % potrebnog broja osoba koje treba premjestiti ili za koje treba sponzorirati vraćanje, Komisija će osigurati da države članice polovinom svojeg udjela doprinesu tim mjerama.

Država članica može zatražiti smanjenje svojeg udjela ako može dokazati da je tijekom prethodnih pet godina bila odgovorna za više od dvostruko zahtjeva za međunarodnu zaštitu u odnosu na prosjek EU-a po stanovniku te može zatražiti da se njezin udio smanji za 10 %. To će se smanjenje zatim razmjerno raspodijeliti među ostalim državama članicama.

Provedbeni akti Komisije o mjerama solidarnosti

U roku od dva tjedna od podnošenja planova za solidarni odgovor Komisija će donijeti provedbeni akt kojim se utvrđuju mjere solidarnosti koje države članice trebaju poduzeti u korist države članice pod migracijskim pritiskom.

U provedbenom aktu utvrđuje se ukupan broj osoba koje treba premjestiti i/ili za koje treba sponzorirati vraćanje, uzimajući u obzir kapacitete i potrebe države članice korisnice u području azila i vraćanja utvrđene u procjeni, te se određuje udio svake države članice prema ključu raspodjele prilagođen u skladu sa zahtjevima država članica koje su dokazale da ispunjavaju uvjete za smanjenje. Također se utvrđuju mjere u području izgradnje kapaciteta i operativne potpore ili mjere u području vanjske dimenzije koje država članica koja daje doprinos poduzima umjesto premještanja ili sponzorstva vraćanja.

Provedbeni akt donosi se u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) br. 182/2011 prema kojem je Komisija zbog opravdanih krajnje hitnih razloga koji nastanu zbog migracijskog pritiska u državi članici korisnici ovlaštena donositi provedbene akte koji se odmah primjenjuju i ostaju na snazi najviše godinu dana.

- **Opće odredbe o solidarnosti**

Forum solidarnosti

Ako u situacijama migracijskog pritiska solidarni doprinosi koje su predložile države članice u planovima za solidarni odgovor ne odgovaraju potrebama utvrđenima u procjeni migracijskog pritiska, Komisija saziva Forum solidarnosti na kojem će države članice moći prilagoditi kategoriju svojih doprinosa u planovima za solidarni odgovor.

Ako predviđeni solidarni doprinosi nisu dovoljni za učinkovito funkcioniranje solidarne potpore za iskrcavanja nakon operacija traganja i spašavanja, Komisija će sazvati Forum solidarnosti prije donošenja dodatnog provedbenog akta predviđenog u tom članku.

Drugi oblici solidarnosti

Država članica može u bilo kojem trenutku zatražiti dobrovoljnu solidarnu potporu od drugih država članica. Svaka država članica može dati dobrovoljne doprinose u korist te države članice, među ostalim u obliku premještanja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu na koje se primjenjuje postupak na granici na temelju Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o postupcima azila*] ili državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom. Osim toga, države

članice mogu na dobrovoljnoj osnovi dati doprinose kojima je cilj jačanje kapaciteta država članica u području azila, prihvata i vraćanja te vanjske dimenzije. Države članice koje su doprinijele ili planiraju doprinijeti u obliku mjera solidarnosti obavješćuju Komisiju dostavljanjem plana za solidarnu potporu koji je priložen ovom Prijedlogu. Ako takvi dobrovoljni doprinosi odgovaraju mjerama iz provedbenog akta o migracijskom pritisku, udio naveden u provedbenom aktu smanjit će za razinu doprinosa država članica.

Postupak premještanja

U ovom Prijedlogu uredbe utvrđuju se postupci koje treba slijediti prije i nakon premještanja te obveze države članice korisnice i države članice premještanja. Obveze države članice korisnice obuhvaćaju odredbe o identifikaciji i registraciji predmetnih osoba za potrebe premještanja i obvezu da se osigura da predmetna osoba ne predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak. Ako država članica korisnica zaključi da predmetna osoba predstavlja takav sigurnosni rizik, tu se osobu neće premjestiti. Ako je osoba koju treba premjestiti podnositelj zahtjeva, država članica korisnica ponajprije mora prije nego što pokrene postupak premještanja ocijeniti da ne može sama biti određena kao odgovorna država članica na temelju kriterija povezanih sa spajanjem obitelji ili boravištem/vizom jer bi ta osoba mogla imati važnu vezu s državom članicom korisnicom te ju se zbog toga ne bi smjelo premjestiti drugdje. Obveze države članice premještanja obuhvaćaju obvezu premještanja osobe koja ne predstavlja opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak i, ako je ta osoba podnositelj zahtjeva, obvezu provedbe postupka za određivanje odgovorne države članice ako to nije napravljeno u državi članici korisnici. Ako je osoba korisnik međunarodne zaštite, država članica premještanja mora automatski dodijeliti odgovarajući status koji je odobrila država članica korisnica kako bi osigurala da korisnik zadrži svoj status i odgovarajuća prava čak i ako ga se premjesti u drugu državu članicu.

Postupak sponzorstva vraćanja

Država članica koja se obveže sponzorirati vraćanje mora surađivati i blisko se koordinirati s državom članicom korisnicom kako bi se odredile posebne mjere potpore koje su potrebne da se za pojedinačno identificirane državljane trećih zemalja s nezakonitim boravkom provede vraćanje s državnog područja države članice korisnice. Na temelju rezultata koordinacije između predmetnih država članica, država članica sponzor poduzet će potrebne mjere za olakšavanje i uspješno zaključenje postupaka vraćanja, koje primjerice uključuju pružanje potpore potpomognutom dobrovoljnom povratku i reintegraciji, vođenje ili podupiranje političkog dijaloga s određenim trećim zemljama, osiguravanje identifikacije i izdavanja valjanih putnih isprava ili organiziranje praktičnih aranžmana za operacije vraćanja kao što su čarter ili redovni letovi. Međutim, u toj fazi država članica korisnica ostaje odgovorna za provedbu postupaka vraćanja (npr. izdavanje odluke o vraćanju, žalbe) za predmetne pojedince i primjenjuje Direktivu o vraćanju.

Država članica sponzor provest će mjere potpore tijekom unaprijed određenog razdoblja od osam mjeseci. To razdoblje počet će teći od dana kad Komisija donese provedbeni akt o solidarnosti u situacijama migracijskog pritiska. Ako u trenutku donošenja provedbenog akta još ne postoji odluka o vraćanju za sponzorirane državljane trećih zemalja, to će se razdoblje računati od izdavanja odluka o vraćanju ili, ako je zahtjev za azil bio neuspješan pa su zbog toga primili odluku o vraćanju, od trenutka kad državljani trećih zemalja više nemaju pravo ostati i nije im dopušten ostanak.

Ako unatoč zajedničkim naporima predmetnih država članica vraćanja ne budu uspješno provedena, nakon isteka osmomjesečnog razdoblja za državljane trećih zemalja provest će se transfer na državno područje države članice sponzora. U tu svrhu postupak opisan u prethodnom odjeljku primjenjivat će se *mutatis mutandis*.

- **Financijska potpora**

U Prijedlogu su predviđeni financijski poticaji za premještanje. Po premještenoj osobi dodijelit će se financijski doprinos u iznosu od 10 000 EUR (među ostalim i nakon sponzorstva vraćanja ako vraćanje nije bilo uspješno). Financijski doprinos iznosit će 12 000 EUR ako je premještena osoba maloljetnik bez pratnje. Osim toga, financijski doprinos u iznosu od 500 EUR dodijelit će se za troškove transfera osoba povezane s premještanjem i postupcima iz ovog Prijedloga uredbe.

- **Izmjene drugih zakonodavnih instrumenata**

Prijedlog uključuje izmjenu Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o fondu za azil i migracije*] kako bi se uvele financijske odredbe na kojima se temelji ovaj Prijedlog uredbe.

Prijedlog uključuje i izmjenu Direktive 2003/109/EZ (Direktiva o dugotrajnom boravištu). Za one kojima je potrebna zaštita mogućnost bržeg dobivanja statusa osobe s dugotrajnim boravištem bit će važan korak prema lakšoj, potpunoj i brzoj integraciji korisnika međunarodne zaštite u državi članici boravišta. Korisnicima međunarodne zaštite treba omogućiti da dobiju status osobe s dugotrajnim boravištem u državi članici koja im je priznala međunarodnu zaštitu nakon tri godine zakonitog i neprekinutog boravka u toj državi članici, a istodobno treba osigurati da će u pogledu drugih uvjeta za dobivanje statusa za korisnike međunarodne zaštite vrijediti jednaki uvjeti kao i za druge državljane trećih zemalja.

5.3. Pojednostavnjenje postupka za određivanje odgovornosti i poboljšanje njegove učinkovitosti

Da bi funkcioniranje postupka za određivanje odgovornosti za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu bilo neometano i održivo, pristup postupku razmatranja brz i da bi se pružila zaštita onima kojima je potrebna te spriječila nedopuštena kretanja, predlažu se ponajprije sljedeća poboljšanja sustava:

- Obveza je podnositelja zahtjeva da podnese zahtjev ili u državi članici prvog nezakonitog ulaska ili, u slučaju zakonitog boravka, u državi članici u kojoj boravi, kako je predloženo 2016. Podnositelj zahtjeva mora biti prisutan u toj državi članici tijekom postupka određivanja, a nakon tog određivanja u odgovornoj državi članici. Cilj je osigurati uređeno upravljanje tokovima, olakšati određivanje odgovorne države članice, a time i brži pristup postupku za priznavanje međunarodne zaštite, i spriječiti nedopuštena kretanja. Tom se izmjenom objašnjava da podnositelj zahtjeva nema pravo birati državu članicu u kojoj podnosi zahtjev ni državu članicu odgovornu za njegovo razmatranje. U slučaju nepoštovanja te obveze, podnositelj će imati pravo na materijalne uvjete prihvata samo kad se nalazi tamo gdje mora biti prisutan.
- Osobe kojima je priznata neposredna zaštita u skladu s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Uredba o kriznim situacijama i situacijama više sile u području migracija i azila*] uključene su u definiciju podnositelja zahtjeva kako bi se unatoč tome što su njihovi zahtjevi neobrađeni (odgođeni) osiguralo da država članica koja je priznala taj status zaštite i dalje mora odrediti državu članicu odgovornu za razmatranje zahtjeva te poštovati kriterije i mehanizme iz ove Uredbe. Ako je druga država članica određena kao odgovorna država članica, neposredna zaštita trebala bi prestati nakon što se provede transfer. Ako predmetne osobe odu u druge države članice i u njima zatraže međunarodnu zaštitu, odgovorna država članica bit će dužna prihvatiti ih natrag u skladu s postupcima iz ove Uredbe.
- Kao što je predloženo 2016., Uredbom se uvodi obveza da države članice prije primjene kriterija za određivanje odgovorne države članice i prije provedbe transfera provjere predstavlja li osoba opasnost za nacionalnu sigurnost ili javni poredak države

članice. Ta se obveza primjenjuje na svaku osobu na koju se odnose postupci iz ove Uredbe, čak i ako za tu osobu nije provedena dubinska provjera ili iz bilo kojeg drugog razloga nije prošla sigurnosnu provjeru. Prva država članica u kojoj je upisan zahtjev mora prije primjene kriterija za određivanje odgovornosti ocijeniti postoje li opravdani razlozi da se podnositelja zahtjeva smatra opasnošću za nacionalnu sigurnost ili javni poredak države članice. Ako se na temelju ocjene ispostavi da podnositelj zahtjeva predstavlja sigurnosni rizik, ta država članica postaje odgovorna država članica. U slučaju da predmetna osoba predstavlja sigurnosni rizik nakon što je odgovornost već određena, transfer se smije provesti pod uvjetom da se poštuje posebna odredba o razmjeni informacija povezanih sa sigurnošću.

- Dodatno se inzistira na suradnji podnositelja zahtjeva kako bi tijela imala sve informacije potrebne za određivanje odgovorne države članice, odlučila ima li podnositelj zahtjeva pravo na međunarodnu zaštitu i spriječila zaobilaženje pravila, posebice bijeg. U Uredbi se utvrđuju razmjerne obveze podnositelja zahtjeva povezane s pravodobnim osiguravanjem svih elemenata i informacija važnih za određivanje odgovorne države članice i sa suradnjom s nadležnim tijelima države članice. Izričito je navedena obveza podnositelja zahtjeva da budu prisutni i dostupni nadležnim tijelima predmetne države članice te da poštuju odluku o transferu. Neispunjavanje zakonskih obveza koje su utvrđene u Uredbi imat će razmjerne postupovne posljedice za podnositelja zahtjeva kao što je prekluzija prihvaćanja informacija koje su neopravdano poslane prekasno.
- Uredbom se proširuje opseg informacija koje se moraju pružiti podnositeljima zahtjeva. Osobni intervju služi pojednostavnjenju postupka određivanja odgovorne države članice tako da se lakše prikupe sve potrebne informacije. Međutim, on ne bi smio biti razlog kašnjenja postupka ako je podnositelj zahtjeva pobjegao ili ako već postoji dovoljno informacija.
- Pravilo da se kriteriji određuju na temelju situacije koja je postojala u trenutku kad je zahtjev prvi put upisan u nekoj državi članici primjenjuje se na sve kriterije, uključujući one koji se odnose na članove obitelji i maloljetnike. Jasno određen rok za slanje svih relevantnih informacija omogućit će brzu procjenu i odluku.
- U Uredbi je zadržana dvojako proširena definicija članova obitelji predložena 2016. Ona uključuje: 1. braću i sestre podnositelja zahtjeva i 2. osobe u rodbinskom odnosu koje su to postale nakon napuštanja zemlje podrijetla, ali prije dolaska na državno područje državne članice. Braća i sestre su uska, no vrlo važna kategorija unutar koje se može relativno lako provjeriti i dokazati rodbinski odnos pa su mogućnosti zlouporabe male. Proširenjem radi obuhvaćanja obitelji zasnovanih tijekom tranzita uzimaju se u obzir nedavne migracijske pojave kao što su dulji boravak izvan zemlje podrijetla prije dolaska u EU, među ostalim u kampovima za izbjeglice. Svrha je tih ciljanih proširenja definicije obitelji uspostaviti važnu vezu između predmetne osobe i odgovorne države članice uzimajući u obzir i šire posljedice za te obitelji. Također se očekuje se da će se tim proširenjima smanjiti rizik nedopuštenih kretanja i bijega osoba na koje se odnose proširena pravila.
- Pravila o dokazima potrebnima za određivanje odgovornosti fleksibilnija su, posebice kako bi se olakšalo uspješno spajanje obitelji. U tim se pravilima pojašnjava da formalni dokazi, kao što su izvorni dokumentirani dokazi i testiranje DNK, ne bi trebali biti potrebni ako su dokazi na osnovi indicija koherentni, provjerljivi i dovoljno detaljni za određivanje odgovornosti.
- Predložen je niz izmjena radi pojednostavnjenja i postroživanja kriterija za određivanje odgovornosti iz članaka 19., 21. i 22. Da bi se povećala stabilnost sustava, u članku 19. objašnjeni su kriteriji za određivanje odgovornosti u vezi s vizama i dokumentima o

boravku, a njihova primjena produljena je na tri godine. U članku 21. o nezakonitom ulasku odredba o prestanku odgovornosti nakon 12 mjeseci od nezakonitog ulaska produljena je na tri godine, a odredba u vezi s nezakonitim boravkom izbrisana jer je bilo teško dostaviti potrebne dokaze i zbog toga kompliciranо primjenjivati odredbu u praksi. U pogledu kriterija o ulasku za koji nije potrebna viza izbrisana je iznimka koja se odnosi na naknadne ulaske u državu članicu za koju nije potrebna viza, što je u skladu s pristupom prema kojem bi država članica prvog ulaska načelno morala biti odgovorna i kojim se nastoje spriječiti nedopuštena kretanja nakon ulaska.

- Dodan je novi kriterij koji se odnosi na posjedovanje diplome ili kvalifikacije koju je izdala obrazovna ustanova s poslovnim nastanom u državi članici kako bi se osiguralo da se zahtjev podnositelja zahtjeva razmotri u državi članici s kojom ima važne veze. Takva diploma ili kvalifikacija trebala bi se odnositi na barem sekundarno obrazovanje koje odgovara razini 2 Međunarodne standardne klasifikacije obrazovanja kojim upravlja obrazovna ustanova ili visoko učilište definirano u Direktivi (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća[35] u skladu s nacionalnim pravom ili upravnom praksom država članica.
- Uredbom se određuju kraći rokovi za različite korake postupka kako bi se ubrzao postupak određivanja i omogućio brži pristup postupku azila za podnositelja zahtjeva. To se odnosi na rokove za slanje zahtjeva za prihvat i odgovor na njega, osim za maloljetnike bez pratnje, te na rokove za obavijesti o ponovnom prihvatu i donošenje odluke o transferu.
- Istek rokova samo će u određenim slučajevima rezultirati prijenosom odgovornosti među državama članicama. Čini se da su takvi prijenosi pogodovali zaobilaženju pravila i ometanju postupka. Stoga su izbrisana pravila prema kojima dolazi do prijenosa odgovornosti ako je istekao rok za slanje obavijesti o ponovnom prihvatu i pravila prema kojima dolazi do prestanka ili prijenosa odgovornosti zbog ponašanja podnositelja zahtjeva. Ako podnositelj zahtjeva pobjegne iz države članice kako bi izbjegao transfer u odgovornu državu, država članica koja provodi transfer moći će iskoristiti preostalo vrijeme od šestomjesečnog roka da provede transfer od trenutka kad podnositelj zahtjeva opet bude dostupan tijelima.
- Kao što je predloženo 2016., zahtjevi za ponovni prihvat promijenjeni su u jednostavne obavijesti o ponovnom prihvatu s obzirom na to da će na temelju pozitivnog rezultata iz Eurodaca biti jasno koja je država članica odgovorna. Obaviještena država članica sad će imati mogućnost da brzo podnese prigovor na obavijest zahvaljujući činjenici da se primjenjuju ograničena pravila za prijenos i prestanak odgovornosti, odnosno ako druga država članica nije pravodobno obavila transfer osobe u odgovornu državu članicu, ako je primijenila diskrecijsku klauzulu ili je predmetna osoba napustila državno područje država članica u skladu s odlukom o vraćanju. To će biti važan alat za suzbijanje nedopuštenih kretanja s obzirom na to da trenutačno ima više zahtjeva za ponovni prihvat od zahtjeva za prihvat.
- Dodana je obveza za odgovornu državu članicu da mora ponovno prihvatiti korisnika međunarodne zaštite ili preseljenu osobu koja je zatražila međunarodnu zaštitu ili koja nezakonito boravi u drugoj državi članici. Na temelju te obveze države članice imat će potreban pravni alat za provedbu transfera u cilju ponovnog prihvata, a to je važno za ograničavanje nedopuštenih kretanja.

[35] Direktiva (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjena učenika ili obrazovnih projekata, i obavljanja poslova *au pair* (SL L 132, 21.5.2016., str. 21.).

- Prilagođena su pravila o pravnim lijekovima kako bi se znatno ubrzao i uskladio žalbeni postupak. Osim što je objašnjeno pravo podnositelja zahtjeva da zatraži suspenzivni učinak odluke o transferu tijekom žalbe ili preispitivanja, Prijedlogom se utvrđuje poseban kratak rok u kojem sudovi mogu donijeti takve odluke.
- Postupak mirenja kao mehanizam rješavanja sporova, koji se nije službeno upotrebljavao otkako je predviđen Konvencijom iz Dublina iz 1990. (iako u malo drukčijem obliku), izmijenjen je kako bi postao učinkovitiji i lakši za upotrebu.
- Nova Agencija Europske unije za azil preuzet će ciljeve postojećeg mehanizma za rano upozoravanje i pripravnost kako su utvrđeni u poglavlju 5. o praćenju i procjeni i poglavlju 6. o operativnoj i tehničkoj pomoći prijedloga o Agenciji Europske unije za azil. Brisanje tog mehanizma predloženo 2016. stoga je zadržano u ovoj Uredbi.
- Agencija Europske unije za azil trebala bi uspostaviti mrežu odgovornih jedinica i olakšati njezine aktivnosti radi jačanja praktične suradnje i dijeljenja informacija o svim pitanjima u vezi s primjenom ove Uredbe, uključujući razvoj praktičnih alata i smjernica.
- Kad je riječ o maloljetnicima bez pratnje, u Prijedlogu se objašnjava da će odgovorna biti država članica u kojoj je maloljetnik prvi put podnio zahtjev za međunarodnu zaštitu, osim ako se dokaže da to nije u najboljem interesu maloljetnika. S pomoću tog pravila moći će se brzo odrediti odgovorna država članica i time toj ranjivoj skupni podnositelja zahtjeva omogućiti brz pristup postupku, što je u skladu s predloženim skraćivanjem rokova.
- Prilagođena je odredba o jamstvima za maloljetnike bez pratnje kako bi ocjena najboljeg interesa bila učinkovitija. Stoga će prije transfera maloljetnika bez pratnje u drugu državu članicu država članica koja provodi transfer osigurati da će ta država članica odmah poduzeti potrebne mjere u skladu s Uredbom o postupcima azila i Direktivom o uvjetima prihvata. Određeno je i da prije svake odluke o transferu maloljetnika bez pratnje kvalificirano osoblje brzo mora ocijeniti njegove najbolje interese.

2020/0279 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o upravljanju azilom i migracijama i izmjeni Direktive Vijeća 2003/109/EZ i predložene Uredbe (EU) XXX/XXX [Fond za azil i migracije]

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 78. stavak 2. točku (e) te članak 79. stavak 2. točke (a), (b) i (c),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora[36],

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija[37],

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

(1) Unija bi, kao područje slobode, sigurnosti i pravde, trebala osigurati da se osobe pri prelasku unutarnjih granica ne provjeravaju i oblikovati zajedničku politiku azila, useljavanja i upravljanja vanjskim granicama Unije, koja se temelji na solidarnosti među državama članicama i koja je pravedna prema državljanima trećih zemalja.

(2) Za to je potreban sveobuhvatan pristup kojim se jača uzajamno povjerenje među državama članicama i objedinjuju politike u području upravljanja azilom i migracijama te se produbljuju odnosi s relevantnim trećim zemljama, uzimajući u obzir da učinkovitost takvog pristupa ovisi o tome da se svi dijelovi sagledaju zajedno i integrirano.

(3) Ovom Uredbom trebalo bi se doprinijeti tom sveobuhvatnom pristupu i utvrditi zajednički okvir za mjere Unije i država članica u području politika upravljanja azilom i migracijama, nadovezujući se na načelo solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti u skladu s člankom 80. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Države članice trebale bi stoga poduzeti sve potrebne mjere, među ostalim da osiguraju pristup međunarodnoj zaštiti i prikladne uvjete prihvata onima kojima je to potrebno, omoguće učinkovitu primjenu pravila o određivanju države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, vrate državljane trećih zemalja s nezakonitim boravkom, spriječe nezakonite migracije i nedopuštena kretanja među

[36] SL C , , str. .
[37] SL C , , str. .

sobom te da pruže potporu drugim državama članicama u obliku solidarnih doprinosa i tako same doprinesu sveobuhvatnom pristupu.

(4) Zajednički okvir trebao bi objediniti upravljanje zajedničkim europskim sustavom azila i migracijskom politikom. Ciljevi migracijske politike trebali bi biti učinkovito upravljanje migracijskim tokovima, pravedno postupanje prema državljanima trećih zemalja koji zakonito borave u državama članicama te sprečavanje i naprednije mjere suzbijanja nezakonitih migracija i krijumčarenja migranata.

(5) Zajednički okvir potreban je kako bi se učinkovito pristupilo sve raširenijoj pojavi mješovitih dolazaka osoba kojima je potrebna međunarodna zaštita i onih koji je ne trebaju te zbog uvažavanja činjenice da se s nezakonitim dolascima migranata u Uniju ne bi trebale nositi države članice samostalno, nego Unija kao cjelina. Da bi se državama članicama osigurali potrebni alati za svladavanje tog izazova, područjem primjene ove Uredbe trebalo bi osim podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu obuhvatiti i nezakonite migrante. Područjem primjene ove Uredbe trebali bi biti obuhvaćeni i korisnici međunarodne zaštite, preseljene ili prihvaćene osobe i osobe kojima je priznata neposredna zaštita.

(6) Kako bi se u obzir uzeo pristup na svim razinama vlasti te osigurala usklađenost i učinkovitost djelovanja i mjera Unije i država članica u okviru njihovih nadležnosti, potrebno je integrirano oblikovanje politika u području upravljanja azilom i migracijama, uključujući njegove unutarnje i vanjske elemente, što je dio sveobuhvatnog pristupa.

(7) Države članice trebale bi imati dovoljno ljudskih i financijskih resursa i infrastrukturu da bi učinkovito provodile politike upravljanja azilom i migracijama te bi trebale osigurati odgovarajuću koordinaciju među relevantnim nacionalnim tijelima i s nacionalnim tijelima drugih država članica.

(8) Komisija bi trebala slijediti strateški pristup i donijeti europsku strategiju za upravljanje azilom i migracijama posvećenu provedbi politika upravljanja azilom i migracijama. Strategija bi se trebala temeljiti na relevantnim izvješćima i analizama agencija Unije i na nacionalnim strategijama država članica.

(9) Nacionalne strategije država članica trebale bi uključivati informacije o planiranju djelovanja u nepredvidivim okolnostima i o provedbi načela integriranog oblikovanja politika, solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti iz ove Uredbe i pravnih obveza koje iz nje proizlaze na nacionalnoj razini.

(10) Kako bi se uspostavio učinkovit sustav praćenja primjene pravne stečevine u području azila, u tim bi se strategijama trebali uzeti u obzir i rezultati praćenja koje su proveli Agencija Europske unije za azil i Frontex, rezultati evaluacije provedene u skladu s Uredbom Vijeća br. 1053/2013 i rezultati praćenja provedenih u skladu s člankom 7. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o dubinskim provjerama*].

(11) Imajući u vidu koliko je važno da Unija bude pripravna i sposobna prilagoditi se zbivanjima i promjenama u upravljanju azilom i migracijama, Komisija bi trebala na godišnjoj osnovi pripremiti izvješće o upravljanju migracijama u kojem predstavlja vjerojatni razvoj migracijske situacije i pripravnost Unije i država članica da joj se prilagode i na nju odgovore. U izvješće bi trebali biti uključeni i rezultati izvješćivanja o praćenju koje je predviđeno u nacionalnim strategijama i prijedlozi kako poboljšati očite nedostatke.

(12) Kako bi se osigurali potrebni alati za pomoć državama članicama u svladavanju izazova koji se mogu pojaviti zbog toga što su na njihovu državnom području prisutni

državljani trećih zemalja koji su ranjivi podnositelji zahtjeva za međunarodnu zaštitu, bez obzira na to kako su prešli vanjske granice, u izvješću bi trebalo naznačiti i jesu li navedene članice suočene s takvim izazovima. Te države članice trebale bi se moći osloniti na „pričuvu za solidarnost" za premještanje ranjivih osoba.

(13) Kako bi se učinkovito uveo zajednički okvir i utvrdili nedostaci, svladali izazovi i spriječio migracijski pritisak, Komisija bi trebala pratiti migracijsku situaciju i o njoj redovito izvješćivati.

(14) Učinkovita politika vraćanja neophodan je element funkcionalnog sustava Unije za upravljanje azilom i migracijama, pri čemu bi se osobe koje nemaju pravo boravka na području Unije trebale vratiti. Budući da se znatan dio zahtjeva za međunarodnu zaštitu može smatrati neosnovanim, politika vraćanja mora postati učinkovitija. Učinkovitijim vraćanjem i uklanjanjem nedostataka u postupcima azila i vraćanja smanjio bi se pritisak na sustav azila pa bi se lakše primjenjivala pravila o određivanju odgovorne države članice za razmatranje tih zahtjeva, a oni kojima je potrebna međunarodna zaštita mogli bi zaista doći do nje.

(15) Za jaču suradnju s trećim zemljama u području vraćanja i ponovnog prihvata državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom potrebno je razviti novi mehanizam, uključujući sve relevantne politike i alate EU-a, kako bi se poboljšala koordinacija različitih mjera iz drugih područja politike osim migracija koje bi Unija i države članice mogle poduzeti u tu svrhu. Taj bi se mehanizam trebao temeljiti na analizi provedenoj u skladu s Uredbom (EU) br. 810/2019 Europskog parlamenta i Vijeća[38] ili na bilo kojim drugim dostupnim informacijama i trebao bi uzeti u obzir opće odnose Unije s trećom zemljom. Mehanizam bi trebao služiti i za potporu sponzorstvu vraćanja.

(16) Kako bi podjela odgovornosti bila pravedna, a napori između država članica uravnoteženi, trebalo bi uspostaviti mehanizam solidarnosti koji je učinkovit i svim podnositeljima zahtjeva omogućava brz pristup postupcima za priznavanje međunarodne zaštite. Takav mehanizam trebao bi obuhvaćati različite vrste mjera solidarnosti te biti fleksibilan i prilagođavati se promjenama u migracijskim izazovima s kojima se suočava država članica.

(17) Budući da mehanizam solidarnosti uspostavljen ovom Uredbom treba neometano funkcionirati, Komisija bi trebala osnovati i sazvati Forum solidarnosti koji se sastoji od predstavnika svih država članica.

(18) S obzirom na posebne značajke iskrcavanja nakon operacija traganja i spašavanja koje provode države članice ili privatne organizacije bilo prema uputama država članica ili samostalno u kontekstu migracija, ovom Uredbom trebalo bi predvidjeti poseban postupak za ljude iskrcane nakon tih operacija neovisno o tome postoji li migracijski pritisak.

(19) Budući da su iskrcavanja nakon operacija traganja i spašavanja na različitim migracijskim rutama redovita pojava, u godišnjem izvješću o upravljanju migracijama trebalo bi utvrditi kratkoročne projekcije predviđenih iskrcavanja za takve operacije i solidarni odgovor koji bi bio potreban da se pomogne državama članicama iskrcavanja. Komisija bi trebala donijeti provedbeni akt o uspostavi pričuve mjera solidarnosti („pričuva za solidarnost") kako bi pomogla državama članicama

[38] Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama), SL L 243, 15.9.2009., str. 1.

iskrcavanja da se lakše nose s iskrcavanjima. Takve mjere trebale bi se odnositi na premještanje podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji nisu u postupku na granici ili mjere za jačanje kapaciteta u području azila, prihvata i vraćanja ili operativne potpore ili mjere povezane s vanjskom dimenzijom.

(20) Kako bi se pravodobno odgovorilo na specifičnu situaciju koja proizlazi iz iskrcavanja nakon operacija traganja i spašavanja, Komisija bi uz potporu agencija Unije trebala olakšati brzo premještanje podnositelja zahtjeva koji ispunjavaju uvjete za međunarodnu zaštitu koji nisu u postupku na granici. Agencija Europske unije za azil i Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu trebale bi uz koordinaciju Komisije sastaviti popis osoba koje ispunjavaju uvjete za premještanje i navesti raspodjelu tih osoba među državama članicama koje daju doprinos.

(21) Iskrcane osobe trebalo bi razmjerno raspodijeliti među državama članicama.

(22) Ukupni doprinos svake države članice pričuvi za solidarnost trebao bi se odrediti prema prijedlozima država članica o obliku mjera kojima žele doprinijeti. Ako doprinosi država članica nisu dovoljni za održiv solidarni odgovor, Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje provedbenog akta u kojem se utvrđuje ukupni broj državljana trećih zemalja koji trebaju biti uključeni u premještanje i udio svake države članice u tom broju izračunan prema ključu raspodjele na temelju broja stanovnika i BDP-a svake države članice. Ako bi se prijedlozima država članica za poduzimanje mjera za izgradnju kapaciteta ili u području vanjske dimenzije uzrokovao manjak veći od 30 % ukupnog broja premještanja iz izvješća o upravljanju migracijama, Komisija bi trebala moći prilagoditi doprinose tih država članica koje bi tada polovinom svojeg udjela utvrđenog prema ključu raspodjele trebale doprinijeti u obliku premještanja ili, ako je tako navedeno, u obliku sponzorstva vraćanja.

(23) Kako bi se osiguralo da su u svakom trenutku dostupne mjere potpore za odgovor na posebnu situaciju koja proizlazi iz iskrcavanja nakon operacija traganja i spašavanja, Komisija bi, ako je broj iskrcavanja nakon operacija traganja i spašavanja dosegnuo 80 % pričuve za solidarnost jedne ili više država članica korisnica, trebala donijeti izmjene provedbenih akata i za 50 % povećati ukupni iznos doprinosa.

(24) U okviru mehanizma solidarnosti trebale bi se rješavati i situacije migracijskog pritiska posebice za one države članice koje su zbog zemljopisnog položaja izložene ili bi mogle biti izložene migracijskom pritisku. U tu svrhu Komisija bi trebala donijeti izvješće u kojem se utvrđuje je li država članica pod migracijskim pritiskom i određuju mjere kojima bi se toj državi članici moglo pomoći u svladavanju migracijskog pritiska.

(25) Pri procjenjivanju je li država članica pod migracijskim pritiskom Komisija bi na temelju široke kvalitativne ocjene trebala uzeti u obzir širok raspon čimbenika, uključujući broj podnositelja zahtjeva za azil, nezakonitih prelazaka granice, izdanih i izvršenih odluka o vraćanju te odnose s relevantnim trećim zemljama. Solidarni odgovor trebao bi se pripremiti za svaki slučaj posebno kako bi bio prilagođen potrebama predmetne države članice.

(26) Trebalo bi premjestiti samo osobe za koje je vjerojatnije da će imati pravo boravka u Uniji. Stoga bi opseg premještanja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu trebao biti ograničen na one osobe na koje se ne primjenjuje postupak na granici iz Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o postupcima azila*].

(27) Mehanizam solidarnosti trebao bi uključivati mjere za promicanje pravedne podjele odgovornosti i uravnoteženja napora među državama članicama i u području vraćanja.

Država članica trebala bi se u obliku sponzorstva vraćanja obvezati na pružanje potpore državi članici pod migracijskim pritiskom i provesti potrebne aktivnosti za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom, vodeći računa o tome da država članica korisnica ostaje odgovorna za provedbu vraćanja dok su pojedinci prisutni na njezinu državnom području. Ako takve aktivnosti nakon osam mjeseci nisu bile uspješne, država članica sponzor trebala bi provesti transfer tih osoba u skladu s postupcima iz ove Uredbe i primijeniti Direktivu 2008/115/EZ; države članice mogu prema potrebi priznati odluku o vraćanju koju je izdala država članica korisnica na temelju Direktive Vijeća 2001/40[39]. Sponzorstvo vraćanja trebalo bi biti dio zajedničkog EU-ova sustava vraćanja te uključivati operativnu potporu koju pruža Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu i primjenu koordinacijskog mehanizma za promicanje učinkovite suradnje s trećim zemljama u području vraćanja i ponovnog prihvata.

(28) Države članice trebale bi obavijestiti o obliku solidarnih doprinosa koje će dati ispunjavanjem plana za solidarni odgovor. Ako su države članice ujedno države članice korisnice, ne bi trebale biti obvezne davati solidarne doprinose drugim državama članicama. Ako je država članica prethodnih godina bila suočena s velikim migracijskim opterećenjem zbog velikog broja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, ta država članica trebala bi moći zatražiti smanjenje svojeg udjela solidarnog doprinosa državama članicama pod migracijskim pritiskom ako se taj doprinos sastoji od premještanja ili sponzorstva vraćanja. To smanjenje trebalo bi se razmjerno rasporediti na druge države članice koje poduzimaju takve mjere.

(29) Ako se u izvješću o upravljanju migracijama utvrdi da država članica pod migracijskim pritiskom ima potrebe u pogledu mjera za izgradnju kapaciteta u području azila, prihvata i vraćanja ili vanjske dimenzije, države članice koje daju doprinos trebale bi moći doprinijeti tim potrebama umjesto premještanjem ili sponzorstvom vraćanja. Kako bi se osiguralo da su ti doprinosi razmjerni udjelu države članice koja daje doprinos, Komisija bi trebala moći povećati ili smanjiti takve doprinose u provedbenom aktu. Ako bi se prijedlozima država članica za poduzimanje mjera za izgradnju kapaciteta ili u području vanjske dimenzije uzrokovao manjak veći od 30 % potrebnog broja osoba koje treba premjestiti ili čije vraćanje treba sponzorirati, Komisija bi trebala moći prilagoditi doprinose tih država članica kako bi osigurala da one polovinom svojeg udjela doprinesu premještanju ili sponzorstvu vraćanja.

(30) Kako bi se osigurao sveobuhvatan i učinkovit solidarni odgovor i dale jasne informacije državama članicama koje primaju potporu, Komisija bi trebala donijeti provedbeni akt u kojem se utvrđuju doprinosi koje treba dati svaka država članica. Takvi doprinosi uvijek bi se trebali temeljiti na vrsti doprinosa koje je predložila predmetna država članica u planu za solidarni odgovor, osim ako ga ta država članica nije dostavila. U takvim slučajevima mjere iz provedbenog akta za predmetne države članice trebala bi odrediti Komisija.

(31) Ključ raspodjele koji se temelji na broju stanovnika i veličini gospodarstva država članica trebao bi se primjenjivati kao referentna točka u provedbi mehanizma solidarnosti i omogućiti da se odredi ukupni doprinos svake države članice.

[39] Direktiva Vijeća 2001/40/EZ od 28. svibnja 2001. o uzajamnom priznavanju odluka o izgonu državljana trećih zemalja, SL L 149, 2.6.2001., str. 34.

(32) Država članica trebala bi moći, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev druge države članice, dobrovoljno poduzeti druge mjere solidarnosti kako bi pomogla toj državi članici u rješavanju migracijske situacije ili sprečavanju migracijskog pritiska. Ti doprinosi trebali bi uključivati mjere za jačanje kapaciteta države članice pod pritiskom ili za odgovor na migracijske trendove u okviru suradnje s trećim zemljama. Osim toga, takve mjere solidarnosti trebale bi uključivati premještanje državljana trećih zemalja koji su u postupku na granici i državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom. Kako bi se potaknula dobrovoljna solidarnost u okviru koje države članice daju dobrovoljne doprinose u obliku premještanja ili sponzorstva vraćanja, te bi doprinose trebalo uzeti u obzir u provedbenom aktu predviđenom za situacije migracijskog pritiska.

(33) Zajednički europski sustav azila stvaran je postupno kao zajedničko područje zaštite na temelju cjelovite i sveobuhvatne primjene Ženevske konvencije o statusu izbjeglica od 28. srpnja 1951. koja je dopunjena Protokolom iz New Yorka od 31. siječnja 1967. („Ženevska konvencija") čime se osigurava da se nitko ne šalje natrag u progon u skladu s načelom zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja. U tom smislu, i bez utjecaja na kriterije za određivanje odgovornosti utvrđene ovom Uredbom, sve države članice koje poštuju načelo zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja smatraju se sigurnim zemljama za državljane trećih zemalja.

(34) Primjereno je u zajednički europski sustav azila uključiti jasan i provediv način za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu[40]. Takav bi se način trebao temeljiti na objektivnim, pravednim kriterijima i za države članice i za predmetne osobe. Posebno bi trebao omogućiti brzo određivanje odgovorne države članice, tako da se osigura učinkovit pristup postupcima za priznavanje međunarodne zaštite i pritom ne ugrozi cilj brze obrade zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

(35) Ova Uredba trebala bi se temeljiti na istim načelima kao i Uredba (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća[41]te bi u njoj trebalo razraditi načelo solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti kao dio zajedničkog okvira. U tu svrhu novi mehanizam solidarnosti trebao bi omogućiti bolju pripravnost država članica za upravljanje migracijama, za situacije u kojima su suočene s migracijskim pritiskom i olakšavanje redovite međusobne solidarne potpore.

(36) Ova Uredba trebala bi se primjenjivati na podnositelje zahtjeva za supsidijarnu zaštitu i osobe koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu kako bi se osiguralo jednako postupanje prema svim podnositeljima zahtjeva i korisnicima međunarodne zaštite i dosljednost s postojećom pravnom stečevinom Unije u području azila, posebice s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Uredba o kvalifikaciji*].

(37) Osobe kojima je priznata neposredna zaštita u skladu s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Uredba o kriznim situacijama i situacijama više sile u području migracija i azila*] trebale bi se i dalje smatrati podnositeljima zahtjeva za međunarodnu zaštitu s obzirom na njihov neobrađen (odgođen) zahtjev za međunarodnu zaštitu u smislu Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o postupcima azila*]. Kao takve trebale bi biti obuhvaćene

---

40 Kako je utvrdilo Europsko vijeće na posebnom sastanku u Tampereu 15. i 16. listopada 1999.

41 Uredba (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva, SL L 180, 29.6.2013., str. 31.

područjem primjene ove Uredbe i smatrati se podnositeljima zahtjeva za potrebe primjene kriterija i mehanizma za određivanje države članice odgovorne za razmatranje njihovih zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili postupak premještanja kako je utvrđeno u ovoj Uredbi.

(38) Kako bi se ograničila nedopuštena kretanja i osiguralo da države članice imaju potrebne alate za transfer korisnika međunarodne zaštite koji su ušli na državno područje druge države članice koja nije odgovorna država članica ne ispunivši uvjete boravka u toj drugoj državi članici te kako bi se osigurala stvarna solidarnost među državama članicama, ova Uredba trebala bi se primjenjivati i na korisnike međunarodne zaštite. Ova Uredba trebala bi se također primjenjivati na osobe koje je država članica preselila ili prihvatila u skladu s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Uredba o okviru Unije za preseljenje*] ili kojima je priznata međunarodna zaštita ili humanitarni status u okviru nacionalnog programa preseljenja.

(39) S obzirom na važnost olakšavanja potpune integracije korisnika međunarodne zaštite u državi članici boravišta trebalo bi predvidjeti i mogućnost bržeg dobivanja statusa osobe s dugotrajnim boravištem. Korisnicima međunarodne zaštite trebalo bi omogućiti da dobiju status osobe s dugotrajnim boravištem u državi članici koja im je priznala međunarodnu zaštitu nakon tri godine zakonitog i neprekinutog boravka u toj državi članici. Kad je riječ o drugim uvjetima za dobivanje tog statusa, za korisnike međunarodne zaštite trebali bi vrijediti jednaki uvjeti kao i za druge državljane trećih zemalja. Direktivu Vijeća 2003/109/EZ[42] trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

(40) Zbog učinkovitosti i pravne sigurnosti važno je da se ova Uredba temelji na načelu da se odgovornost određuje samo jedanput, osim ako je predmetna osoba napustila državno područje država članica u skladu s odlukom o vraćanju ili nalogom za udaljavanje.

(41) Direktiva XXX/XXX/EU [*Direktiva o uvjetima prihvata*] Europskog parlamenta i Vijeća[43] trebala bi se primjenjivati na postupak za određivanje odgovorne države članice kako je određeno ovom Uredbom, u skladu s ograničenjima u primjeni te direktive.

(42) Uredba (EU) XXX/XXX [*Uredba o postupcima azila*] Europskog parlamenta i Vijeća[44] trebala bi se primjenjivati uz odredbe o postupovnim zaštitnim mjerama uređenima ovom Uredbom i ne dovodeći ih u pitanje, u skladu s ograničenjima u primjeni te uredbe.

(43) U skladu s Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravima djeteta iz 1989. i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, najbolji interesi djeteta trebali bi biti primarna briga država članica pri primjeni ove Uredbe. Pri ocjenjivanju najboljih interesa djeteta države članice moraju, ponajprije, uzimati u obzir dobrobit i socijalni razvoj maloljetnika, pitanja zaštite i sigurnosti, mišljenje maloljetnika u skladu s njegovom dobi i zrelošću, uključujući sredinu iz koje dolazi. Osim toga, trebalo bi utvrditi posebna postupovna jamstva za maloljetnike bez pratnje zbog njihove posebne ranjivosti.

---

42 Direktiva Vijeća 2003/109/EZ od 25. studenoga 2003. o statusu državljana trećih zemalja s dugotrajnim boravištem, SL L 016, 23.1.2004., str. 44.

43 Direktiva XXX/XXX/EU (cijeli tekst).

44 Direktiva XXX/XXX/EU (cijeli tekst).

(44) U skladu s Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, poštovanje obiteljskog života trebalo bi biti primarna briga država članica pri primjeni ove Uredbe.

(45) Kako bi se među državama članicama spriječio transfer osoba koje predstavljaju sigurnosni rizik, potrebno je osigurati da država članica u kojoj je zahtjev prvi put upisan ne primjenjuje kriterije za određivanje odgovornosti ili da država članica korisnica ne primjenjuje postupak premještanja ako postoje opravdani razlozi da se predmetnu osobu smatra opasnošću za nacionalnu sigurnost ili javni poredak.

(46) Zajednička obrada zahtjeva za međunarodnu zaštitu članova jedne obitelji koju provodi samo jedna država članica trebala bi omogućiti da se zahtjevi razmatraju temeljito, da odluke koje se u vezi s njima donose budu dosljedne i da članovi jedne obitelji ne budu odvojeni.

(47) Definicija člana obitelji u ovoj Uredbi trebala bi obuhvaćati braću i sestre podnositelja zahtjeva. Spajanje braće i sestara posebno je važno za povećanje izgleda za integraciju podnositelja zahtjeva te smanjenje nedopuštenih kretanja. Opseg definicije člana obitelji trebao bi odražavati i aktualne migracijske trendove, prema kojima podnositelji zahtjeva često dolaze na državno područje država članica nakon duljeg razdoblja tranzita. Definicija bi stoga trebala uključivati obitelji zasnovane izvan zemlje podrijetla, ali prije njihova dolaska na državno područje države članice. Očekuje se da će se ovim ograničenim i ciljanim proširenjem opsega definicije smanjiti poticaj za određena nedopuštena kretanja tražitelja azila unutar EU-a.

(48) Kako bi se osiguralo potpuno poštovanje načela jedinstva obitelji i najboljih interesa djeteta, postojanje odnosa ovisnosti između podnositelja zahtjeva i njegova djeteta, brata ili sestre ili roditelja na temelju trudnoće ili materinstva, zdravstvenog stanja ili visoke starosti podnositelja zahtjeva trebalo bi biti obvezujući kriterij za određivanje odgovornosti. Kad je podnositelj zahtjeva maloljetnik bez pratnje, prisutnost člana obitelji ili rođaka koji se za njega mogu skrbiti na državnom području druge države članice trebala bi također postati obvezujući kriterij za određivanje odgovornosti. Kako bi se suzbila nedopuštena kretanja maloljetnika bez pratnje, koja nisu u njihovu najboljem interesu, u odsutnosti člana obitelji ili rođaka odgovorna bi trebala biti ona država članica u kojoj je zahtjev za međunarodnu zaštitu maloljetnika bez pratnje prvi put upisan, osim ako se dokaže da to ne bi bilo u najboljem interesu djeteta. Prije transfera maloljetnika bez pratnje u drugu državu članicu, država članica koja provodi transfer trebala bi osigurati da ta država članica poduzme sve potrebne i odgovarajuće mjere za primjerenu zaštitu djeteta, a posebice da žurno imenuje jednog ili više zastupnika odgovornih za osiguravanje zaštite svih prava maloljetnika. Prije svake odluke o transferu maloljetnika bez pratnje osoblje koje je osposobljeno i ima potrebno stručno znanje trebalo bi ocijeniti njegove najbolje interese.

(49) Pravila o dokazima trebala bi omogućiti brže spajanje obitelji nego dosad. Stoga je nužno pojasniti da formalni dokazi, kao što su izvorni dokumentirani dokazi i testiranje DNK, ne bi trebali biti potrebni ako su dokazi na osnovi indicija koherentni, provjerljivi i dovoljno detaljni da se utvrdi odgovornost za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

(50) Ako osobe posjeduju diplomu ili drugu kvalifikaciju, za razmatranje njihova zahtjeva trebala bi biti odgovorna država članica koja je izdala diplomu. Tako bi se osiguralo brzo razmatranje zahtjeva u državi članici s kojom podnositelj zahtjeva ima važne veze na temelju takve diplome.

(51) S obzirom na to da bi država članica trebala ostati odgovorna za osobu koja je nezakonito ušla na njezino državno područje, potrebno je uključiti i situaciju kad osoba uđe na državno područje nakon operacije traganja i spašavanja. Trebalo bi utvrditi odstupanje od tog kriterija za određivanje odgovornosti za situaciju u kojoj je država članica premjestila osobe koje su nezakonito prešle vanjsku granicu druge države članice ili nakon operacije traganja i spašavanja. U takvoj situaciji država članica premještanja trebala bi biti odgovorna ako osoba zatraži međunarodnu zaštitu.

(52) Svakoj državi članici trebalo bi dopustiti odstupanje od kriterija za određivanje odgovornosti, posebno iz humanitarnih razloga i suosjećanja, da se omogući spajanje s članovima obitelji, rođacima ili bilo kojim drugim osobama u rodbinskom odnosu i razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je upisan u toj državi članici ili u drugoj državi članici i onda kad takvo razmatranje nije njezina odgovornost na temelju kriterija iz ove Uredbe.

(53) Kako bi se osiguralo da se postupci iz ove Uredbe poštuju i uklonile prepreke učinkovitoj primjeni ove Uredbe, posebice u cilju izbjegavanja bijega i nedopuštenih kretanja među državama članicama, potrebno je utvrditi jasne obveze koje podnositelj zahtjeva treba ispuniti u okviru postupka, a o kojima bi ga trebalo pravodobno obavijestiti. U slučaju povrede tih pravnih obveza trebale bi postojati odgovarajuće i razmjerne postupovne posljedice za podnositelja zahtjeva te odgovarajuće i razmjerne posljedice u pogledu njegovih uvjeta prihvata. U skladu s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima država članica u kojoj je taj podnositelj zahtjeva prisutan trebala bi u svakom slučaju osigurati da se zadovolje njegove neposredne materijalne potrebe.

(54) Kako bi se ograničila mogućnost da zbog ponašanja podnositelja zahtjeva dođe do prestanka ili prijenosa odgovornosti na drugu državu članicu, trebalo bi izbrisati pravila kojima se omogućuje prestanak ili prijenos odgovornosti ako osoba tijekom razmatranja zahtjeva napusti državno područje država članica na najmanje tri mjeseca ili pobjegne kako bi izbjegla transfer u odgovornu državu članicu tijekom više od 18 mjeseci. Kako bi se spriječilo zaobilaženje pravila i ometanje postupka, trebalo bi ukinuti prijenos odgovornosti ako država članica koja upućuje obavijest nije poštovala rok za slanje obavijesti o ponovnom prihvatu. U situacijama kad je osoba nezakonito ušla u državu članicu bez podnošenja zahtjeva za azil trebalo bi produljiti razdoblje nakon kojeg prestaje odgovornost te države članice i druga država članica u kojoj ta osoba naknadno podnese zahtjev postaje odgovorna kako bi se dodatno potaknulo osobe da poštuju pravila i zahtjev podnose u prvoj državi članici ulaska te time ograničilo nedopuštena kretanja i povećalo opću učinkovitost zajedničkog europskog sustava azila.

(55) S podnositeljem zahtjeva trebalo bi organizirati osobni intervju da se lakše odredi država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu osim ako je pobjegao, nije došao na intervju bez opravdanih razloga ili ako su informacije koje je pružio dovoljne za određivanje odgovorne države članice. Čim je zahtjev za međunarodnu zaštitu upisan, podnositelja zahtjeva trebalo bi obavijestiti ponajprije o primjeni ove Uredbe, činjenici da se država članica odgovorna za razmatranje njegova zahtjeva za međunarodnu zaštitu određuje na temelju objektivnih kriterija, o njegovim pravima i obvezama na temelju ove Uredbe te o posljedicama njihova nepoštovanja.

(56) Kako bi se zajamčila djelotvorna zaštita prava predmetnih osoba, trebalo bi, posebno u skladu s člankom 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, uspostaviti pravne zaštitne mjere i pravo na djelotvoran pravni lijek u vezi s odlukama o transferu u odgovornu državu članicu. Kako bi se osiguralo poštovanje međunarodnog prava,

djelotvornim pravnim lijekom protiv takvih odluka trebalo bi obuhvatiti preispitivanje primjene ove Uredbe, ali i pravnog te činjeničnog stanja u državi članici u koju se provodi transfer podnositelja zahtjeva. Opseg primjene djelotvornog pravnog lijeka trebao bi biti ograničen na procjenu postoji li opasnost od povrede temeljnih prava podnositelja zahtjeva na poštovanje obiteljskog života i prava djeteta te od kršenja zabrane nečovječnog i ponižavajućeg postupanja.

(57) Kako bi se olakšala neometana primjena ove Uredbe, države članice trebale bi nakon što se zaključi postupak za određivanje odgovorne države članice u svim slučajevima navesti odgovornu državu članicu u Eurodacu, među ostalim u slučajevima u kojima odgovornost proizlazi iz nepoštovanja rokova za slanje zahtjeva za prihvat ili odgovaranje na njih, za provedbu transfera, ali i u slučajevima kad država članica u kojoj je prvi put upisan zahtjev postane odgovorna ili ako je nemoguće provesti transfer u primarno odgovornu državu članicu zbog sustavnih nedostataka zbog kojih postoji rizik od nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja pa se stoga drugu državu članicu određuje kao odgovornu.

(58) Kako bi se brzo odredila odgovornost, rokove za podnošenje zahtjeva za prihvat i odgovaranje na njih, za podnošenje obavijesti o ponovnom prihvatu, kao i za podnošenje žalbi i odlučivanje o njima trebalo bi racionalizirati i skratiti.

(59) Zadržavanje podnositelja zahtjeva trebalo bi se primjenjivati u skladu s temeljnim načelom da se osobu ne smije zadržati samo zbog toga što traži međunarodnu zaštitu. Zadržavanje bi trebalo biti što kraće i u skladu s načelom nužnosti i proporcionalnosti te je stoga dopušteno samo kao krajnja mjera. Zadržavanje podnositelja zahtjeva ponajprije bi trebalo biti u skladu s člankom 31. Ženevske konvencije. Postupci predviđeni ovom Uredbom u vezi sa zadržanom osobom trebali bi se primjenjivati kao prioritetni i u najkraćem mogućem roku. Kad je riječ o općim jamstvima u vezi sa zadržavanjem te uvjetima zadržavanja, države članice trebale bi, prema potrebi, primjenjivati odredbe Direktive XXX/XXX/EU [*Direktiva o uvjetima prihvata*] i na osobe zadržane na temelju ove Uredbe.

(60) Nedostaci ili raspad sustava azila, koje posebni pritisci na te sustave često pogoršavaju ili im doprinose, mogu ugroziti neometano funkcioniranje sustava uspostavljenog na temelju ove Uredbe, što može prouzročiti opasnost za kršenje prava podnositelja zahtjeva kako su utvrđena pravnom stečevinom Unije u području azila i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima, drugim međunarodnim ljudskim pravima i pravima izbjeglica.

(61) U skladu s Uredbom Komisije (EZ) br. 1560/2003[45] transfer u državu članicu odgovornu za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu može se provesti dobrovoljno u obliku nadziranog odlaska ili uz pratnju. Države članice trebale bi poticati dobrovoljni transfer pružanjem odgovarajućih informacija predmetnoj osobi i osigurati da se nadzirani transfer ili transfer uz pratnju odvija na human način, uz puno poštovanje temeljnih prava i ljudskog dostojanstva, te najboljih interesa djeteta i posebno uzimajući u obzir razvoj odgovarajuće sudske prakse, posebno u vezi s transferima iz humanitarnih razloga.

[45] Uredba Komisije (EZ) br. 1560/2003 od 2. rujna 2003. o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica, SL L 222, 5.9.2003., str. 3.

(62) Kako bi se osigurao jasan i učinkovit postupak premještanja, trebalo bi utvrditi posebna pravila za državu članicu korisnicu i državu članicu koja daje doprinos. Pravila i zaštitne mjere u vezi s transferima utvrđeni u ovoj Uredbi trebali bi se primjenjivati na transfere u svrhu premještanja osim ako nisu relevantni za takav postupak.

(63) Radi potpore državama članicama koje provode premještanje kao mjeru solidarnosti, trebalo bi osigurati financijsku potporu iz proračuna Unije. Kako bi se države članice potaknulo da prednost daju premještanju maloljetnika bez pratnje, trebalo bi predvidjeti veći poticaj za doprinos.

(64) Primjenu ove Uredbe moguće je olakšati, a njezinu učinkovitost povećati bilateralnim sporazumima između država članica za poboljšanje komunikacije među nadležnim službama, skraćivanje rokova za postupke ili pojednostavnjivanje obrade zahtjeva za prihvat ili obavijesti o ponovnom prihvatu, ili uspostavu postupaka za provedbu transfera.

(65) Trebalo bi osigurati kontinuitet između sustava za određivanje odgovorne države članice koji je utvrđen Uredbom (EU) br. 604/2013 i sustava koji je uspostavljen ovom Uredbom. Isto tako, trebalo bi osigurati dosljednost između ove Uredbe i Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o Eurodacu*].

(66) Agencija Europske unije za azil trebala bi uspostaviti mrežu nadležnih tijela država članica i olakšati njezine aktivnosti radi jačanja praktične suradnje i dijeljenja informacija o svim pitanjima u vezi s primjenom ove Uredbe, uključujući razvoj praktičnih alata i smjernica.

(67) Sustav Eurodac, kako je uspostavljen Uredbom (EU) XXX/XXX [*Uredba o Eurodacu*], trebao bi olakšati primjenu ove Uredbe.

(68) Vizni informacijski sustav kako je uspostavljen Uredbom (EZ) br. 767/2008 Europskog parlamenta i Vijeća[46], a posebno provedba njezinih članaka 21. i 22., trebao bi olakšati primjenu ove Uredbe.

(69) U vezi s postupanjem s osobama koje su obuhvaćene područjem primjene ove Uredbe, države članice obvezane su instrumentima međunarodnog prava, uključujući odgovarajuću sudsku praksu Europskog suda za ljudska prava.

(70) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća[47] primjenjuje se na obradu osobnih podataka koju provode države članice na temelju ove Uredbe. Države članice trebale bi provoditi potrebne tehničke i organizacijske mjere kako bi osigurale i mogle dokazati da se podaci obrađuju u skladu s navedenom uredbom i s odredbama ove Uredbe o zahtjevima iz navedene uredbe. Tim bi se mjerama trebala zajamčiti sigurnost osobnih podataka obrađenih na temelju ove Uredbe, a posebice spriječiti nezakonit ili neovlašten pristup osobnim podacima koji se obrađuju ili njihovo otkrivanje, izmjenu ili gubitak. Nadležno nadzorno tijelo ili tijela svake države članice trebala bi pratiti da predmetna tijela zakonito obrađuju osobne podatke i, među

---

[46] Uredba (EZ) br. 767/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o viznom informacijskom sustavu (VIS) i razmjeni podataka među državama članicama o vizama za kratkotrajni boravak, SL L 218, 13.8.2008., str. 60.

[47] Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka), SL L 119, 4.5.2016., str. 1.

ostalim, da se prenošenje tijelima nadležnima za obavljanje sigurnosnih provjera vrši zakonito.

(71) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća[48].

(72) Postupak razmatranja trebalo bi iskoristiti za donošenje standardnog obrasca za razmjenu relevantnih informacija o maloljetnicima bez pratnje; jedinstvenih uvjeta za savjetovanje i razmjenu informacija o maloljetnicima i uzdržavanim osobama; jedinstvenih uvjeta o pripremi i podnošenju zahtjeva za prihvat i obavijesti o ponovnom prihvatu; dvaju popisa odgovarajućih elemenata dokaza i dokaza na osnovi indicija i njihove redovite revizije; propusnica; jedinstvenih uvjeta za savjetovanje i razmjenu informacija o transferu; standardnog obrasca za razmjenu podataka prije transfera; zajedničkog zdravstvenog certifikata; jedinstvenih uvjeta i praktičnih rješenja za razmjenu zdravstvenih podataka osobe prije transfera te kanala za siguran elektronički prijenos zahtjeva.

(73) Zbog opravdanih krajnje hitnih razloga povezanih s migracijskim pritiskom u državi članici, Komisija bi trebala donijeti provedbene akte koji se odmah primjenjuju.

(74) Kako bi se osigurala dopunska pravila, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a u vezi s identifikacijom članova obitelji ili rođaka maloljetnika bez pratnje; kriterijima za utvrđivanje postojanja dokazanih rodbinskih veza; kriterijima za ocjenjivanje sposobnosti rođaka da se skrbi za maloljetnika bez pratnje, uključujući slučajeve kad se članovi obitelji, braća i sestre ili rođaci maloljetnika bez pratnje borave u više država članica; elementima za ocjenjivanje veze ovisnosti; kriterijima za ocjenjivanje sposobnosti osobe da se skrbi za uzdržavanu osobu te elementima koje treba uzeti u obzir za ocjenjivanje nemogućnosti putovanja na dulje vremensko razdoblje. Komisija pri ostvarivanju svojih ovlasti za donošenje delegiranih akata ne prelazi opseg najboljih interesa djeteta kako je predviđeno ovom Uredbom. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kad i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

(75) Potreban je veći broj znatnih izmjena Uredbe (EU) br. 604/2013. Radi jasnoće tu bi uredbu trebalo staviti izvan snage.

(76) Učinkovito praćenje primjene ove Uredbe zahtijeva njezinu evaluaciju u redovitim vremenskim razmacima.

(77) Ova Uredba poštuje temeljna prava i uzima u obzir načela priznata osobito u Povelji Europske unije o temeljnim pravima. Cilj je ove Uredbe osigurati puno poštovanje prava na azil zajamčeno člankom 18. Povelje te prava priznata njezinim člancima 1., 4., 7., 24. i 47. Stoga bi ovu Uredbu trebalo primjenjivati u skladu s tim.

---

[48] Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije, SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

(78) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno utvrđivanje kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji su u jednoj od država članica podnijeli državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i uspostavljanje mehanizma solidarnosti za potporu državama članicama u situacijama migracijskog pritiska, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega ili učinaka ove Uredbe on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.

(79) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. S obzirom na to da dijelovi III., V. i VII. ove Uredbe predstavljaju izmjene u smislu članka 3. Sporazuma između Europske zajednice i Kraljevine Danske o kriterijima i mehanizmima za utvrđivanje države odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil podnesenog u Danskoj ili bilo kojoj drugoj državi članici Europske unije i sustava „Eurodac" za uspoređivanje otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dublinske konvencije[49], Danska mora obavijestiti Komisiju o svojoj odluci hoće li provoditi sadržaj tih izmjena u trenutku njihova donošenja ili u roku od 30 dana nakon njihova donošenja.

(80) [U skladu s člankom 3. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i UFEU-u, Irska je obavijestila da želi sudjelovati u donošenju i primjeni ove Uredbe.]

ILI

(81) [U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog UEU-u i UFEU-u, i ne dovodeći u pitanje članak 4. navedenog protokola, Irska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.]

(82) U pogledu Islanda i Norveške dijelovi III., V. i VII. ove Uredbe predstavljaju novo zakonodavstvo u području koje je obuhvaćeno predmetom Priloga Sporazumu između Europske zajednice i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o kriterijima i mehanizmima za određivanje države nadležne za razmatranje zahtjeva za azilom podnesenih u državi članici ili Islandu ili Norveškoj[50].

(83) U pogledu Švicarske dijelovi III., V. i VII. ove Uredbe predstavljaju akte ili mjere kojima se mijenjaju odredbe ili koji se temelje na odredbama članka 1. Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o kriterijima i mehanizmima za određivanje države članice nadležne za razmatranje zahtjeva za azil podnesenog u državi članici ili u Švicarskoj[51].

(84) U pogledu Lihtenštajna dijelovi III., V. i VII. ove Uredbe predstavljaju akte ili mjere kojima se mijenjaju odredbe ili koji se temelje na odredbama članka 1. Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o kriterijima i mehanizmima za određivanje države članice nadležne za razmatranje zahtjeva za azil podnesenog u državi članici ili u Švicarskoj, na koji se upućuje u članku 3. Protokola između Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju

[49] SL L 66, 8.3.2006., str. 38.
[50] SL L 93, 3.4.2001., str. 40.
[51] SL L 53, 27.2.2008., str. 5.

Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o kriterijima i mehanizmima za utvrđivanje države koja je odgovorna za razmatranje zahtjeva za azil koji je podnesen u jednoj od država članica ili u Švicarskoj[52],

DONIJELI SU OVU UREDBU:

DIO I.

PODRUČJE PRIMJENE I DEFINICIJE

Članak 1.

Cilj i predmet

U skladu s načelom solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti i s ciljem jačanja uzajamnog povjerenja ovom se Uredbom:

(a) utvrđuje zajednički okvir za upravljanje azilom i migracijama u Uniji;

(b) uspostavlja mehanizam solidarnosti;

(c) utvrđuju kriteriji i mehanizmi za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe:

(a) „državljanin treće zemlje” znači svaka osoba koja nije državljanin Unije u smislu članka 20. stavka 1. Ugovora i koja nije osoba s pravom slobodnog kretanja u skladu s pravom Unije kako je utvrđeno člankom 2. stavkom 5. Uredbe (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća[53];

(b) „zahtjev za međunarodnu zaštitu” ili „zahtjev” znači zahtjev za zaštitu koji je državi članici podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva za koje se može smatrati da traže status izbjeglice ili status supsidijarne zaštite;

(c) „podnositelj zahtjeva” znači državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva koji su zatražili međunarodnu zaštitu o čemu još nije donesena odluka ili je donesena te je protiv nje primijenjen ili se još uvijek može primijeniti pravni lijek u predmetnoj državi članici, neovisno o tome ima li podnositelj zahtjeva pravo ostati ili mu je dopušten ostanak u skladu s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Uredba o postupcima azila*], uključujući osobu kojoj je priznata neposredna zaštita u skladu s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Uredba o kriznim situacijama i situacijama više sile u području azila i migracija*];

---

52 SL L 160, 18.6.2011., str. 37.

53 Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), SL L 77, 23.3.2016., str. 1.

(d) „razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu” znači razmatranje dopuštenosti ili osnovanosti zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Uredba o postupcima azila*] i Uredbom (EU) XXX/XXX [*Uredba o kvalifikaciji*], isključujući postupke za određivanje odgovorne države članice u skladu s ovom Uredbom;

(e) „povlačenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu” znači izričito ili prešutno povlačenje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Uredba o postupcima azila*];

(f) „korisnik međunarodne zaštite” znači državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva kojima je priznata međunarodna zaštita kako je definirano u članku 2. stavku 2. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o kvalifikaciji*];

(g) „članovi obitelji” u mjeri u kojoj je obitelj već postojala prije nego što je podnositelj zahtjeva stigao na državno područje država članica, znači sljedeći članovi obitelji podnositelja zahtjeva koji su prisutni na državnom području država članica:

i. bračni drug podnositelja zahtjeva ili njegov nevjenčani partner u trajnoj vezi, kad se u skladu s pravom ili praksom predmetne države članice u okviru njezina zakonodavstva o državljanima trećih zemalja nevjenčani parovi tretiraju na usporediv način s vjenčanim parovima;

ii. maloljetna djeca parova iz prve podtočke ili podnositelja zahtjeva, pod uvjetom da nisu u braku i neovisno o tome jesu li rođena u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici, ili su usvojena, kako je određeno nacionalnim pravom;

iii. kad je podnositelj zahtjeva maloljetan i nije u braku, otac, majka ili druga odrasla osoba koja je za podnositelja zahtjeva odgovorna u skladu s pravom ili praksom predmetne države članice u kojoj je odrasla osoba prisutna;

iv. kad je korisnik međunarodne zaštite maloljetan i nije u braku, otac, majka ili druga odrasla osoba koja je za korisnika odgovorna u skladu s pravom ili praksom predmetne države članice u kojoj je korisnik prisutan;

v. braća i sestre podnositelja zahtjeva;

(h) „rođak” znači odrasli ujak/tetak/stric ili ujna/tetka/strina ili djed/baka koji/koja je prisutan/prisutna na državnom području države članice neovisno o tome je li podnositelj zahtjeva rođen u bračnoj ili izvanbračnoj zajednici, ili usvojen, kako je određeno nacionalnim pravom;

(i) „maloljetnik” znači državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva mlađi od 18 godina;

(j) „maloljetnik bez pratnje” znači maloljetnik koji dolazi na državno područje država članica bez pratnje odrasle osobe koja je za njega odgovorna u skladu s pravom ili praksom predmetne države članice tako dugo dok ta odrasla osoba stvarno ne preuzme brigu o njemu; uključuje i maloljetnika koji je ostao bez pratnje nakon što je ušao na državno područje država članica;

(k) „zastupnik” znači osoba ili organizacija koju su nadležna tijela imenovala da maloljetniku bez pratnje pomaže i da ga zastupa u postupcima predviđenima u ovoj Uredbi s ciljem osiguranja najboljih interesa djeteta i obavljanja pravnih radnji za maloljetnika, ako je to potrebno;

(l) „dokument o boravku” znači svako odobrenje koje su izdala tijela države članice kojim se državljaninu treće zemlje ili osobi bez državljanstva odobrava boravak na

njezinu državnom području, uključujući dokumente koji potkrepljuju odobrenje, da ostanu na državnom području u okviru mjera privremene zaštite ili dok ne prestanu okolnosti koje sprečavaju provedbu naloga za udaljavanje, s iznimkom viza i dozvola za boravak koje su izdane tijekom razdoblja koje je potrebno za određivanje odgovorne države članice kako je utvrđeno u ovoj Uredbi ili tijekom razmatranja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili zahtjeva za boravišnu dozvolu;

(m) „viza” znači dozvola ili odluka države članice koja je potrebna za tranzit ili ulazak u svrhu boravka u toj državi članici ili u više država članica, uključujući:

i. dozvolu ili odluku izdanu u skladu s nacionalnim pravom ili pravom Unije koja je potrebna za ulazak u svrhu boravka u toj državi članici duljeg od 90 dana;

ii. dozvolu ili odluku izdanu u skladu s nacionalnim pravom ili pravom Unije koja je potrebna za ulazak radi tranzita kroz predmetnu državu članicu ili u svrhu boravka u njoj koji nije dulji od 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana;

iii. dozvolu ili odluku koja važi za tranzit preko međunarodnih područja tranzita jedne ili više zračnih luka država članica;

(n) „diploma ili kvalifikacija” znači diploma ili kvalifikacija koja je stečena nakon najmanje tri mjeseca studija prema priznatom državnom ili regionalnom programu obrazovanja ili strukovnog osposobljavanja koji odgovara najmanje razini 2 Međunarodne standardne klasifikacije obrazovanja i kojim upravlja obrazovna ustanova u skladu s nacionalnim pravom ili upravnom praksom država članica;

(o) „obrazovna ustanova” znači bilo koja vrsta javne ili privatne ustanove za obrazovanje ili strukovno osposobljavanje s poslovnim nastanom u državi članici koju ta država članica priznaje ili smatra takvom u skladu s nacionalnim pravom ili čiji su programi studija ili osposobljavanja u skladu s nacionalnim pravom ili upravnom praksom;

(p) „bijeg” znači radnja kojom podnositelj zahtjeva prestaje biti dostupan nadležnim upravnim ili pravosudnim tijelima, primjerice napuštanje državnog područja države članice bez odobrenja nadležnih tijela zbog razloga koji nisu izvan kontrole podnositelja zahtjeva;

(q) „opasnost od bijega” znači postojanje posebnih razloga i okolnosti u pojedinačnom slučaju, koji su utemeljeni na objektivnim kriterijima definiranima nacionalnim pravom i koji daju povoda za pretpostavku da bi podnositelj zahtjeva, u vezi s kojim se provodi postupak transfera, mogao pobjeći;

(r) „država članica korisnica” znači država članica koja koristi mjere solidarnosti u situacijama migracijskog pritiska ili za iskrcavanja nakon operacija traganja i spašavanja kako je utvrđeno u dijelu IV. poglavljima od I. do III. ove Uredbe;

(s) „država članica koja daje doprinos” znači država članica koja daje doprinos ili je obvezna dati doprinos mjerama solidarnosti za državu članicu korisnicu kako je utvrđeno u dijelu IV. poglavljima od I. do III. ove Uredbe;

(t) „država članica sponzor” znači država članica koja se obvezuje da će umjesto druge države članice vratiti državljane trećih zemalja s nezakonitim boravkom tako što će preuzeti sponzorstvo vraćanja iz članka 55. ove Uredbe;

(u) „premještanje” znači transfer državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva s državnog područja države članice korisnice na državno područje države članice koja daje doprinos;

(v) „operacije traganja i spašavanja” znači operacije traganja i spašavanja iz Međunarodne konvencije o traganju i spašavanju na moru iz 1979. donesene u Hamburgu u Njemačkoj 27. travnja 1979.;

(w) „migracijski pritisak” znači situacija u kojoj postoji velik broj dolazaka državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva ili postoji rizik od takvih dolazaka, uključujući situaciju koja nastaje zbog dolazaka nakon operacija traganja i spašavanja te kao posljedica zemljopisnog položaja države članice i posebnih događaja u trećim zemljama koji potiču migracijska kretanja koja opterećuju čak i pripravne sustave azila i prihvata te zahtijevaju hitno djelovanje;

(x) „preseljena ili prihvaćena osoba” znači osoba kojoj je država članica odobrila prihvat u skladu s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Uredba o okviru Unije za preseljenje*] ili na temelju nacionalnog programa preseljenja izvan okvira te uredbe;

(y) „Agencija za azil” znači Agencija Europske unije za azil osnovana Uredbom (EU) XXX/XXX [*Agencija Europske unije za azil*];

(z) „odluka o vraćanju” znači upravna ili sudska odluka ili akt u kojem se navodi ili određuje da je boravak državljanina treće zemlje nezakonit i kojom se određuje ili utvrđuje obveza vraćanja u skladu s Direktivom 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća[54];

(aa) „državljanin treće zemlje s nezakonitim boravkom” znači državljanin treće zemlje koji ne ispunjava ili više ne ispunjava uvjete za ulazak iz članka 6. Uredbe (EU) 2016/399 ili druge uvjete za ulazak, boravak ili boravište u državi članici.

DIO II.

ZAJEDNIČKI OKVIR ZA UPRAVLJANJE AZILOM I MIGRACIJAMA

Članak 3.

Sveobuhvatan pristup upravljanju azilom i migracijama

Unija i države članice poduzimaju mjere u području upravljanja azilom i migracijama na temelju sveobuhvatnog pristupa. Taj pristup obuhvaća sve migracijske rute koje utječu na upravljanje azilom i migracijama u cjelini, a čine ga sljedeći elementi:

(a) uzajamno korisna partnerstva i bliska suradnja s relevantnim trećim zemljama, među ostalim u pogledu zakonitih putova za državljane trećih zemalja kojima je potrebna međunarodna zaštita i za one kojima je na drugi način dopušten zakonit boravak u državama članicama, čija je svrha uklanjanje temeljnih uzroka nezakonitih migracija, podupiranje partnera koji primaju velik broj migranata i izbjeglica kojima je potrebna zaštita i izgradnja njihovih kapaciteta za upravljanje granicama, azilom i migracijama, sprečavanje i suzbijanje nezakonitih migracija i krijumčarenja migranata te poboljšanje suradnje u području ponovnog prihvata;

(b) bliska suradnja i uzajamno partnerstvo među institucijama i tijelima Unije, državama članicama i međunarodnim organizacijama;

[54] Direktiva 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom, SL L 348, 24.12.2008., str. 98.

(c) potpuna provedba zajedničke vizne politike;

(d) učinkovito upravljanje nezakonitim migracijama i njihovo sprečavanje;

(e) učinkovito upravljanje vanjskim granicama Unije na temelju europskog integriranog upravljanja granicama;

(f) potpuno poštovanje obveza utvrđenih međunarodnim i europskim pravom o osobama spašenima na moru;

(g) pristup postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite na području Unije i priznavanje državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva kao izbjeglica ili korisnika supsidijarne zaštite;

(h) određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu na temelju podijeljene odgovornosti i pravila i mehanizama solidarnosti;

(i) pristup podnositelja zahtjeva odgovarajućim uvjetima prihvata;

(j) učinkovito upravljanje vraćanjem državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom;

(k) učinkovite mjere za poticanje i podupiranje integracije korisnika međunarodne zaštite u državama članicama;

(l) mjere za smanjivanje i suzbijanje čimbenika koji omogućuju nezakonite migracije u Uniju i nezakonit boravak u njoj, uključujući nezakonito zapošljavanje;

(m) potpuna aktivacija i upotreba operativnih instrumenata uspostavljenih na razini Unije, posebice Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, Agencije za azil, agencije eu-LISA i Europola te opsežnih informacijskih sustava Unije;

(n) potpuna provedba europskog okvira za pripravnost i upravljanje krizama.

Članak 4.

Načelo integriranog oblikovanja politika

1. Unija i države članice osiguravaju usklađenost politika upravljanja azilom i migracijama, uključujući unutarnje i vanjske elemente tih politika.

2. Djelujući u okviru svojih nadležnosti Unija i države članice odgovorne su za provedbu politika upravljanja azilom i migracijama.

3. Države članice uz potporu agencija Unije osiguravaju da imaju kapacitete za učinkovitu provedbu politika upravljanja azilom i migracijama, pri čemu vode računa o sveobuhvatnom pristupu iz članka 3., uključujući potrebne ljudske i financijske resurse i infrastrukturu.

Članak 5.

Načelo solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti

1. Pri provedbi svojih obveza države članice poštuju načelo solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti i uzimaju u obzir zajednički interes za učinkovito funkcioniranje Unijinih politika upravljanja azilom i migracijama. Države članice:

(a) uspostavljaju i održavaju nacionalne sustave upravljanja azilom i migracijama putem kojih se omogućuje pristup postupcima međunarodne zaštite, priznaje

takva zaštita onima kojima je potrebna te osigurava vraćanje onih koji nezakonito borave;

(b) poduzimaju sve potrebne i razmjerne mjere za smanjenje i sprečavanje nezakonitih migracija na državna područja država članica, u bliskoj suradnji i partnerstvu s relevantnim trećim zemljama, među ostalim u pogledu sprečavanja i suzbijanja krijumčarenja migranata;

(c) pravilno i žurno primjenjuju propise o određivanju države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu i, prema potrebi, provode transfer u odgovornu državu članicu u skladu s dijelom III. poglavljima od I. do VI.;

(d) pružaju potporu drugim državama članicama u obliku solidarnih doprinosa na temelju potreba utvrđenih u dijelu IV. poglavljima od I. do III.;

(e) poduzimaju sve razumne i razmjerne mjere za sprečavanje i ispravljanje nedopuštenih kretanja među državama članicama.

2. Financijska i operativna potpora Unije za provedbu obveza pruža se u skladu s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Fond za azil i migracije*] i Uredbom (EU) XXX/XXX [*Fond za integrirano upravljanje granicama*].

Članak 6.

Upravljanje migracijskom situacijom i njezino praćenje

1. Komisija donosi europsku strategiju za upravljanje azilom i migracijama u kojoj se utvrđuje strateški pristup upravljanju azilom i migracijama na razini Unije i koja je posvećena provedbi politika upravljanja azilom i migracijama u skladu s načelima iz ovog dijela. Komisija dostavlja strategiju Europskom parlamentu i Vijeću.

2. Europska strategija za upravljanje azilom i migracijama uzima u obzir sljedeće:

(a) nacionalne strategije država članica iz stavka 3. ovog članka;

(b) informacije koje je Komisija prikupila u skladu s Preporukom Komisije br. XXX o Mehanizmu EU-a za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija (dalje u tekstu Plan za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija), izvješća izdana u tom okviru i aktivnosti Mreže za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija;

(c) relevantna izvješća i analize agencija Unije;

(d) informacije prikupljene tijekom evaluacija u okviru mehanizma evaluacije i praćenja schengenske pravne stečevine u skladu s člankom 4. Uredbe (EU) br. 1053/2013[55].

3. Države članice imaju uspostavljene nacionalne strategije radi osiguravanja dostatnih kapaciteta za provedbu učinkovitog sustava upravljanja azilom i migracijama u skladu s načelima utvrđenima u ovom dijelu. Te strategije obuhvaćaju planiranje djelovanja u nepredvidivim okolnostima, uzimajući u obzir planiranje djelovanja u

[55] Uredba Vijeća (EU) br. 1053/2013 od 7. listopada 2013. o uspostavi mehanizma evaluacije i praćenja za provjeru primjene schengenske pravne stečevine i stavljanju izvan snage Odluke Izvršnog odbora od 16. rujna 1998. o uspostavi Stalnog odbora za ocjenu i provedbu Schengena, SL L 295, 6.11.2013., str. 27.

nepredvidivim okolnostima u skladu s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Agencija Europske unije za azil*], Uredbom (EU) 2019/1896[56] (Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu) i Direktivom XXX/XXX/EU [*Direktiva o uvjetima prihvata*] i izvješća Komisije izdana u okviru Plana za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija. Takve nacionalne strategije uključuju informacije o tome kako država članica provodi načela iz ovog dijela i pravne obveze koje iz njega proizlaze na nacionalnoj razini. Uzimaju u obzir i druge relevantne strategije i postojeće mjere potpore posebice na temelju Uredbe (EU) XXX/XXX [*Fond za azil i migracije*] i Uredbe (EU) XXX/XXX [*Agencija Europske unije za azil*] te su usklađene i komplementarne s nacionalnim strategijama za integrirano upravljanje granicama u skladu s člankom 8. stavkom 6. Uredbe (EU) 2019/1896. U tim bi se strategijama također trebali uzeti u obzir rezultati praćenja Agencije za azil i Agencije za europsku graničnu i obalnu stražu, rezultati evaluacije provedene u skladu s Uredbom Vijeća br. 1053/2013 i rezultati praćenja provedenih u skladu s člankom 7. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o dubinskim provjerama*].

4. Komisija svake godine donosi izvješće o upravljanju migracijama u kojem se predstavlja predviđeni razvoj migracijske situacije i pripravnost Unije i država članica. U slučaju migracijskih tokova nastalih zbog operacija traganja i spašavanja Komisija se savjetuje s predmetnim državama članicama, a u izvješću se utvrđuje ukupni broj kratkoročno predviđenih iskrcavanja i solidarni odgovor koji bi bio potreban kako bi se potrebama država članica iskrcavanja doprinijelo premještanjem i mjerama u području izgradnje kapaciteta, operativne potpore i vanjske dimenzije. U izvješću se navodi i jesu li određene države članice zbog prisutnosti ranjivih državljana trećih zemalja suočene s izazovima u pogledu kapaciteta te su uključeni rezultati izvješćivanja o praćenju navedeni u 3. stavku, uključujući informacije prikupljene u okviru Plana za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija, a prema potrebi se predlažu i poboljšanja.

5. Države članice pripremaju nacionalne strategije najkasnije do [godinu dana nakon stupanja na snagu ove Uredbe]. Prva europska strategija za upravljanje azilom i migracijama donosi se najkasnije do [18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe], a prvo izvješće o upravljanju migracijama izdaje se najkasnije do [godinu dana nakon stupanja na snagu ove Uredbe].

6. Komisija prati i pruža informacije o migracijskoj situaciji putem redovitih izvješća o stanju na temelju kvalitetnih podataka i informacija koje dostavljaju države članice, Služba za vanjsko djelovanje, Agencija za azil, Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu, Europol i Agencija za temeljna prava, a posebice informacija prikupljenih u okviru Plana za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija i njegove Mreže.

[56] Uredba (EU) 2019/1896 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. studenoga 2019. o europskoj graničnoj i obalnoj straži i stavljanju izvan snage uredaba (EU) br. 1052/2013 i (EU) 2016/1624, SL L 295, 14.11.2019., str. 1.

Članak 7.

Suradnja s trećim zemljama radi lakšeg vraćanja i ponovnog prihvata

1. Ako Komisija na temelju analize provedene u skladu s člankom 25.a stavkom 2. ili 4. Uredbe (EU) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća[57] i bilo kojih drugih dostupnih informacija smatra da treća zemlja ne surađuje dovoljno u ponovnom prihvatu državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom i ne dovodeći u pitanje članak 25.a stavak 5. te uredbe, dostavlja Vijeću izvješće u kojem su, prema potrebi, utvrđene mjere koje bi se mogle poduzeti kako bi se poboljšala suradnja te treće zemlje u pogledu ponovnog prihvata, uzimajući u obzir opće odnose Unije s trećom zemljom.
2. Ako Komisija to smatra primjerenim, u svojem izvješću utvrđuje i mjere za promicanje suradnje među državama članicama kako bi se olakšalo vraćanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom.
3. Na temelju izvješća iz stavka 1. Komisija i Vijeće u okviru svojih nadležnosti razmatraju odgovarajuće mjere uzimajući u obzir opće odnose Unije s trećom zemljom.
4. Komisija redovito obavješćuje Europski parlament o provedbi ovog članka.

DIO III.

KRITERIJI I MEHANIZMI ZA ODREĐIVANJE ODGOVORNE DRŽAVE ČLANICE

POGLAVLJE I.

OPĆA NAČELA I ZAŠTITNE MJERE

Članak 8.

Pristup postupku za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu

1. Države članice razmatraju svaki zahtjev za međunarodnu zaštitu državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva koji podnesu zahtjev na državnom području bilo koje države članice, uključujući granicu ili tranzitne zone. Zahtjev razmatra samo jedna država članica i to ona koja je prema kriterijima iz dijela III. poglavlja II. navedena kao odgovorna.
2. Ako se na temelju kriterija navedenih u ovoj Uredbi ne može odrediti odgovorna država članica, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je prva država članica u kojoj je upisan zahtjev za međunarodnu zaštitu.
3. Ako država članica ne može provesti transfer podnositelja zahtjeva u državu članicu koja je prvobitno određena kao odgovorna zbog utemeljenih razloga za pretpostavku da postoje sustavni nedostaci u postupku azila i uvjetima za prihvat podnositelja zahtjeva u toj državi članici, koji izazivaju opasnost od nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja u smislu članka 4. Povelje o temeljnim pravima Europske

[57] Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskog Parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama, SL L 243, 15.9.2009., str. 1.

unije, država članica koja provodi postupak određivanja odgovorne države članice i dalje razmatra kriterije iz dijela III. poglavlja II. da utvrdi može li se koju drugu državu članicu odrediti kao odgovornu.

Ako država članica ne može provesti transfer u skladu s prvim podstavkom ni u jednu državu članicu određenu na temelju kriterija iz dijela III. poglavlja II. ili u prvu državu članicu u kojoj je zahtjev upisan, ta država članica postaje odgovorna država članica.

4. Ako nije provedena sigurnosna provjera predviđena člankom 11. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o dubinskim provjerama*], prva država članica u kojoj je zahtjev za međunarodnu zaštitu upisan razmatra što prije nakon upisa zahtjeva i prije primjene kriterija za određivanje odgovorne države članice u skladu s poglavljem II. ili odredbama iz dijela III. poglavlja III. postoje li opravdani razlozi da se podnositelja zahtjeva smatra opasnošću za nacionalnu sigurnost ili javni poredak te države članice.

Ako je provedena sigurnosna provjera predviđena člankom 11. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o dubinskim provjerama*], ali prva država članica u kojoj je upisan zahtjev za međunarodnu zaštitu ima utemeljene razloge za razmatranje postoje li opravdani razlozi da se podnositelja zahtjeva smatra opasnošću za nacionalnu sigurnost ili javni poredak te države članice, ta država članica provodi razmatranje što prije nakon upisa zahtjeva i prije primjene kriterija za određivanje odgovorne države članice u skladu s poglavljem II. ili odredbama iz dijela III poglavlja III.

Ako se na temelju provedene sigurnosne provjere u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o dubinskim provjerama*] ili u skladu s prvim i drugim podstavkom ovog stavka ispostavi da postoje opravdani razlozi da se podnositelja zahtjeva smatra opasnošću za nacionalnu sigurnost ili javni poredak države članice koja provodi sigurnosnu provjeru, ta država članica postaje odgovorna država članica.

5. Svaka država članica pridržava pravo da u skladu s pravilima i zaštitnim mjerama utvrđenima u Uredbi (EU) XXX/XXX [*Uredba o postupcima azila*] podnositelja zahtjeva pošalje u sigurnu treću zemlju.

Članak 9.

Obveze podnositelja zahtjeva

1. Ako državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva namjerava podnijeti zahtjev za međunarodnu zaštitu, zahtjev se podnosi i upisuje u državi članici prvog ulaska.

2. Odstupajući od stavka 1., ako državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva posjeduje važeću boravišnu dozvolu ili važeću vizu, zahtjev se podnosi i upisuje u državi članici koja je izdala boravišnu dozvolu ili vizu.

Ako državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva koji namjeravaju zatražiti međunarodnu zaštitu posjeduju boravišnu dozvolu ili vizu koja je istekla, zahtjev se podnosi i upisuje u državi članici u kojoj su prisutni.

3. Podnositelj zahtjeva u potpunosti surađuje s nadležnim tijelima država članica u vezi s pitanjima obuhvaćenima ovom Uredbom, posebice tako da što prije, a najkasnije za vrijeme intervjua iz članka 12. dostavi sve elemente i informacije koji su mu

dostupni, a relevantni su za određivanje odgovorne države članice. Ako podnositelj zahtjeva za vrijeme intervjua ne može podnijeti dokaze kojima bi potkrijepio dostavljene elemente i informacije, nadležno tijelo može odrediti rok za podnošenje takvih dokaza unutar razdoblja iz članka 29. stavka 1.

4. Podnositelj zahtjeva mora biti prisutan u:

(a) državi članici iz stavaka 1. i 2. do određivanja odgovorne države članice i, prema potrebi, provedbe postupka transfera;

(b) odgovornoj državi članici;

(c) državi članici premještanja nakon transfera u skladu s člankom 57. stavkom 9.

5. Ako je podnositelj zahtjeva obaviješten o odluci o transferu u skladu s člankom 32. stavkom 2. i člankom 57. stavkom 8., mora poštovati tu odluku.

Članak 10.

Posljedice neispunjavanja obveza

1. Podnositelj zahtjeva nema pravo na uvjete prihvata iz članaka od 15. do 17. Direktive XXX/XXX/EU [*Direktiva o uvjetima prihvata*] u skladu s člankom 17.a te direktive ni u jednoj državi članici osim one u kojoj mora biti prisutan u skladu s člankom 9. stavkom 4. ove Uredbe od trenutka kad je obaviješten o odluci o transferu u odgovornu državu članicu, pod uvjetom da je podnositelj zahtjeva upoznat s tom posljedicom u skladu s člankom 8. stavkom 2. točkom (b) Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o dubinskim provjerama*]. Time se ne dovodi u pitanje potreba da se osigura životni standard u skladu s pravom Unije, uključujući Povelju Europske unije o temeljnim pravima, i međunarodnim obvezama.

2. Nadležna tijela ne uzimaju u obzir elemente i informacije relevantne za određivanje odgovorne države članice koji su podneseni nakon isteka roka iz članka 9. stavka 3.

Članak 11.

Pravo na informacije

1. Što prije, a najkasnije do upisa zahtjeva za međunarodnu zaštitu u državi članici njezina nadležna tijela obavješćuju podnositelja zahtjeva o primjeni ove Uredbe i o obvezama iz članka 9. te o posljedicama neispunjavanja obveza iz članka 10., posebno:

(a) o tome da pravo na traženje međunarodne zaštite za podnositelja zahtjeva ne podrazumijeva izbor odgovorne države članice za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili države članice premještanja;

(b) o ciljevima ove Uredbe i posljedicama podnošenja drugog zahtjeva u drugoj državi članici te posljedicama napuštanja države članice u kojoj mora biti prisutan u skladu s člankom 9. stavkom 4., a posebice o tome da podnositelj zahtjeva ima pravo samo na uvjete prihvata iz članka 10. stavka 1.;

(c) o kriterijima i postupcima za određivanje odgovorne države članice, hijerarhiji takvih kriterija u različitim fazama postupka i njihovu trajanju;

(d) o cilju osobnog intervjua u skladu s člankom 12. i obvezi da se što ranije tijekom postupka daju sve relevantne informacije koje bi mogle pomoći da se

utvrdi postoje li članovi obitelji, rođaci ili bilo koje druge osobe u rodbinskom odnosu u državama članicama i da se te informacije potkrijepe usmeno ili podnošenjem dokumenata, i o načinima na koje podnositelj zahtjeva može dati takve informacije i pomoć koju država članica može pružiti u vezi s traženjem članova obitelji ili rođaka;

(e) o obvezi podnositelja zahtjeva da što ranije tijekom postupka pruži sve relevantne informacije koje bi mogle pomoći da se utvrdi postoje li prijašnje boravišne dozvole, vize ili diplome;

(f) o mogućnosti osporavanja odluke o transferu unutar roka iz članka 33. stavka 2. i činjenici da je opseg tog osporavanja ograničen kako je utvrđeno u članku 33. stavku 1.;

(g) o pravu, na zahtjev, na besplatnu pravnu pomoć kad predmetna osoba ne može pokriti s tim povezane troškove;

(h) o tome da će nadležna tijela država članica i Agencija za azil obrađivati osobne podatke podnositelja zahtjeva, među ostalim radi razmjene podataka o njemu isključivo u svrhu provedbe svojih obveza koje proizlaze iz ove Uredbe;

(i) o kategorijama predmetnih osobnih podataka;

(j) o pravu pristupa podacima koji se odnose na podnositelja zahtjeva i pravu da se zahtijeva ispravak takvih netočnih podataka ili brisanje nezakonito obrađivanih podataka, kao i postupcima za ostvarivanje takvih prava, uključujući podatke za kontakt tijela iz članka 41. i nacionalnih tijela za zaštitu podataka koja su odgovorna za razmatranje zahtjeva u vezi sa zaštitom osobnih podataka te podatke za kontakt službenika za zaštitu podataka;

(k) u slučaju maloljetnika bez pratnje, o ulozi i odgovornostima zastupnika te o postupku za podnošenje pritužbi protiv zastupnika na povjerljiv i siguran način i uz puno poštovanje prava djeteta na saslušanje u tom pogledu;

(l) prema potrebi, o postupku premještanja utvrđenom u člancima 57. i 58.

2. Informacije iz stavka 1. osiguravaju se u pisanom obliku i na jeziku koji podnositelj zahtjeva razumije ili se opravdano pretpostavlja da ga razumije. Države članice upotrebljavaju zajedničke informativne materijale koji su u tu svrhu oblikovani na jasnom i razumljivom jeziku na temelju stavka 3.

Ako je to potrebno da ih podnositelj zahtjeva pravilno razumije, informacije se daju i usmeno, prema potrebi prilikom osobnog intervjua iz članka 12.

3. Agencija za azil u bliskoj suradnji s odgovornim nacionalnim agencijama oblikuje zajedničke informativne materijale i posebnu brošuru za maloljetnike bez pratnje, koja sadržava barem informacije iz stavka 1. Ti zajednički informativni materijali sadržavaju i informacije o primjeni Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o Eurodacu*] i posebice o svrsi u koju se podaci podnositelja zahtjeva mogu obrađivati u okviru Eurodaca. Zajednički informativni materijali oblikuju se tako da se državama članicama omogući da ih dopune posebnim dodatnim informacijama specifičnima za države članice.

Članak 12.

Osobni intervju

1. Da se olakša postupak određivanja odgovorne države članice, država članica koja provodi taj postupak s podnositeljem zahtjeva vodi osobni intervju. Intervju također omogućuje da podnositelj zahtjeva pravilno razumije informacije koje dobiva u skladu s člankom 11.

2. Osobni intervju može se izostaviti:

   (a) ako je podnositelj zahtjeva pobjegao;

   (b) ako podnositelj zahtjeva nije došao na osobni intervju i nije naveo opravdane razloge za svoju odsutnost;

   (c) ako je podnositelj zahtjeva nakon dobivanja informacija iz članka 11. na drugi način dao informacije relevantne za određivanje odgovorne države članice. Država članica koja izostavi intervju podnositelju zahtjeva omogućuje da iznese sve daljnje informacije koje su relevantne za pravilno određivanje odgovorne države članice u roku iz članka 29. stavka 1.

3. Osobni intervju provodi se pravodobno, a u svakom slučaju prije podnošenja zahtjeva za prihvat u skladu s člankom 29.

4. Osobni intervju provodi se na jeziku koji podnositelj zahtjeva razumije ili se opravdano pretpostavlja da ga razumije i na kojem se može sporazumijevati. Intervjue s maloljetnicima bez pratnje provodi na način prilagođen njihovoj dobi osoblje koje je odgovarajuće osposobljeno i kvalificirano u skladu s nacionalnim pravom, u prisutnosti zastupnika i, prema potrebi, pravnog savjetnika maloljetnika. Ako je potrebno, države članice mogu uzeti tumača, i prema potrebi kulturnog posrednika, koji je sposoban osigurati odgovarajuće sporazumijevanje između podnositelja zahtjeva i osobe koja vodi osobni intervju. Podnositelj zahtjeva može zatražiti da intervju vodi i da mu pomaže osoblje istog spola.

5. Osobni intervju vodi se pod uvjetima koji osiguravaju odgovarajuću povjerljivost. Vodi ga osoba koja je za to osposobljena u skladu s nacionalnim pravom. Podnositeljima zahtjeva za koje se utvrdi da trebaju posebna postupovna jamstva u skladu s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Uredba o postupcima azila*] pružit će se primjerena potpora kako bi se stvorili uvjeti za učinkovito predstavljanje svih elemenata koji omogućuju određivanje odgovorne države članice.

6. Država članica koja vodi osobni intervju sastavlja pisani sažetak koji sadržava barem glavne informacije koje je podnositelj zahtjeva dao tijekom intervjua. Sažetak može biti u obliku izvješća ili standardnog obrasca. Država članica podnositelju zahtjeva ili pravnom ili drugom savjetniku koji ga zastupa pravodobno osigurava pristup sažetku.

Članak 13.

Jamstva za maloljetnike

1. Najbolji interesi djeteta primarna su briga država članica u svim postupcima predviđenima u ovoj Uredbi.

2. Svaka država članica u kojoj je prisutan maloljetnik bez pratnje osigurava mu zastupnika koji ga zastupa i pomaže mu u relevantnim postupcima predviđenima ovom Uredbom. Zastupnik ima kvalifikacije, osposobljen je i ima stručno znanje kako bi osigurao da se tijekom postupaka koji se provode na temelju ove Uredbe uzmu u obzir najbolji interesi maloljetnika. Takav zastupnik ima pristup sadržaju relevantnih dokumenata iz dosjea podnositelja zahtjeva, među ostalim posebnim informativnim materijalima za maloljetnike bez pratnje.

   Ako je kao zastupnik imenovana organizacija, ona određuje osobu odgovornu za obavljanje njezinih dužnosti u odnosu na maloljetnika. Prvi podstavak primjenjuje se na tu osobu.

   Zastupnik iz prvog podstavka može biti ista osoba ili organizacija kako je predviđeno člankom 22. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o postupcima azila*].

3. Zastupnik maloljetnika bez pratnje uključen je u postupak određivanja odgovorne države članice na temelju ove Uredbe. Zastupnik pomaže maloljetniku bez pratnje da pruži informacije relevantne za ocjenjivanje njegovih najboljih interesa u skladu sa stavkom 4., uključujući iskorištavanje prava na saslušanje, i podupire njegovu suradnju s drugim dionicima kao što su organizacije za traženje obitelji ako je to primjereno u tu svrhu.

4. Pri ocjenjivanju najboljih interesa djeteta, države članice međusobno blisko surađuju i posebno uzimaju u obzir sljedeće čimbenike:

   (a) mogućnosti ponovnog spajanja obitelji;

   (b) dobrobit i socijalni razvoj maloljetnika, vodeći pritom posebno računa o sredini iz koje maloljetnik potječe;

   (c) pitanja povezana sa sigurnošću i zaštitom, posebno kad postoji opasnost da je maloljetnik žrtva bilo kojeg oblika nasilja ili iskorištavanja, uključujući trgovinu ljudima;

   (d) mišljenje maloljetnika u skladu s njegovom dobi i zrelošću;

   (e) ako je podnositelj zahtjeva maloljetnik bez pratnje, informacije koje je dostavio zastupnik u državi članici u kojoj je prisutan maloljetnik bez pratnje.

5. Prije transfera maloljetnika bez pratnje u odgovornu državu članicu ili, ako je primjenjivo, u državu članicu premještanja, država članica koja provodi transfer osigurava da odgovorna država članica ili država članica premještanja bez odgode poduzme mjere iz članaka 14. i 23. Direktive XXX/XXX/EU [*Direktiva o uvjetima prihvata*] i članka 22. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o postupcima azila*]. Prije svake odluke o transferu maloljetnika bez pratnje ocjenjuju se njegovi najbolji interesi. Ocjena se temelji na čimbenicima navedenima u stavku 4., a zaključci ocjene tih čimbenika jasno se navode u odluci o transferu. Ocjenu brzo provodi osoblje koje ima kvalifikacije i stručno znanje da osigura poštovanje najboljih interesa maloljetnika.

6. Za potrebe primjene članka 15. država članica u kojoj je upisan zahtjev za međunarodnu zaštitu maloljetnika bez pratnje što prije poduzima odgovarajuće mjere za identifikaciju članova obitelji ili rođaka maloljetnika bez pratnje na državnom području država članica i pritom štiti najbolje interese djeteta.

U tu svrhu ta država članica može zatražiti pomoć međunarodnih ili drugih odgovarajućih organizacija te maloljetniku olakšati pristup uslugama takvih organizacija za traženje osoba.

Osoblje nadležnih tijela iz članka 41. koje obrađuje zahtjeve maloljetnika bez pratnje odgovarajuće je osposobljeno te se mora nastaviti osposobljavati o posebnim potrebama maloljetnika.

7. S ciljem olakšavanja odgovarajućih mjera za identifikaciju članova obitelji ili rođaka maloljetnika bez pratnje koji žive na državnom području druge države članice u skladu sa stavkom 6., Komisija donosi provedbene akte uključujući standardni obrazac za razmjenu odgovarajućih informacija među državama članicama. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 2.

POGLAVLJE II.

KRITERIJI ZA ODREĐIVANJE ODGOVORNE DRŽAVE ČLANICE

Članak 14.

Hijerarhija kriterija

1. Kriteriji za određivanje odgovorne države članice primjenjuju se redoslijedom kojim su navedeni u ovom poglavlju.

2. Odgovorna država članica u skladu s kriterijima navedenima u ovom poglavlju određuje se na temelju situacije koja je postojala u trenutku kad je zahtjev za međunarodnu zaštitu prvi put upisan u nekoj državi članici.

Članak 15.

Maloljetnici bez pratnje

1. Ako je podnositelj zahtjeva maloljetnik bez pratnje, primjenjuju se samo kriteriji iz ovog članka redoslijedom kojim su navedeni u stavcima od 2. do 5.

2. Odgovorna država članica je ona u kojoj je zakonito prisutan član obitelji maloljetnika bez pratnje, osim ako se dokaže da to nije u najboljem interesu maloljetnika. Ako je podnositelj zahtjeva maloljetnik u braku čiji bračni drug nije zakonito prisutan na državnom području država članica, odgovorna država članica je država članica u kojoj je zakonito prisutan otac, majka ili druga odrasla osoba odgovorna za maloljetnika, u skladu s pravom ili praksom te države članice, ili brat ili sestra.

3. Ako podnositelj zahtjeva ima rođaka koji je zakonito prisutan u drugoj državi članici i ako se na temelju pojedinačnog razmatranja utvrdi da se rođak može skrbiti za njega, ta država članica spaja maloljetnika s njegovim rođakom i odgovorna je država članica, osim ako se dokaže da to nije u najboljem interesu maloljetnika.

4. Ako članovi obitelji ili rođaci iz stavaka 2. i 3. borave u više država članica, odgovorna država članica određuje se na temelju onoga što je u najboljem interesu maloljetnika bez pratnje.

5. U odsutnosti člana obitelji ili rođaka iz stavaka 2. i 3., odgovorna je ona država članica u kojoj je zahtjev za međunarodnu zaštitu maloljetnika bez pratnje prvi put upisan, osim ako se dokaže da to nije u najboljem interesu maloljetnika.

6. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 68. u vezi s:

   (a) identifikacijom članova obitelji ili rođaka maloljetnika bez pratnje;

   (b) kriterijima za utvrđivanje postojanja dokazanih rodbinskih veza;

   (c) kriterijima za ocjenu sposobnosti rođaka da se skrbi za maloljetnika bez pratnje, uključujući slučajeve kad članovi obitelji, braća i sestre ili rođaci maloljetnika bez pratnje borave u više država članica.

   Komisija pri ostvarivanju svojih ovlasti za donošenje delegiranih akata ne prelazi opseg najboljih interesa djeteta kako je predviđeno člankom 13. stavkom 4.

7. Komisija provedbenim aktima uspostavlja jedinstvene uvjete za savjetovanje i razmjenu informacija među državama članicama. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 2.

Članak 16.

Članovi obitelji koji su korisnici međunarodne zaštite

Ako podnositelj zahtjeva ima člana obitelji kojem je kao korisniku međunarodne zaštite dopušten boravak u državi članici, ta država članica odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, pod uvjetom da predmetne osobe pisanim putem izraze tu želju.

Članak 17.

Članovi obitelji koji su podnositelji zahtjeva za međunarodnu zaštitu

Ako podnositelj zahtjeva ima člana obitelji u državi članici, o čijem zahtjevu za međunarodnu zaštitu u toj državi članici još nije donesena prva odluka o meritumu, ta država članica odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, pod uvjetom da predmetne osobe pisanim putem izraze tu želju.

Članak 18.

Obiteljski postupak

Ako više članova obitelji istodobno podnese zahtjeve za međunarodnu zaštitu u istoj državi članici, ili na datume koji su dovoljno blizu da se postupci za određivanje odgovorne države članice mogu voditi zajedno, i ako bi primjena kriterija iz ove Uredbe dovela do njihova razdvajanja, odgovorna država članica određuje se kako slijedi:

   (a) za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu svih članova obitelji odgovorna je država članica koja je prema kriterijima odgovorna za prihvat najvećeg broja predmetnih osoba;

   (b) u protivnom je odgovorna država članica koja je prema kriterijima odgovorna za razmatranje zahtjeva najstarije od predmetnih osoba.

Članak 19.

Izdavanje dokumenata o boravku ili viza

1. Ako podnositelj zahtjeva posjeduje važeći dokument o boravku, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je država članica koja je izdala dokument.

2. Ako podnositelj zahtjeva ima važeću vizu, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je država članica koja je izdala vizu, osim ako je viza izdana u ime druge države članice u skladu s ugovorom o zastupanju kako je predviđeno u članku 8. Uredbe (EZ) br. 810/2009. U tom slučaju zastupana država članica odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

3. Ako podnositelj zahtjeva ima više važećih dokumenata o boravku ili viza koje su izdale različite države članice, odgovornost za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu preuzimaju države članice prema sljedećem redoslijedu:

   (a) država članica koja je izdala dokument o boravku koji osigurava pravo na najdulje vrijeme boravka ili ako su vremena važenja istovjetna, država članica koja je izdala dokument o boravku kojem najkasnije istječe rok važenja;

   (b) ako je riječ o različitim vizama iste vrste, država članica koja je izdala vizu kojoj najkasnije istječe rok važenja;

   (c) ako su vize različitih vrsta, država članica koja je izdala vizu s najduljim vremenom važenja ili, ako su vremena važenja istovjetna, država članica koja je izdala vizu kojoj najkasnije istječe rok važenja.

4. Ako podnositelj zahtjeva posjeduje jedan ili više dokumenata o boravku ili jednu ili više viza kojima je važenje isteklo prije manje od tri godine od upisa zahtjeva, primjenjuju se stavci 1., 2. i 3.

5. Činjenica da su dokument o boravku ili viza izdani na temelju lažnog ili preuzetog identiteta ili podnošenja krivotvorenih, lažnih ili nevažećih dokumenata ne sprečava da se odgovornost dodijeli državi članici koja je izdala dokument o boravku ili vizu. Međutim, država članica koja je izdala dokument o boravku ili vizu nije odgovorna ako nakon što su dokument ili viza izdani može dokazati da je počinjena prijevara.

Članak 20.

Diplome ili druge kvalifikacije

1. Ako podnositelj zahtjeva posjeduje diplomu ili kvalifikaciju koju je izdala obrazovna ustanova s poslovnim nastanom u jednoj od država članica, a zahtjev za međunarodnu zaštitu upisan je nakon što je podnositelj zahtjeva napustio državno područje države članice nakon završenog studija, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je država članica u kojoj ta obrazovna ustanova ima poslovni nastan.

2. Ako podnositelj zahtjeva posjeduje više diploma ili kvalifikacija koje su izdale obrazovne ustanove u različitim državama članicama, odgovornost za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu preuzima država članica u kojoj je izdana diploma ili kvalifikacija s najduljim razdobljem studija ili, ako su razdoblja studija jednaka, država članica u kojoj je stečena najnovija diploma ili kvalifikacija.

Članak 21.

Ulazak

1. Ako se utvrdi na temelju dokaza ili dokaza na osnovi indicija kako je navedeno u dva popisa iz članka 30. stavka 4. ove Uredbe, uključujući podatke iz Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o Eurodacu*], da je podnositelj zahtjeva pri dolasku iz treće zemlje nezakonito prešao granicu države članice kopnom, morem ili zrakom, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je prva država članica u koju je podnositelj zahtjeva na taj način ušao. Ta odgovornost prestaje ako je zahtjev upisan više od tri godine nakon datuma nezakonitog prelaska granice.

2. Pravilo iz stavka 1. primjenjuje se i ako je podnositelj zahtjeva iskrcan na državnom području nakon operacije traganja i spašavanja.

3. Stavci 1. i 2. ne primjenjuju se ako se na temelju dokaza ili dokaza na osnovi indicija kako je navedeno u dva popisa iz članka 30. stavka 4. ove Uredbe, uključujući podatke iz Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o Eurodacu*], može utvrditi da je nakon prelaska granice podnositelj zahtjeva premješten u drugu državu članicu u skladu s člankom 57. ove Uredbe. U tom slučaju ta druga država članica odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Članak 22.

Ulazak bez vizne obveze

Ako državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva uđe na državno područje država članica preko države članice u kojoj za ulazak ne važi vizna obveza, ta država članica odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu tog državljanina ili osobe bez državljanstva. Ta odgovornost prestaje ako je zahtjev upisan više od tri godine nakon datuma ulaska na državno područje.

Članak 23.

Zahtjev na međunarodnom tranzitnom području zračne luke

Ako na međunarodnom tranzitnom području zračne luke države članice međunarodnu zaštitu zatraži državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva, za razmatranje zahtjeva odgovorna je ta država članica.

POGLAVLJE III.

UZDRŽAVANE OSOBE I DISKRECIJSKE KLAUZULE

Članak 24.

Uzdržavane osobe

1. Ako je podnositelj zahtjeva zbog trudnoće, novorođenog djeteta, teške bolesti, teške invalidnosti, teške traume ili starosti ovisan o pomoći djeteta ili roditelja koji zakonito borave u jednoj od država članica, ili su dijete ili roditelj koji zakonito borave u jednoj od država članica ovisni o pomoći podnositelja zahtjeva, države

članice u pravilu zadržavaju zajedno ili spajaju podnositelja zahtjeva s djetetom ili roditeljem, pod uvjetom da su rodbinske veze postojale prije nego što je podnositelj zahtjeva stigao na područje država članica, da se dijete ili roditelj ili podnositelj zahtjeva može skrbiti za uzdržavanu osobu i da su predmetne osobe pisanim putem izrazile tu želju.

Ako postoje naznake da dijete ili roditelj zakonito boravi na državnom području države članice u kojoj je uzdržavana osoba prisutna, ta država članica prije podnošenja zahtjeva za prihvat na temelju članka 29. provjerava može li se dijete ili roditelj skrbiti za uzdržavanu osobu.

2. Ako dijete ili roditelj iz stavka 1. zakonito boravi u drugoj državi članici, ali ne u onoj u kojoj je prisutan podnositelj zahtjeva, odgovorna je ona država članica u kojoj dijete ili roditelj zakonito boravi, osim ako podnositelj zahtjeva zbog svojega zdravstvenog stanja tijekom duljeg razdoblja ne može putovati u tu državu članicu. U tom slučaju odgovorna država članica je ona u kojoj je prisutan podnositelj zahtjeva. Ta država članica nije obvezna dovesti dijete ili roditelja podnositelja zahtjeva na svoje državno područje.

3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 68. u vezi s:

(a) elementima koje treba uzeti u obzir kako bi se ocijenila veza ovisnosti;

(b) kriterijima za utvrđivanje postojanja dokazanih rodbinskih veza;

(c) kriterijima za ocjenjivanje sposobnosti predmetne osobe da se skrbi za uzdržavanu osobu;

(d) elementima koje treba uzeti u obzir za ocjenjivanje nemogućnosti putovanja na dulje vremensko razdoblje.

4. Komisija provedbenim aktima uspostavlja jedinstvene uvjete za savjetovanje i razmjenu informacija među državama članicama. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 2.

Članak 25.

Diskrecijske klauzule

1. Iznimno od članka 8. stavka 1. svaka država članica može odlučiti razmotriti zahtjev za međunarodnu zaštitu državljanina treće zemlje ili osobe bez državljanstva koji je u njoj upisan i onda kad takvo razmatranje nije njezina odgovornost na temelju kriterija iz ove Uredbe.

2. Država članica u kojoj je upisan zahtjev za međunarodnu zaštitu i koja provodi postupak za određivanje odgovorne države članice, ili odgovorna država članica, može bilo kad prije donošenja prve odluke o meritumu zatražiti od druge države članice da prihvati podnositelja zahtjeva i da se tako osigura spajanje bilo kojih osoba u rodbinskom odnosu iz humanitarnih razloga, posebice na temelju obiteljskih ili kulturnih aspekata, i onda kad ta druga država članica nije odgovorna na temelju kriterija iz članaka od 15. do 18. i članka 24. Predmetne osobe moraju dati svoj pristanak u pisanom obliku.

Zahtjev za prihvat sadržava svu dokumentaciju koju posjeduje država članica koja upućuje zahtjev, potrebnu državi članici kojoj je upućen zahtjev da ocijeni stanje.

Država članica kojoj je upućen zahtjev provodi potrebne provjere da ispita navedene humanitarne razloge i državi članici koja upućuje zahtjev u roku dva mjeseca od zaprimanja zahtjeva odgovori putem elektroničke komunikacijske mreže uspostavljene u skladu s člankom 18. Uredbe (EZ) br. 1560/2003. U slučaju odbijanja zahtjeva navode se razlozi na kojima se odbijanje temelji.

POGLAVLJE IV.

OBVEZE ODGOVORNE DRŽAVE ČLANICE

Članak 26.

Obveze odgovorne države članice

1. Odgovorna država članica u skladu s ovom Uredbom obvezna je da:

   (a) pod uvjetima iz članaka 29., 30. i 35. prihvati podnositelja zahtjeva čiji je zahtjev upisan u drugoj državi članici;

   (b) pod uvjetima iz članaka 31. i 35. ove Uredbe ponovno prihvati podnositelja zahtjeva ili državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva za koje je ta država članica navedena kao odgovorna država članica na temelju članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o Eurodacu*];

   (c) pod uvjetima iz članaka 31. i 35. ove Uredbe ponovno prihvati korisnika međunarodne zaštite za kojeg je ta država članica navedena kao odgovorna država članica na temelju članka 11. stavka 1. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o Eurodacu*];

   (d) pod uvjetima iz članaka 31. i 35. ove Uredbe ponovno prihvati preseljenu ili prihvaćenu osobu koja je zatražila međunarodnu zaštitu ili koja nezakonito boravi u državi članici koja nije država članica koja je pristala prihvatiti osobu u skladu s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Uredba o okviru Unije za preseljenje*] ili koja je priznala status međunarodne zaštite ili humanitarni status u okviru nacionalnog programa preseljenja.

2. Za potrebe ove Uredbe položaj maloljetnika koji je u pratnji podnositelja zahtjeva, i u skladu je s definicijom člana obitelji, nerazdvojiv je od položaja člana obitelji te država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu tog člana obitelji prihvaća ili ponovno prihvaća maloljetnika, i onda kad sâm maloljetnik nije podnositelj zahtjeva, osim ako se dokaže da to nije u najboljem interesu maloljetnika. Isto načelo primjenjuje se na djecu rođenu nakon dolaska podnositelja zahtjeva na državno područje država članica, bez potrebe pokretanja novog postupka za njihov prihvat.

3. U situacijama iz stavka 1. točaka (a) i (b) odgovorna država članica razmatra ili dovršava razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Uredba o postupcima azila*].

Članak 27.

Prestanak obveza

1. Ako država članica podnositelju zahtjeva izda dokument o boravku, odluči primijeniti članak 25. ili ne provede transfer predmetne osobe u odgovornu državu članicu u rokovima iz članka 35., ta država članica postaje odgovorna država članica i obveze iz članka 26. prenose se na tu državu članicu. Prema potrebi, putem elektroničke komunikacijske mreže uspostavljene u skladu s člankom 18. Uredbe (EZ) br. 1560/2003, obavješćuje prethodno odgovornu državu članicu, državu članicu koja vodi postupak za određivanje odgovorne države članice ili državu članicu od koje je zatraženo da prihvati podnositelja zahtjeva ili koja je dobila obavijest o ponovnom prihvatu.

   Prvi podstavak ne primjenjuje se ako je odgovorna država članica osobi već priznala međunarodnu zaštitu.

   Država članica koja postane odgovorna u skladu s prvim podstavkom ovog članka navodi da je postala odgovorna država članica u skladu s člankom 11. stavkom 3. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o Eurodacu*].

2. Obveza iz članka 26. stavka 1. točke (b) ove Uredbe da se ponovno prihvati državljanina treće zemlje ili osobu bez državljanstva prestaje ako se na osnovi ažuriranja skupa podataka iz članka 11. stavka 2. točke (c) Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o Eurodacu*] može utvrditi da je predmetna osoba napustila državno područje država članica, prisilno ili dobrovoljno, u skladu s odlukom o vraćanju ili nalogom za udaljavanje koji su izdani nakon povlačenja ili odbijanja zahtjeva.

   Zahtjev upisan nakon provedenog udaljavanja smatra se novim zahtjevom za potrebe ove Uredbe i zahtijeva novi postupak za određivanje odgovorne države članice.

POGLAVLJE V.

POSTUPCI

ODJELJAK I.

POČETAK POSTUPKA

Članak 28.

Početak postupka

1. Država članica u kojoj je zahtjev za međunarodnu zaštitu prvi put upisan u skladu s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Uredba o postupcima azila*] ili, ako je primjenjivo, država članica premještanja bez odgode započinje s postupkom određivanja odgovorne države članice.

2. Država članica u kojoj je zahtjev prvi put upisan ili, ako je primjenjivo, država članica premještanja nastavlja s postupkom određivanja odgovorne države članice ako podnositelj zahtjeva napusti njezino državno područje bez dopuštenja ili na drugi način nije dostupan njezinim nadležnim tijelima.

3. Država članica koja je provela postupak određivanja odgovorne države članice ili koja je postala odgovorna u skladu s člankom 8. stavkom 4. ove Uredbe bez odgode u skladu s člankom 11. stavkom 1. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o Eurodacu*] u Eurodacu navodi da je:

(a) odgovorna na temelju članka 8. stavka 2.;

(b) odgovorna na temelju članka 8. stavka 4.;

(c) odgovorna zbog nepoštovanja rokova iz članka 29.;

(d) odgovorna država članica ona koja je prihvatila zahtjev za prihvat podnositelja zahtjeva na temelju članka 30.

Dok se taj navod ne doda, primjenjuju se postupci iz stavka 4.

4. Podnositelja zahtjeva, koji je prisutan u drugoj državi članici bez dokumenta o boravku ili koji u toj državi članici zatraži međunarodnu zaštitu tijekom postupka određivanja odgovorne države članice, država članica u kojoj je taj zahtjev za međunarodnu zaštitu prvi put upisan ponovno prihvaća, pod uvjetima iz članaka 31. i 35.

Ta obveza prestaje kad država članica koja određuje odgovornu državu članicu može utvrditi da je podnositelj zahtjeva ishodio dokument o boravku od druge države članice.

5. Podnositelja zahtjeva koji je prisutan u državi članici bez dokumenta o boravku ili koji u toj državi članici zatraži međunarodnu zaštitu nakon što je druga država članica potvrdila da će premjestiti predmetnu osobu u skladu s člankom 57. stavkom 7. te prije nego što je transfer proveden u tu državu članicu u skladu s člankom 57. stavkom 9., država članica preseljenja ponovno prihvaća, pod uvjetima iz članaka 31. i 35.

ODJELJAK II.

POSTUPAK ZA ZAHTJEVE ZA PRIHVAT

Članak 29.

Podnošenje zahtjeva za prihvat

1. Ako država članica, u kojoj je upisan zahtjev za međunarodnu zaštitu, smatra da je druga država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva, mora bez odgode, a u svakom slučaju u roku od dva mjeseca od datuma na koji je zahtjev upisan, zatražiti od druge države članice da prihvati podnositelja zahtjeva.

Neovisno o prvom podstavku, u slučaju pozitivnog rezultata iz sustava Eurodac u vezi s podacima upisanima u skladu s člancima 13. i 14.a Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o Eurodacu*] ili pozitivnog rezultata iz VIS-a u vezi s podacima upisanima u skladu s člankom 21. Uredbe (EZ) br. 767/2008, zahtjev za prihvat šalje se u roku od mjesec dana od primitka tog pozitivnog rezultata.

Ako se zahtjev za prihvat podnositelja ne podnese u rokovima utvrđenima u prvom i drugom podstavku, za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu odgovorna je država članica u kojoj je zahtjev upisan.

Ako je podnositelj zahtjeva maloljetnik bez pratnje, država članica koja određuje odgovornu državu članicu može, ako smatra da je to u najboljem interesu maloljetnika, nastaviti s postupkom određivanja odgovorne države članice i zatražiti od druge države članice da prihvati podnositelja zahtjeva, unatoč tome što su istekli rokovi utvrđeni u prvom i drugom podstavku.

2. Država članica koja upućuje zahtjev može zatražiti žuran odgovor u slučajevima u kojima je zahtjev za međunarodnu zaštitu upisan nakon što je izdana odluka o odbijanju ulaska ili odluka o vraćanju.

U zahtjevu se navode razlozi koji opravdavaju žuran odgovor i rok u kojem se traži odgovor. Taj je rok najmanje tjedan dana.

3. U slučajevima iz stavaka 1. i 2. zahtjev za prihvat od strane druge države članice podnosi se na standardnom obrascu i uključuje dokaze ili dokaze na osnovi indicija kako je navedeno u dva popisa iz članka 30. stavka 4. i/ili odgovarajuće elemente iz izjave podnositelja zahtjeva, koji tijelima države članice kojoj je upućen zahtjev omogućuju da provjere je li ta država članica odgovorna na temelju kriterija iz ove Uredbe.

Komisija provedbenim aktima uspostavlja jedinstvene uvjete za pripremu i podnošenje zahtjeva za prihvat. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 2.

Članak 30.

Odgovor na zahtjev za prihvat

1. Država članica kojoj je upućen zahtjev obavlja potrebne provjere i donosi odluku o zahtjevu za prihvat podnositelja zahtjeva u roku od mjesec dana od zaprimanja zahtjeva.

2. Neovisno o prvom stavku, u slučaju pozitivnog rezultata iz sustava Eurodac u vezi s podacima upisanima u skladu s člancima 13. i 14.a Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o Eurodacu*] ili pozitivnog rezultata iz VIS-a u vezi s podacima upisanima u skladu s člankom 21. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 767/2008, država članica kojoj je upućen zahtjev donosi odluku o zahtjevu u roku od dva tjedna od njegova zaprimanja.

3. U postupku određivanja odgovorne države članice koriste se elementi dokaza ili dokaza na osnovi indicija.

4. Komisija provedbenim aktima uspostavlja i redovito preispituje dva popisa s navedenim odgovarajućim elementima dokaza ili dokaza na osnovi indicija u skladu s kriterijima navedenima u točkama (a) i (b) ovog stavka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 2.

(a) Dokazi:

i. to se odnosi na formalne dokaze kojima se određuje odgovornost u skladu s ovom Uredbom, sve dok nisu osporeni dokazima o suprotnom;

ii. države članice Odboru predviđenom u članku 67. osiguravaju predloške različitih vrsta upravnih dokumenata, u skladu s tipologijom utvrđenom na popisu formalnih dokaza;

(b) Dokazi na osnovi indicija:

i. to se odnosi na indikativne elemente koji, iako se mogu osporiti, mogu biti dostatni u skladu sa svojom dokaznom vrijednošću;

ii. njihova dokazna vrijednost u vezi s odgovornošću za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu ocjenjuje se za svaki slučaj posebno.

5. Uvjet dokaza ne smije prelaziti ono što je potrebno za pravilnu primjenu ove Uredbe.

6. Država članica kojoj je upućen zahtjev priznaje svoju odgovornost ako su dokazi na osnovi indicija koherentni, provjerljivi i dovoljno detaljni za utvrđivanje odgovornosti.

7. Ako je država članica koja upućuje zahtjev zatražila žuran odgovor u skladu s člankom 29. stavkom 2., država članica kojoj je upućen zahtjev odgovara u traženom roku ili, ako to nije moguće, u roku od dva tjedna od zaprimanja zahtjeva.

8. Ako država članica kojoj je upućen zahtjev ne podnese prigovor na zahtjev u roku od mjesec dana navedenom u stavku 1. u obliku odgovora u kojem navodi potpune i detaljne razloge ili, ako je primjenjivo, u roku od dva tjedna navedenom u stavcima 2. i 7., to je jednako prihvaćanju zahtjeva i ima za posljedicu obvezu prihvata osobe, uključujući i obvezu osiguravanja odgovarajućih priprema za dolazak.

ODJELJAK III.

POSTUPAK ZA OBAVIJESTI O PONOVNOM PRIHVATU

Članak 31.

Podnošenje obavijesti o ponovnom prihvatu

1. U situaciji iz članka 26. stavka 1. točaka (b), (c) ili (d) država članica u kojoj je osoba prisutna podnosi obavijest o ponovnom prihvatu bez odgode, a u svakom slučaju u roku od dva tjedna od primitka pozitivnog rezultata iz sustava Eurodac.

2. Obavijest o ponovnom prihvatu podnosi se na standardnom obrascu i uključuje dokaze ili dokaze na osnovi indicija kako je navedeno u dva popisa iz članka 30. stavka 4. i/ili odgovarajuće elemente iz izjava predmetne osobe.

3. Država članica kojoj je upućena obavijest u roku od tjedan dana potvrđuje primitak obavijesti državi članici koja je uputila obavijest, osim ako država članica kojoj je upućena obavijest može u tom roku dokazati da je njezina odgovornost prestala u skladu s člankom 27.

4. Nepostupanje u roku od tjedan dana iz stavka 3. jednako je potvrdi primitka obavijesti.

5. Komisija provedbenim aktima uspostavlja jedinstvene uvjete za pripremu i podnošenje obavijesti o ponovnom prihvatu. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 2.

ODJELJAK IV.

POSTUPOVNE ZAŠTITNE MJERE

Članak 32.

Obavijest o odluci o transferu

1. Država članica koja određuje odgovornu državu članicu, a čiji je zahtjev za prihvat podnositelja zahtjeva iz članka 26. stavka 1. točke (a) prihvaćen ili koja je podnijela obavijest o ponovnom prihvatu osoba iz članka 26. stavka 1. točaka (b), (c) i (d) donosi odluku o transferu najkasnije u roku od tjedan dana od prihvaćanja ili obavijesti.

2. Ako država članica kojoj je upućen zahtjev pristane prihvatiti podnositelja zahtjeva ili ponovno prihvatiti osobu iz članka 26. stavka 1. točaka (b), (c) ili (d), država članica koja upućuje zahtjev ili država članica koja upućuje obavijest bez odgode obavješćuje predmetnu osobu u pisanom obliku o odluci o njezinu transferu u odgovornu državu članicu i, prema potrebi, o činjenici da neće razmotriti njezin zahtjev za međunarodnu zaštitu.

3. Ako pravni ili drugi savjetnik zastupa predmetnu osobu, država članica može odlučiti da o odluci obavijesti pravnog ili drugog savjetnika umjesto predmetnu osobu a, prema potrebi, priopći odluku predmetnoj osobi.

4. Odluka iz stavka 1. sadržava informaciju o raspoloživim pravnim lijekovima, među ostalim i o pravu da se zatraži suspenzivni učinak, i o rokovima koji važe za ulaganje takvih pravnih lijekova i provedbu transfera te, ako je to potrebno, sadržava informacije o mjestu u koje osoba mora doći te o datumu kad tamo mora doći, ako ta osoba putuje u odgovornu državu članicu svojim sredstvima.

   Države članice osiguravaju da se informacije o osobama ili subjektima koji predmetnoj osobi mogu pružiti pravnu pomoć priopće predmetnoj osobi zajedno s odlukom iz stavka 1., ako ta informacija već nije priopćena.

5. Ako predmetnoj osobi ne pomaže ili je ne zastupa pravni ili drugi savjetnik, države članice je na jeziku koji predmetna osoba razumije ili se opravdano pretpostavlja da ga razumije, obavješćuju o glavnim elementima odluke, što u svakom slučaju uključuje informacije o raspoloživim pravnim lijekovima i važećim rokovima za ulaganje takvih pravnih lijekova.

Članak 33.

Pravni lijekovi

1. Podnositelj zahtjeva ili druga osoba iz članka 26. stavka 1. točaka (b), (c) i (d) ima pravo na djelotvoran pravni lijek, u obliku žalbe protiv odluke o transferu ili činjeničnog i pravnog preispitivanja te odluke pred sudom.

   Opseg pravnog lijeka ograničen je na procjenu:

   (a) bi li transfer izazvao stvarnu opasnost od nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja prema predmetnoj osobi u smislu članka 4. Povelje o temeljnim pravima;

(b) jesu li prekršeni članci od 15. do 18. i članak 24., u slučaju osoba koje su prihvaćene u skladu s člankom 26. stavkom 1. točkom (a).

2. Države članice osiguravaju rok od dva tjedna od obavijesti o odluci o transferu u kojem predmetna osoba može ostvariti svoje pravo na djelotvoran pravni lijek u skladu sa stavkom 1.

3. Predmetna osoba ima pravo da u razumnom roku nakon obavijesti o odluci o transferu od suda zatraži odgodu izvršenja odluke o transferu do ishoda žalbe ili preispitivanja. Države članice odgađanjem transfera do donošenja odluke o prvom zahtjevu za odgodu osiguravaju da je na raspolaganju djelotvoran pravni lijek. Sve odluke u vezi s odgodom izvršenja odluke o transferu donose se u roku od mjesec dana od datuma kad je taj zahtjev zaprimljen na nadležnom sudu.

Ako predmetna osoba nije ostvarila svoje pravo da zatraži suspenzivni učinak, žalbom protiv ili preispitivanjem odluke o transferu ne odgađa se izvršenje odluke o transferu.

U odluci da se izvršenje odluke o transferu ne odgađa moraju se navesti razlozi na kojima se ona temelji.

Ako se dodijeli suspenzivni učinak, sud nastoji odlučiti o meritumu žalbe ili preispitivanja u roku od mjesec dana od odluke o dodjeli suspenzivnog učinka.

4. Države članice osiguravaju da predmetna osoba ima pristup pravnoj pomoći i, kad je to potrebno, jezičnoj pomoći.

5. Države članice na zahtjev osiguravaju besplatnu pravnu pomoć kad predmetna osoba ne može pokriti s tim povezane troškove. Države članice mogu odrediti da postupanje prema osobama na koje se primjenjuje ova Uredba, u vezi s naknadama i drugim troškovima, ne smije biti povoljnije od postupanja koje se općenito primjenjuje prema njihovim državljanima u stvarima koje se odnose na pravnu pomoć.

Bez samovoljnog ograničavanja pristupa pravnoj pomoći, države članice mogu odrediti da se besplatna pravna pomoć i zastupanje ne smiju odobravati ako, prema mišljenju nadležnog tijela ili suda, žalba ili preispitivanje nemaju stvarnih izgleda za uspjeh.

Ako odluku o neodobravanju besplatne pravne pomoći i zastupanja u skladu s drugim podstavkom donese tijelo koje nije sud, države članice osiguravaju pravo na djelotvoran pravni lijek za osporavanje te odluke pred sudom. Ako se odluka osporava, taj je pravni lijek sastavni dio pravnog lijeka iz stavka 1.

Pri osiguravanju usklađenosti sa zahtjevima iz ovog stavka države članice osiguravaju da pravna pomoć i zastupanje nisu samovoljno ograničeni i da predmetnoj osobi nije onemogućen stvarni pristup pravnoj zaštiti.

Pravna pomoć uključuje barem pripremu postupovnih dokumenata koji se zahtijevaju i zastupanje pred sudom te može biti ograničena na pravne ili druge savjetnike koji su nacionalnim pravom posebno određeni za pružanje pomoći i zastupanja.

Postupci za pristup pravnoj pomoći utvrđuju se u nacionalnom pravu.

ODJELJAK V.

ZADRŽAVANJE U SVRHU TRANSFERA

Članak 34.

Zadržavanje

1. Države članice ne smiju zadržati osobu samo zato što se u vezi s njom provodi postupak određen ovom Uredbom.

2. Ako postoji opasnost od bijega, države članice mogu na temelju ocjene svakog pojedinog slučaja zadržati predmetnu osobu u svrhu osiguravanja postupaka transfera u skladu s ovom Uredbom i samo u onoj mjeri u kojoj je zadržavanje razmjerno te ako se ne mogu djelotvorno primijeniti druge manje prisilne mjere na osnovi pojedinačne ocjene okolnosti predmetne osobe.

3. Zadržavanje mora biti što je kraće moguće i ne smije trajati dulje nego što je to razumno potrebno kako bi se s dužnom pažnjom proveli potrebni upravni postupci sve do provedbe transfera u skladu s ovom Uredbom.

   Ako su podnositelj zahtjeva ili druga osoba iz članka 26. stavka 1. točaka (b), (c) ili (d) zadržani u skladu s ovim člankom, rok za podnošenje zahtjeva za prihvat ili obavijesti o ponovnom prihvatu ne smije prelaziti dva mjeseca od upisa zahtjeva. Ako je osoba zadržana kasnije u odnosu na upis zahtjeva, rok za podnošenje zahtjeva za prihvat ili obavijesti o ponovnom prihvatu ne smije biti dulji od tjedan dana od datuma zadržavanja te osobe. Država članica koja vodi postupak u skladu s ovom Uredbom traži žuran odgovor na zahtjev za prihvat. Takav se odgovor mora dati u roku od tjedan dana od zaprimanja zahtjeva za prihvat. Neodgovaranje u roku od tjedan dana jednako je prihvaćanju zahtjeva za prihvat i ima za posljedicu obvezu prihvata osobe, uključujući i obvezu osiguravanja odgovarajućih priprema za dolazak.

   Ako je osoba zadržana u skladu s ovim člankom, transfer te osobe iz države članice koja upućuje zahtjev ili države članice koja upućuje obavijest u odgovornu državu članicu provodi se čim je to praktički moguće, a najkasnije u roku od četiri tjedna od:

   (a) datuma prihvaćanja zahtjeva ili potvrde obavijesti o ponovnom prihvatu, ili

   (b) datuma kad prestaje suspenzivni učinak žalbe ili preispitivanja u skladu s člankom 33. stavkom 3.

   Ako država članica koja upućuje zahtjev ili država članica koja upućuje obavijest ne podnese zahtjev za prihvat ili obavijest o ponovnom prihvatu u propisanim rokovima ili ne donese odluku o transferu u roku iz članka 32. stavka 1. ili ako se transfer ne provede u roku od četiri tjedna iz trećeg podstavka ovog stavka, osobu se više ne smije zadržavati. U skladu s tim, članci 29., 31. i 35. na odgovarajući se način i dalje primjenjuju.

4. Ako je osoba zadržana u skladu s ovim člankom, zadržavanje određuju pravosudna tijela u pisanom obliku. U nalogu o zadržavanju navode se stvarni i pravni razlozi na kojima se zadržavanje temelji.

5. U vezi s uvjetima zadržavanja i jamstvima koja se primjenjuju na zadržane podnositelje zahtjeva, u svrhu osiguravanja postupaka transfera u odgovornu državu

člancu primjenjuju se članci 9., 10. i 11. Direktive XXX/XXX/EU [*Direktiva o uvjetima prihvata*].

ODJELJAK VI.

TRANSFERI

Članak 35.

Detaljna pravila i rokovi

1. Transfer podnositelja zahtjeva ili druge osobe iz članka 26. stavka 1. točaka (b), (c) i (d) iz države članice koja upućuje zahtjev ili države članice koja upućuje obavijest u odgovornu državu članicu provodi se u skladu s nacionalnim pravom države članice koja upućuje zahtjev ili države članice koja upućuje obavijest, nakon savjetovanja među predmetnim državama članicama, čim je to praktički moguće, a najkasnije u roku od šest mjeseci nakon što je druga država članica prihvatila zahtjev za prihvat ili potvrdila obavijest o ponovnom prihvatu ili nakon konačne odluke o žalbi ili preispitivanju odluke o transferu ako u skladu s člankom 33. stavkom 3. postoji suspenzivni učinak. Taj se rok može produljiti na najviše godinu dana ako se transfer ne može provesti jer je predmetna osoba u zatvoru.

   Ako se transfer provodi u svrhu premještanja, transfer se mora provesti u roku propisanom u članku 57. stavku 9.

   Ako se transferi u odgovornu državu članicu provode u obliku nadziranog odlaska ili uz pratnju, države članice osiguravaju da se provedu na human način i uz puno poštovanje temeljnih prava i ljudskog dostojanstva.

   Ako je to potrebno, država članica koja upućuje zahtjev ili država članica koja upućuje obavijest podnositelju zahtjeva izdaje propusnicu. Komisija provedbenim aktima utvrđuje oblik propusnice. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 2.

   Odgovorna država članica obavješćuje, prema potrebi, državu članicu koja upućuje zahtjev ili državu članicu koja upućuje obavijest, o sigurnom dolasku predmetne osobe ili o činjenici da u roku koji je bio određen ta osoba nije došla.

2. Ako se transfer ne provede u rokovima iz stavka 1. prvog podstavka, odgovorna država članica oslobađa se obveze da prihvati ili ponovno prihvati predmetnu osobu i odgovornost se prenosi na državu članicu koja upućuje zahtjev ili državu članicu koja upućuje obavijest.

   Neovisno o prvom podstavku, ako predmetna osoba pobjegne i država članica koja upućuje zahtjev ili država članica koja upućuje obavijest prije isteka rokova iz stavka 1. prvog podstavka obavijesti odgovornu državu članicu da je predmetna osoba pobjegla, država članica koja provodi transfer pridržava pravo da provede transfer kasnije unutar ostatka roka ako osoba bude ponovno dostupna tijelima, osim ako je druga država članica provela postupke u skladu s ovom Uredbom i provela transfer osobe u odgovornu državu članicu nakon što je osoba pobjegla.

3. Ako je do transfera došlo pogreškom ili je odluka o transferu poništena na temelju žalbe ili preispitivanja nakon što je transfer proveden, država članica koja je provela transfer tu osobu odmah ponovno prihvaća.

4. Komisija provedbenim aktima uspostavlja jedinstvene uvjete za savjetovanje i razmjenu informacija među državama članicama, posebno u slučaju odgođenih transfera ili transfera sa zakašnjenjem, transfera prema implicitnom prihvatu, transfera maloljetnika ili uzdržavanih osoba i nadziranih transfera. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 2.

Članak 36.

Troškovi transfera

1. Na temelju članka 17. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Fond za azil i migracije*] državi članici koja provodi transfer plaća se doprinos za transfer podnositelja zahtjeva ili druge osobe kako je navedeno u članku 26. stavku 1. točkama (b), (c) ili (d), u skladu s člankom 35.

2. Ako treba ponovno provesti transfer predmetne osobe u državu članicu jer je transfer proveden pogreškom ili je odluka o transferu poništena na temelju žalbe ili preispitivanja nakon što je transfer proveden, država članica koja je prvotno provela transfer snosi troškove ponovnog transfera predmetne osobe na svoje državno područje.

3. Od osoba čije transfere treba provesti na temelju ove Uredbe ne zahtijeva se da snose troškove takvih transfera.

Članak 37.

Razmjena bitnih informacija prije provedbe transfera

1. Država članica koja provodi transfer podnositelja zahtjeva ili druge osobe iz članka 26. stavka 1. točaka (b), (c) ili (d) odgovornoj državi članici priopćuje osobne podatke o osobi čiji transfer treba provesti, kako je to primjereno, relevantno i ograničeno na ono što je nužno isključivo za to da nadležna tijela, u skladu s nacionalnim pravom, u odgovornoj državi članici toj osobi pruže odgovarajuću pomoć, uključujući pružanje trenutačne zdravstvene skrbi potrebne za zaštitu njezinih životnih interesa, kako bi se osigurala neprekidnost zaštite i prava osiguranih ovom Uredbom i drugim primjenjivim pravnim instrumentima u području azila. Ti se podaci odgovornoj državi članici priopćuju u razumnom razdoblju prije provedbe transfera kako bi se osiguralo da njezina nadležna tijela na temelju nacionalnog prava imaju dovoljno vremena za poduzimanje potrebnih mjera.

2. Država članica koja provodi transfer odgovornoj državi članici dostavlja sve informacije koje su bitne za zaštitu prava i neposrednih posebnih potreba osobe čiji se transfer provodi, a posebno:

   (a) sve žurne mjere koje odgovorna država članica mora poduzeti kako bi osigurala da se na odgovarajući način zadovolje posebne potrebe osobe čiji se transfer provodi, uključujući trenutačnu zdravstvenu skrb koja može biti potrebna;

   (b) podatke za kontakt članova obitelji, rođaka ili bilo kojih drugih osoba u rodbinskom odnosu u državi članici prihvata, ako je to primjenjivo;

   (c) u slučaju maloljetnika informacije o njihovu obrazovanju;

   (d) procjenu starosti podnositelja zahtjeva;

(e) informacije prikupljene tijekom dubinske provjere u skladu s člankom 13. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o dubinskim provjerama*].

3. Informacije u skladu s ovim člankom razmjenjuju samo tijela o kojima je u skladu s člankom 41. ove Uredbe obaviještena Komisija putem elektroničke komunikacijske mreže uspostavljene na temelju članka 18. Uredbe (EZ) br. 1560/2003. Razmijenjene informacije upotrebljavaju se samo za potrebe iz stavka 1. ovog članka i ne smiju se dalje obrađivati.

4. Da se olakša razmjena informacija među državama članicama, Komisija provedbenim aktima oblikuje standardni obrazac za prijenos potrebnih podataka u skladu s ovim člankom. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 2.

5. Pravila iz članka 40. stavaka 8. i 9. primjenjuju se na razmjenu informacija u skladu s ovim člankom.

Članak 38.

Razmjena informacija bitnih za sigurnost prije provedbe transfera

Ako država članica koja provodi transfer posjeduje informacije koje upućuju na to da postoje opravdani razlozi na temelju kojih se podnositelja zahtjeva ili drugu osobu iz članka 26. stavka 1. točaka (b), (c) ili (d) može smatrati opasnošću za nacionalnu sigurnost ili javni poredak države članice, ta država članica priopćuje te informacije i odgovornoj državi članici.

Članak 39.

Razmjena zdravstvenih podataka prije provedbe transfera

1. Isključivo u svrhu pružanja zdravstvene skrbi ili liječenja, posebno za osobe s invaliditetom, starije osobe, trudnice, maloljetnike i osobe koje su bile mučene, silovane ili izvrgnute drugim teškim oblicima psihološkog, fizičkog i spolnog nasilja, država članica koja provodi transfer odgovornoj državi članici dostavlja sve informacije, s kojima nadležno tijelo raspolaže u skladu s nacionalnim pravom, o svim posebnim potrebama osobe čiji se transfer provodi, koje u posebnim slučajevima mogu uključivati informacije o fizičkom ili mentalnom zdravlju te osobe. Te se informacije dostavljaju u obliku zajedničkog zdravstvenog certifikata kojem su priloženi potrebni dokumenti. Odgovorna država članica osigurava da su te potrebe na odgovarajući način zadovoljene, uključujući posebice svaku bitnu medicinsku skrb koja može biti potrebna.

   Komisija provedbenim aktima oblikuje zajednički zdravstveni certifikat. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 2.

2. Država članica koja provodi transfer dostavlja odgovornoj državi članici informacije iz stavka 1. tek nakon što pribavi izričitu suglasnost podnositelja zahtjeva i/ili njegova zastupnika ili ako je takvo dostavljanje potrebno radi zaštite javnog zdravlja i javne sigurnosti ili ako je predmetna osoba zbog fizičkih ili pravnih razloga nesposobna dati suglasnost radi zaštite vitalnih interesa predmetne osobe ili druge osobe. Nepostojanje suglasnosti, uključujući odbijanje davanja suglasnosti, nije prepreka za transfer.

3. Obradu osobnih zdravstvenih podataka iz stavka 1. provodi samo zdravstveni djelatnik, koji u skladu s nacionalnim pravom ili pravilima koja su utvrdila nacionalna nadležna tijela podliježe obvezi čuvanja službene tajne, ili druga osoba koja podliježe istovjetnoj obvezi čuvanja službene tajne.

4. Razmjena informacija iz ovog članka obavlja se samo između zdravstvenih djelatnika ili drugih osoba iz stavka 3. Razmijenjene informacije upotrebljavaju se samo za potrebe iz stavka 1. i ne smiju se dalje obrađivati.

5. Komisija provedbenim aktima uspostavlja jedinstvene uvjete i praktična rješenja za razmjenu informacija iz stavka 1. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 2.

6. Pravila iz članka 40. stavaka 8. i 9. primjenjuju se na razmjenu informacija u skladu s ovim člankom.

POGLAVLJE VI.

UPRAVNA SURADNJA

Članak 40.

Dijeljenje informacija

1. Svaka država članica priopćuje bilo kojoj drugoj državi članici, koja to zahtijeva, osobne podatke o osobi obuhvaćenoj područjem primjene ove Uredbe koji su primjereni, relevantni i ograničeni na ono što je nužno za:

   (a) određivanje odgovorne države članice;

   (b) razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu;

   (c) provedbu obveza koje proizlaze iz ove Uredbe.

2. Informacije iz stavka 1. obuhvaćaju samo:

   (a) osobne podatke o podnositelju zahtjeva i, kad je to primjereno, članovima njegove obitelji, njegovim rođacima ili bilo kojim drugim osobama u rodbinskom odnosu (ime i prezime te, kad je to primjereno, prijašnje ime; nadimci ili pseudonimi; državljanstvo, sadašnje i prijašnje; datum i mjesto rođenja);

   (b) osobne i putne isprave (brojeve, važenje, datum izdavanja, tijelo koje je izdalo ispravu, mjesto izdavanja itd.);

   (c) druge informacije potrebne za utvrđivanje identiteta predmetne osobe, uključujući biometrijske podatke podnositelja zahtjeva koje je uzela država članica, posebice za potrebe članka 57. stavka 6. ove Uredbe, u skladu s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Uredba o Eurodacu*];

   (d) mjesta boravka i rute putovanja;

   (e) dokumente o boravku ili vize koje je izdala država članica;

   (f) mjesto u kojem je zahtjev podnesen;

(g) datum na koji je podnesen prethodni zahtjev za međunarodnu zaštitu, datum na koji je sadašnji zahtjev upisan, postignuta faza u postupku i donesena odluka, ako postoji.

3. Pod uvjetom da je to potrebno za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, odgovorna država članica može od druge države članice zatražiti da joj priopći razloge na kojima podnositelj zahtjeva temelji svoj zahtjev i, prema potrebi, razloge za donesene odluke u vezi s podnositeljem zahtjeva. Druga država članica može odbiti odgovor na zahtjev koji joj je podnesen, ako postoji vjerojatnost da priopćenje takvih informacija može štetiti njezinim bitnim interesima ili zaštiti sloboda i temeljnih prava predmetne osobe ili drugih osoba. Država članica koja upućuje zahtjev u svakom slučaju mora od podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu dobiti pisano odobrenje za priopćavanje traženih informacija. U tom slučaju podnositelj zahtjeva mora znati za koje specifične informacije daje odobrenje.

4. Svaki zahtjev za informacije šalje se samo u vezi s pojedinačnim zahtjevom za međunarodnu zaštitu ili transferom u svrhu premještanja. U njemu se navode razlozi na kojima se temelji i, kad je njegova svrha provjera postojanja kriterija koji može imati za posljedicu odgovornost države članice kojoj je upućen zahtjev, u njemu se navodi na kojim se dokazima, uključujući relevantne informacije iz pouzdanih izvora o načinima i sredstvima s pomoću kojih podnositelji zahtjeva ulaze na državna područja država članica, ili na kojem se konkretnom i provjerljivom dijelu izjava podnositelja zahtjeva taj zahtjev temelji. Takve relevantne informacije iz pouzdanih izvora nisu same po sebi dovoljne za određivanje odgovornosti i nadležnosti države članice na temelju ove Uredbe, ali mogu doprinijeti evaluaciji ostalih navoda koji se odnose na pojedinačnog podnositelja zahtjeva.

5. Država članica kojoj je upućen zahtjev mora odgovoriti u roku od tri tjedna. Moguća kašnjenja s odgovorom moraju se valjano obrazložiti. Nepridržavanje roka od tri tjedna ne oslobađa državu članicu kojoj je upućen zahtjev od obveze da odgovori. Ako država članica kojoj je upućen zahtjev, a koja nije poštovala propisani rok, odluči zadržati informacije dobivene tijekom istraživanja, koje pokazuju da je ona odgovorna, ta država članica kao razlog za odbijanje ispunjavanja zahtjeva za prihvat ne smije istaknuti istek rokova iz članka 29. U tom slučaju rokovi iz članka 29. za podnošenje zahtjeva za prihvat produljuju se za razdoblje koje je jednako kašnjenju s odgovorom države članice kojoj je upućen zahtjev.

6. Razmjena informacija obavlja se na zahtjev države članice i može se odvijati samo između tijela o čijem je određivanju svaka država članica obavijestila Komisiju u skladu s člankom 41. stavkom 1.

7. Razmijenjene informacije mogu se upotrebljavati samo za potrebe iz stavka 1. U svakoj državi članici takve informacije, ovisno o vrsti i ovlastima tijela primatelja, mogu se priopćiti samo tijelima i sudovima ovlaštenima za:

(a) određivanje odgovorne države članice;

(b) razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu;

(c) provedbu obveza koje proizlaze iz ove Uredbe.

8. Država članica koja prosljeđuje informacije osigurava da su točne i ažurirane. Ako se pokaže da je proslijedila netočne informacije ili informacije koje nije smjela proslijediti, države članice primateljice odmah se obavješćuje o tome. One su dužne ispraviti takve informacije ili ih izbrisati.

9. U svakoj se predmetnoj državi članici u pojedinačnom spisu za predmetnu osobu ili u registru vodi evidencija o prijenosu i primitku razmijenjenih informacija.

Članak 41.

Nadležna tijela i sredstva

1. Svaka država članica odmah obavješćuje Komisiju o posebnim tijelima koja su nadležna za ispunjavanje obveza koje proizlaze iz ove Uredbe i svih njezinih izmjena. Države članice osiguravaju da ta tijela imaju potrebna sredstva za obavljanje svojih zadaća, a posebno za davanje odgovora u propisanim rokovima na zahtjeve za informacije, zahtjeve za prihvat, obavijesti o ponovnom prihvatu i, ako je primjenjivo, ispunjavanje obveza iz dijela IV. poglavlja od I. do III.

2. Komisija objavljuje konsolidirani popis tijela iz stavka 1. u *Službenom listu Europske unije*. U slučaju izmjena popisa Komisija jedanput godišnje objavljuje ažurirani konsolidirani popis.

3. Države članice osiguravaju tijelima iz stavka 1. potrebno osposobljavanje u vezi s primjenom ove Uredbe.

4. Komisija provedbenim aktima uspostavlja kanale za siguran elektronički prijenos među tijelima iz stavka 1. te između tih tijela i Agencije za azil za prijenos informacija, biometrijskih podataka prikupljenih u skladu s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Uredba o Eurodacu*], zahtjeva, obavijesti, odgovora i pisane korespondencije te za osiguravanje da pošiljatelji automatski dobiju elektronički dokaz o dostavi. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 2.

Članak 42.

Upravni dogovori

1. Države članice mogu na bilateralnoj osnovi međusobno sklapati upravne dogovore u vezi s praktičnim detaljima za provedbu ove Uredbe da olakšaju njezinu primjenu i povećaju učinkovitost. Takvi se dogovori mogu odnositi na:

   (a) razmjenu časnika za vezu;

   (b) pojednostavnjenje postupaka i skraćivanje rokova u vezi s prijenosom i razmatranjem zahtjeva za prihvat ili obavijesti o ponovnom prihvatu podnositelja zahtjeva;

   (c) solidarne doprinose dane u skladu s dijelom IV. poglavljima od I. do III.

2. Države članice mogu također primjenjivati upravne dogovore sklopljene na temelju Uredbe (EZ) br. 343/2003 i Uredbe (EU) br. 604/2013. Ako ti dogovori nisu spojivi s ovom Uredbom, predmetne države članice izmjenjuju dogovore tako da uklone sve neusklađenosti.

3. Prije sklapanja ili izmjene dogovora iz stavka 1. točke (b), predmetne države članice o spojivosti dogovora s ovom Uredbom savjetuju se s Komisijom.

4. Ako Komisija smatra da su dogovori iz stavka 1. točke (b) nespojivi s ovom Uredbom, o tome, u razumnom roku, obavješćuje predmetne države članice. Države

članice čine sve što je potrebno da izmijene predmetni dogovor u razumnom roku tako da uklone sve uočene neusklađenosti.

5. Države članice o svim dogovorima iz stavka 1. te o svim otkazivanjima i izmjenama tih dogovora obavješćuju Komisiju.

Članak 43.

Mreža odgovornih jedinica

Agencija za azil uspostavlja mrežu nadležnih tijela iz članka 41. stavka 1. i olakšava njezine aktivnosti radi jačanja praktične suradnje i dijeljenja informacija o svim pitanjima u vezi s primjenom ove Uredbe, uključujući razvoj praktičnih alata i smjernica.

POGLAVLJE VII.

MIRENJE

Članak 44.

Mirenje

1. U cilju olakšavanja pravilnog funkcioniranja mehanizama uspostavljenih ovom Uredbom i rješavanja poteškoća u njihovoj primjeni, ako se dvije ili više država članica susretnu s poteškoćama u suradnji na temelju ove Uredbe ili u njezinoj primjeni među njima, predmetne se države članice, na zahtjev jedne ili više njih, bez odgode savjetuju kako bi u razumnom roku pronašle odgovarajuća rješenja, u skladu s načelom lojalne suradnje.

   Prema potrebi, informacije o poteškoćama s kojima se susrelo i o pronađenom rješenju mogu se podijeliti s Komisijom i drugim državama članicama u okviru odbora iz članka 67.

2. Ako se ne pronađe rješenje na temelju stavka 1. ili ako se poteškoće nastave, jedna ili više predmetnih država članica može zatražiti od Komisije da održi savjetovanja s predmetnim državama članicama radi pronalaženja primjerenih rješenja. Komisija bez odgode održava takva savjetovanja. Predmetne države članice aktivno sudjeluju u savjetovanjima te poduzimaju, zajedno s Komisijom, sve odgovarajuće mjere za brz pronalazak rješenja. Komisija može donijeti preporuke upućene predmetnim državama članicama koje sadržavaju mjere koje treba poduzeti i odgovarajuće rokove.

   Prema potrebi, informacije o poteškoćama s kojima se susrelo, danim preporukama i pronađenom rješenju mogu se podijeliti s drugim državama članicama u okviru odbora iz članka 67.

3. Ovim se člankom ne dovode u pitanje ovlasti Komisije da nadgleda primjenu prava Unije na temelju članaka 258. i 260. Ugovora. Njime se ne dovodi u pitanje mogućnost da predmetne države članice upute spor Sudu u skladu s člankom 273. Ugovora ili da mu upute predmet u skladu s člankom 259. Ugovora.

DIO IV.

SOLIDARNOST

POGLAVLJE I.

MEHANIZMI SOLIDARNOSTI

Članak 45.

Solidarni doprinosi

1. Solidarni doprinosi u korist države članice u slučaju migracijskog pritiska ili iskrcavanja nakon operacija traganja i spašavanja daju se u sljedećim oblicima:

   (a) premještanje podnositelja zahtjeva na koje se ne primjenjuje postupak na granici za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu utvrđen člankom 41. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o postupcima azila*];

   (b) sponzorstvo vraćanja državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom;

   (c) premještanje korisnika međunarodne zaštite kojima je priznata međunarodna zaštita manje od tri godine prije donošenja provedbenog akta u skladu s člankom 53. stavkom 1.;

   (d) mjere za izgradnju kapaciteta u području azila, prihvata i vraćanja, operativna potpora i mjere u obliku suradnje s trećim zemljama za odgovor na migracijske trendove koji utječu na državu članicu korisnicu.

2. Ti doprinosi mogu, u skladu s člankom 56., uključivati i:

   (a) premještanje podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu na koje se primjenjuje postupak na granici u skladu s člankom 41. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o postupcima azila*];

   (b) premještanje državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom.

Članak 46.

Forum solidarnosti

Forum solidarnosti obuhvaća sve države članice. Kako bi osigurala neometano funkcioniranje ovog dijela Uredbe, Komisija saziva Forum solidarnosti i predsjeda njime.

Članak 47.

Solidarnost u slučajevima iskrcavanja nakon operacija traganja i spašavanja

1. Ovaj članak te članci 48. i 49. primjenjuju se na operacije traganja i spašavanja koje imaju za posljedicu redovite dolaske državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva na državno područje pojedinačne države članice i na ranjive osobe kako je utvrđeno člankom 49. stavkom 4.

2. Ako je u izvješću o upravljanju migracijama iz članka 6. stavka 4. navedeno da se jedna ili više država članica suočava sa situacijama iz stavka 1., u njemu se utvrđuje i

ukupan broj podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu iz članka 45. stavka 1. točke (a) koje bi trebalo premjestiti kako bi se pomoglo tim državama članicama. U izvješću se navode i sve mjere izgradnje kapaciteta iz članka 45. stavka 1. točke (d) koje su potrebne kako bi se pomoglo predmetnoj državi članici.

3. Komisija u roku od dva tjedna od donošenja izvješća o upravljanju migracijama poziva sve ostale države članice za koje se ne očekuje da će se suočiti s dolascima na njihovo državno područje kako je navedeno u stavku 1. da osiguraju solidarne doprinose iz stavka 2. Komisija u pozivu navodi ukupan broj podnositelja zahtjeva koje svaka država članica treba premjestiti u obliku solidarnih doprinosa iz članka 45. stavka 1. točke (a), izračunan prema ključu raspodjele iz članka 54. Ključ raspodjele uključuje udio država članica korisnica.

4. Države članice u roku od mjesec dana od donošenja izvješća o upravljanju migracijama obavješćuju Komisiju o doprinosima koje namjeravaju osigurati ispunjavanjem plana za solidarni odgovor u slučaju traganja i spašavanja iz Priloga I. Države članice navode namjeravaju li dati doprinose u obliku:

   (a) premještanja u skladu s člankom 45. stavkom 1. točkom (a); ili

   (b) mjera u skladu s člankom 45. stavkom 1. točkom (d) utvrđenih u izvješću o upravljanju migracijama; ili

   (c) premještanja ranjivih osoba iz članka 49. stavka 4. u skladu s člankom 45. stavkom 1. točkom (a).

5. Ako smatra da su solidarni doprinosi koje su predložile sve države članice u skladu sa stavkom 4. znatno manji od ukupnih solidarnih doprinosa utvrđenih u izvješću o upravljanju migracijama, Komisija saziva Forum solidarnosti. Komisija poziva države članice da prilagode broj i, prema potrebi, oblik doprinosa. Države članice koje prilagode svoje doprinose podnose revidirane planove za solidarni odgovor u slučaju traganja i spašavanja za vrijeme Foruma solidarnosti.

Članak 48.

Provedbeni akti Komisije za operacije traganja i spašavanja

1. Komisija u roku od dva tjedna od podnošenja planova za solidarni odgovor u slučaju traganja i spašavanja iz članka 47. stavka 4. ili dva tjedna od zaključenja Foruma solidarnosti iz članka 47. stavka 5. i ako ukupni solidarni doprinosi koje su sve države članice predložile u svojim planovima odgovaraju ukupnim solidarnim doprinosima utvrđenima u izvješću o upravljanju migracijama ili ako Komisija smatra da su dovoljno blizu tom broju, donosi provedbeni akt u kojem se utvrđuju mjere solidarnosti koje su države članice predložile u skladu s člankom 47. stavkom 4. ili člankom 47. stavkom 5. Te mjere čine pričuvu za solidarnost za svaku državu članicu za koju se očekuje da će se u kratkom roku suočiti s iskrcavanjima.

   Ako Agencija za azil obavijesti Komisiju i države članice da je 80 % pričuve za solidarnost iz prvog podstavka iskorišteno za jednu ili više država članica korisnica, Komisija saziva Forum solidarnosti kako bi obavijestila države članice o situaciji i zatražila da povećaju doprinose. Ako su države članice izrazile spremnost za povećanje doprinosa, Komisija nakon zaključenja Foruma solidarnosti izmjenjuje provedbeni akt o uspostavi pričuve za solidarnost iz prvog podstavka u odnosu na

predmetnu državu članicu korisnicu kako bi se povećali doprinosi koje su predložile države članice.

2. Ako je ukupan broj ili oblik solidarnih doprinosa koje su države članice predložile u skladu s člankom 47. stavkom 5. i dalje znatno manji od ukupnih solidarnih doprinosa utvrđenih u izvješću o upravljanju migracijama, zbog čega se državama članicama iz članka 47. stavka 2. ne može osigurati predvidiva osnova za stalnu potporu iz pričuve za solidarnost, Komisija u roku od dva tjedna nakon zaključenja Foruma solidarnosti donosi provedbeni akt o uspostavi pričuve za solidarnost za svaku državu članicu za koju se očekuje da će se u kratkom roku suočiti s iskrcavanjima. U tom se provedbenom aktu utvrđuju:

(a) ukupni broj državljana trećih zemalja koji trebaju biti uključeni u premještanje kako bi se doprinijelo potrebama država članica iz članka 47. stavka 2., kako je utvrđeno u izvješću o upravljanju migracijama;

(b) broj i udio iz točke (a) za svaku državu članicu, uključujući države članice korisnice, izračunani prema ključu raspodjele iz članka 54.;

(c) mjere koje su predložile države članice kako je utvrđeno u članku 45. stavku 1. točki (d).

Ako su države članice predložile mjere utvrđene u članku 45. stavku 1. točki (d), te su mjere razmjerne doprinosima koje bi države članice osigurale premještanjem iz članka 45. stavka 1. točke (a) ako bi se primjenjivao ključ raspodjele iz članka 54. Utvrđuju se u provedbenom aktu, osim ako bi se mjerama koje su države članice predložile uzrokovao manjak veći od 30 % ukupnog broja premještanja utvrđenog u izvješću o upravljanju migracijama. U tim se slučajevima doprinose utvrđene u provedbenom aktu prilagođava tako da se od država članica koje su predložile te mjere traži da 50 % svojeg udjela izračunanog prema ključu raspodjele iz članka 54. osiguraju u obliku premještanja ili sponzorstva vraćanja kako je navedeno u članku 45. stavku 1. točki (b) ili njihove kombinacije. Predmetne države članice odmah obavješćuju Komisiju o tome kako namjeravaju osigurati svoj udio u tom pogledu. Komisija u skladu s time prilagođava doprinose utvrđene u provedbenom aktu u pogledu premještanja, sponzorstva vraćanja i mjera iz članka 45. stavka 1. točke (d) za te države članice.

Ako jedna ili više država članica ne podnese plan za solidarni odgovor u slučaju traganja i spašavanja u rokovima utvrđenima u članku 47. stavcima 4. i 5., Komisija određuje broj i oblik doprinosa koje te države članice trebaju osigurati.

Ako Agencija za azil obavijesti Komisiju i države članice da je 80 % pričuve za solidarnost iz prvog podstavka iskorišteno za jednu ili više država članica korisnica, Komisija saziva Forum solidarnosti kako bi obavijestila države članice o situaciji i o dodatnim potrebama tih država članica korisnica. Komisija nakon Foruma solidarnosti donosi izmjenu provedbenog akta o uspostavi pričuve za solidarnost iz prvog podstavka u odnosu na predmetnu državu članicu korisnicu kako bi se ukupan broj državljana trećih zemalja obuhvaćenih mjerama solidarnosti iz prvog podstavka točke (a) povećao za najviše 50 %. Udio svake države članice iz prvog podstavka točke (b) mijenja se u skladu s time. Ako se primjenjuju odredbe drugog podstavka i ako su države članice navele da doprinose u obliku sponzorstva vraćanja, udio tih mjera povećava se za 50 %. Mjere iz članka 45. stavka 1. točke (d) također se povećavaju za udio koji je razmjeran povećanju od 50 % udjela te države članice izračunanom prema ključu raspodjele iz članka 54.

3. Provedbeni akt iz stavaka 1. i 2. donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 2.

Članak 49.

Pričuva za solidarnost za operacije traganja i spašavanja

1. Država članica iz članka 47. stavka 2. u roku od dva tjedna od donošenja provedbenog akta iz članka 48. stavaka 1. ili 2. obavješćuje Komisiju o svojem zahtjevu za solidarnu potporu. Komisija na temelju tog zahtjeva koristi pričuvu za solidarnost i koordinira provedbu mjera solidarnosti za svako iskrcavanje ili skupinu iskrcavanja koja se provode u razdoblju od dva tjedna.

2. Agencija za azil i Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu uz koordinaciju Komisije sastavljaju popis osoba koje ispunjavaju uvjete za premještanje i za sponzorstvo vraćanja. Na popisu se navode raspodjela tih osoba među državama članicama koje daju doprinos uzimajući u obzir ukupan broj osoba koje svaka država članica koja daje doprinos treba premjestiti ili za koje treba sponzorirati vraćanje, državljanstvo tih osoba i postojanje važnih veza između tih osoba i države članice premještanja ili države članice koja sponzorira vraćanje. Prednost se daje premještanju ranjivih osoba. Agencija za azil i Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu pomažu Komisiji u praćenju korištenja pričuve za solidarnost.

3. Ako Komisija donese izvješće u kojem je zaključeno da je država članica iz članka 47. stavka 2. pod migracijskim pritiskom kako je utvrđeno u članku 51. stavku 3., preostali solidarni doprinosi iz pričuve za solidarnost uspostavljene u skladu s člankom 48. stavcima 1. ili 2. mogu se upotrijebiti za trenutačno ublažavanje migracijskog pritiska na tu državu članicu. U tim slučajevima primjenjuju se odredbe stavka 2.

   Ovaj se stavak ne primjenjuje ako je donesen provedbeni akt iz članka 53. Od donošenja tog provedbenog akta prestaje korištenje popisa osoba koje ispunjavaju uvjete za premještanje i za sponzorstvo vraćanja kako je predviđeno u stavku 2.

   Ako pričuva za solidarnost iz prvog podstavka nije dovoljna za trenutačno ublažavanje poteškoća s kojima se suočava država članica iz članka 47. stavka 2., mogu se upotrijebiti solidarni doprinosi iz pričuva za solidarnost drugih država članica uspostavljenih na temelju članka 48. stavaka 1. ili 2. ako se time ne ugrožava funkcioniranje pričuva tih država članica.

4. Ako se u izvješću o upravljanju migracijama utvrdi da se država članica iz članka 47. stavka 2. suočava s nedostatkom kapaciteta zbog prisutnosti ranjivih podnositelja zahtjeva, bez obzira na to kako su prešli vanjske granice, pričuva za solidarnost uspostavljena na temelju članka 48. stavaka 1. ili 2. može se upotrijebiti i za premještanje ranjivih osoba. U tim slučajevima primjenjuju se odredbe stavka 2.

5. Komisija podupire i olakšava postupke čiji je cilj premještanje podnositelja zahtjeva i sponzorstvo vraćanja, a pritom posebnu pozornost posvećuje maloljetnicima bez pratnje. Koordinira operativne aspekte premještanja i sponzorstva vraćanja, među ostalim uz pomoć stručnjaka ili timova stručnjaka koje raspoređuje Agencija za azil ili Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu.

Članak 50.

Procjena migracijskog pritiska

1. Komisija procjenjuje migracijsku situaciju u državi članici:

   (a) ako je ta država članica obavijestila Komisiju da smatra da je pod migracijskim pritiskom;

   (b) ako na temelju dostupnih informacija smatra da bi određena država članica mogla biti pod migracijskim pritiskom.

2. Agencija za azil i Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu pomažu Komisiji u pripremi procjene migracijskog pritiska. Komisija bez odgode obavješćuje Europski parlament, Vijeće i države članice da provodi procjenu.

3. Procjena migracijskog pritiska obuhvaća situaciju u predmetnoj državi članici tijekom prethodnih šest mjeseci u usporedbi s općom situacijom u Uniji i temelji se posebice na:

   (a) broju zahtjeva za međunarodnu zaštitu koje su podnijeli državljani trećih zemalja i državljanstvu podnositelja zahtjeva;

   (b) broju državljana trećih zemalja za koje su tijela države članice otkrila da ne ispunjavaju ili više ne ispunjavaju uvjete za ulazak, boravak ili boravište u državi članici, uključujući osobe koje su prekoračile trajanje dopuštenog boravka u smislu članka 3. stavka 1. točke 19. Uredbe (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća[58];

   (c) broju odluka o vraćanju koje su u skladu s Direktivom 2008/115/EZ;

   (d) broju državljana trećih zemalja koji su napustili državno područje država članica na temelju odluke o vraćanju koja je u skladu s Direktivom 2008/115/EZ;

   (e) broju državljana trećih zemalja koje su države članice prihvatile u okviru Unijina programa i nacionalnih programa preseljenja [ili humanitarnog prihvata];

   (f) broju primljenih i poslanih zahtjeva za prihvat i obavijesti o ponovnom prihvatu u skladu s člancima 34. i 36.;

   (g) broju transfera provedenih u skladu s člankom 31.;

   (h) broju osoba uhićenih zbog nezakonitog prelaska kopnene, morske ili zračne vanjske granice;

   (i) broju osoba kojima je odbijen ulazak u skladu s člankom 14. Uredbe (EU) 2016/399;

   (j) broju i državljanstvu državljana trećih zemalja koji su iskrcani nakon operacija traganja i spašavanja, među ostalim i broju zahtjeva za međunarodnu zaštitu;

[58] Uredba (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2017. o uspostavi sustava ulaska/izlaska (EES) za registraciju podataka o ulasku i izlasku te podataka o odbijanju ulaska za državljane trećih zemalja koji prelaze vanjske granice država članica i određivanju uvjeta za pristup EES-u za potrebe izvršavanja zakonodavstva te o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i uredbi (EZ) br. 767/2008 i (EU) br. 1077/2011, SL L 327, 9.12.2017., str. 20.

(k) broju maloljetnika bez pratnje.

4. U procjeni migracijskog pritiska uzimaju se u obzir i:

(a) informacije koje je dostavila država članica ako se procjena provodi u skladu sa stavkom 1. točkom (a);

(b) razina suradnje u području migracija s trećim zemljama podrijetla i tranzita, prvim zemljama azila i sigurnim trećim zemljama kako je definirano u Uredbi (EU) XXX/XXX [*Uredba o postupcima azila*];

(c) geopolitička situacija u relevantnim trećim zemljama koja može utjecati na migracijske tokove;

(d) relevantne preporuke iz članka 15. Uredbe Vijeća (EU) br. 1053/2013[59], članaka 13., 14. i 22. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Agencija Europske unije za azil*] i članka 32. stavka 7. Uredbe (EU) 2019/1896;

(e) informacije prikupljene u skladu s Preporukom Komisije od XXX o Mehanizmu EU-a za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija (Plan za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija);

(f) izvješće o upravljanju migracijama iz članka 6. stavka 4.;

(g) izvješća o integriranom osvješćivanju situacije i analizi (ISAA), na temelju Provedbene odluke Vijeća (EU) 2018/1993 o aranžmanima EU-a za integrirani politički odgovor na krizu, pod uvjetom da se aktivira integrirani politički odgovor na krizu ili da se izvješće o osvješćivanju situacije i analizi u području migracija (MISAA) objavi u prvoj fazi Plana za pripravnost i upravljanje krizama u području migracija, kad integrirani politički odgovor na krizu nije aktiviran;

(h) informacije iz postupka izvješćivanja i dijaloga o liberalizaciji viznog režima s trećim zemljama;

(i) tromjesečni bilteni o migracijama i druga izvješća Agencije Europske unije za temeljna prava;

(j) potpora koju agencije Unije pružaju državi članici korisnici.

Članak 51.

Izvješće o migracijskom pritisku

1. Komisija se tijekom procjene koju provodi u skladu s člankom 50. stavkom 1. savjetuje s predmetnom državom članicom.

Komisija podnosi izvješće o migracijskom pritisku Europskom parlamentu i Vijeću u roku od mjesec dana nakon što ih je obavijestila da provodi procjenu u skladu s člankom 50. stavkom 2.

2. Komisija u izvješću navodi je li predmetna država članica pod migracijskim pritiskom.

[59] Uredba Vijeća (EU) br. 1053/2013 od 7. listopada 2013. o uspostavi mehanizma evaluacije i praćenja za provjeru primjene schengenske pravne stečevine i stavljanju izvan snage Odluke Izvršnog odbora od 16. rujna 1998. o uspostavi Stalnog odbora za ocjenu i provedbu Schengena, SL L 295, 6.11.2013., str. 27.

3. Ako Komisija zaključi da je predmetna država članica pod migracijskim pritiskom, u izvješću se navode:

(a) kapacitet države članice pod migracijskim pritiskom u području upravljanja migracijama, posebice azila i vraćanja, te njezine ukupne potrebe pri upravljanju predmetima povezanima s azilom i vraćanjem;

(b) mjere primjerene za rješavanje situacije i očekivani vremenski okvir za njihovu provedbu, koje, prema potrebi, uključuju:

i. mjere koje bi država članica pod migracijskim pritiskom trebala poduzeti u području upravljanja migracijama, a posebice u području azila i vraćanja;

ii. mjere iz članka 45. stavka 1. točaka (a), (b) i (c) koje trebaju poduzeti druge države članice;

iii. mjere iz članka 45. stavka 1. točke (d) koje trebaju poduzeti druge države članice.

4. Ako Komisija smatra da je zbog zbivanja u državi članici potreban brz odgovor, podnosi izvješće najkasnije u roku od dva tjedna od datuma kad je obavijestila Europski parlament, Vijeće i države članice u skladu s člankom 50. stavkom 2. da provodi procjenu.

Članak 52.

Planovi za solidarni odgovor u situacijama migracijskog pritiska

1. Ako je u izvješću iz članka 51. navedeno da je država članica pod migracijskim pritiskom, druge države članice koje nisu države članice korisnice doprinose solidarnim doprinosima iz članka 45. stavka 1. točaka (a), (b) i (c). Države članice prednost daju premještanju maloljetnika bez pratnje.

2. Ako su u izvješću iz članka 51. navedene mjere iz stavka 3. točke (b) podtočke iii. tog članka, druge države članice mogu doprinijeti u obliku tih mjera umjesto mjera iz članka 51. stavka 3. točke (b) podtočke ii. Tim se mjerama ne smije uzrokovati manjak veći od 30 % ukupnih doprinosa navedenih u izvješću o migracijskom pritisku iz članka 51. stavka 3. točke (b) podtočke ii.

3. Države članice u roku od dva tjedna od donošenja izvješća iz članka 51. Komisiji podnose plan za solidarni odgovor ispunjavanjem obrasca iz Priloga II. U planu za solidarni odgovor države članice navode oblik doprinosa među onima utvrđenima u članku 51. stavku 3. točki (b) podtočki ii. ili, prema potrebi, mjere utvrđene u članku 51. stavku 3. točki (b) podtočki iii. koje predlažu da će poduzeti. Ako države članice predlažu više oblika doprinosa iz članka 51. stavka 3. točke (b) podtočke ii., navode udio pojedinačnih doprinosa.

Ako plan za solidarni odgovor uključuje sponzorstvo vraćanja, države članice navode državljanstva državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom, koji su prisutni na državnom području predmetne države članice, čije vraćanje namjeravaju sponzorirati.

Ako države članice u planu za solidarni odgovor predlože mjere iz članka 51. stavka 3. točke (b) podtočke iii., navode i detaljne dogovore i vremenski okvir za njihovu provedbu.

4. Ako Komisija smatra da solidarni doprinosi iz planova za solidarni odgovor ne odgovaraju potrebama utvrđenima u izvješću o migracijskom pritisku iz članka 51., saziva Forum solidarnosti. U takvim slučajevima Komisija poziva države članice da u okviru Foruma solidarnosti prilagode oblik doprinosa u svojim planovima za solidarni odgovor te podnesu revidirane planove za solidarni odgovor.

5. Država članica koja predlaže solidarne doprinose iz članka 51. stavka 3. točke (b) podtočke ii. može zatražiti smanjenje od 10 % svojeg udjela izračunanog prema ključu raspodjele iz članka 54. ako u planovima za solidarni odgovor navede da je prethodnih pet godina obradila dvostruko više zahtjeva za međunarodnu zaštitu u odnosu na Unijin prosjek po stanovniku.

Članak 53.

Provedbeni akti Komisije o solidarnosti u situacijama migracijskog pritiska

1. Komisija u roku od dva tjedna od podnošenja planova za solidarni odgovor iz članka 52. stavka 3. ili, ako je sazvan Forum solidarnosti u skladu s člankom 52. stavkom 4., u roku od dva tjedna od zaključenja Foruma solidarnosti, donosi provedbeni akt kojim se utvrđuju solidarni doprinosi u korist države članice pod migracijskim pritiskom koje trebaju dati druge države članice i vremenski okvir za njihovu provedbu.

2. Oblici doprinosa iz provedbenog akta oni su koje su države članice predložile u planovima za solidarni odgovor. Ako jedna ili više država članica ne podnese plan za solidarni odgovor, Komisija određuje oblike doprinosa koje države članice trebaju osigurati uzimajući u obzir potrebe utvrđene u izvješću o migracijskom pritisku.

   Ako su države članice u planovima za solidarni odgovor predložile oblik doprinosa iz članka 45. stavka 1. točke (d), Komisija procjenjuje jesu li predložene mjere razmjerne doprinosima koje bi države članice osigurale mjerama iz članka 45. stavka 1. točaka (a), (b) ili (c) ako bi se primjenjivao ključ raspodjele iz članka 54.

   Ako predložene mjere nisu razmjerne doprinosima koje bi država članica koja daje doprinos osigurala mjerama iz članka 45. stavka 1. točaka (a), (b) ili (c), Komisija u provedbenom aktu utvrđuje predložene mjere i prilagođava njihovu razinu.

   Ako bi se predloženim mjerama uzrokovao manjak veći od 30 % ukupnog broja mjera solidarnosti iz izvješća o migracijskom pritisku u skladu s člankom 51. stavkom 3. točkom (b) podtočkom ii., doprinosi utvrđeni u provedbenom aktu prilagođavaju se tako da se od država članica koje predlažu te mjere traži da 50 % svojeg udjela izračunanog prema ključu raspodjele iz članka 54. osiguraju u obliku mjera iz članka 51. stavka 3. točke (b) podtočke ii. Komisija na odgovarajući način prilagođava mjere iz članka 51. stavka 3. točke (b) podtočke iii. koje su te države članice predložile.

3. U provedbenom aktu utvrđuju se:

   (a) ukupni broj osoba koje treba premjestiti iz države članice koja upućuje zahtjev u skladu s člankom 45. stavkom 1. točkama (a) ili (c), uzimajući u obzir kapacitete i potrebe navedene u izvješću iz članka 51. stavka 3. točke (b) podtočke ii. koje država članica koja upućuje zahtjev ima u području azila;

   (b) ukupni broj osoba za koje treba sponzorirati vraćanje iz države članice koja upućuje zahtjev u skladu s člankom 45. stavkom 1. točkom (b), uzimajući u

obzir kapacitete i potrebe navedene u izvješću iz članka 51. stavka 3. točke (b) podtočke ii. koje država članica koja upućuje zahtjev ima u pogledu vraćanja;

(c) raspodjela osoba koje treba premjestiti i/ili onih za koje se treba sponzorirati vraćanje među državama članicama, uključujući državu članicu korisnicu, prema ključu raspodjele iz članka 54.;

(d) mjere koje su države članice predložile u skladu sa stavkom 2. drugim, trećim i četvrtim podstavkom.

Raspodjela iz stavka 3. točke (c) prilagođava se ako država članica koja podnosi zahtjev u skladu s člankom 52. stavkom 5. u planu za solidarni odgovor dokaže da je prethodnih pet godina bila odgovorna za dvostruko više zahtjeva za međunarodnu zaštitu u odnosu na Unijin prosjek po stanovniku. U tim se slučajevima državi članici odobrava smanjenje od 10 % njezina udjela izračunanog prema ključu raspodjele iz članka 54. To se smanjenje razmjerno raspodjeljuje među državama članicama koje daju doprinose iz članka 45. stavka 1. točaka (a), (b) i (c).

4. Ako su prethodne godine druge države članice dale doprinose na zahtjev države članice za solidarnu potporu kako bi joj se pomoglo u rješavanju migracijske situacije na njezinu državnom području u cilju sprečavanja migracijskog pritiska u skladu s člankom 56. stavkom 1. i ako oni odgovaraju obliku mjera iz provedbenog akta, Komisija te doprinose odbija od odgovarajućih doprinosa utvrđenih u provedbenom aktu.

5. Komisija zbog opravdanih krajnje hitnih razloga koji nastanu zbog migracijskog pritiska u državi članici korisnici donosi provedbene akte koji se primjenjuju bez odgode u skladu s hitnim postupkom iz članka 67. stavka 3.

Ti akti ostaju na snazi tijekom razdoblja od najviše godinu dana.

6. Komisija izvješćuje o provedbi provedbenog akta mjesec dana nakon što se on prestane primjenjivati. Izvješće sadržava analizu učinkovitosti poduzetih mjera.

Članak 54.

Ključ raspodjele

Udio solidarnih doprinosa iz članka 45. stavka 1. točaka (a), (b) i (c) koje svaka država članica osigurava u skladu s člancima 48. i 53. izračunava se prema formuli iz Priloga III. i temelji se na sljedećim kriterijima za svaku državu članicu, u skladu s najnovijim dostupnim podacima Eurostata:

(a) broju stanovnika (ponderiranje 50 %);

(b) ukupnom BDP-u (ponderiranje 50 %).

Članak 55.

Sponzorstvo vraćanja

1. Država članica može se obvezati da s pomoću sponzorstva vraćanja drugoj državi članici pomogne u vraćanju državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom, pri čemu u bliskoj koordinaciji s državom članicom korisnicom poduzima mjere za provedbu vraćanja tih državljana trećih zemalja s državnog područja države članice korisnice.

2. Ako se država članica obveže sponzorirati vraćanje, a državljani trećih zemalja s nezakonitim boravkom u odnosu na koje je država članica korisnica izdala odluku o vraćanju nisu vraćeni niti udaljeni u roku od osam mjeseci, država članica koja sponzorira vraćanje provodi transfer predmetnih osoba na svoje državno područje u skladu s postupkom iz članaka 57. i 58. Taj rok počinje teći od donošenja provedbenog akta iz članka 53. stavka 1. ili, ako je primjenjivo, članka 49. stavka 2.

3. Ako se država članica obveže sponzorirati vraćanje državljana trećih zemalja u odnosu na koje država članica korisnica još nije donijela odluku o vraćanju, rok iz stavka 2. počinje teći od jednog od sljedećih datuma:

   (a) datum na koji je država članica korisnica izdala odluku o vraćanju; ili

   (b) ako je odluka o vraćanju izdana kao dio odluke o odbijanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili ako je odluka o vraćanju izdana u zasebnom aktu, istodobno i zajedno s odlukom o odbijanju zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu s člankom 35.a Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o postupcima azila*], datum na koji podnositelj zahtjeva ili državljanin treće zemlje više nema pravo ostati i nije mu dopušten ostanak.

4. Mjere iz stavka 1. uključuju jednu ili više sljedećih aktivnosti koje provodi država članica sponzor:

   (a) savjetovanje o vraćanju i reintegraciji državljana trećih zemalja s nezakonitim boravkom;

   (b) upotreba nacionalnih programa i resursa za pružanje logističke, financijske i materijalne pomoći te pomoći u naravi, uključujući reintegraciju, državljanima trećih zemalja s nezakonitim boravkom koji žele dobrovoljno otići;

   (c) vođenje ili podupiranje političkog dijaloga i razmjena s tijelima trećih zemalja radi olakšavanja ponovnog prihvata;

   (d) obraćanje nadležnim tijelima trećih zemalja radi provjere identiteta državljana trećih zemalja i ishođenja valjane putne isprave;

   (e) organiziranje praktičnih aranžmana za izvršenje vraćanja u ime države članice korisnice, kao što su čarter ili redovni letovi ili druga prijevozna sredstva u treću zemlju vraćanja.

   Tim se mjerama ne utječe na obveze i odgovornosti države članice korisnice utvrđene u Direktivi 2008/115/EZ.

Članak 56.

Drugi solidarni doprinosi

1. Ako država članica zatraži solidarnu potporu drugih država članica kako bi joj se pomoglo u rješavanju migracijske situacije na njezinu državnom području u cilju sprečavanja migracijskog pritiska, o tom zahtjevu obavješćuje Komisiju.

2. Svaka država članica može, u bilo kojem trenutku, na zahtjev države članice za solidarnu potporu ili na vlastitu inicijativu, među ostalim i u dogovoru s drugom državom članicom, dati doprinose u obliku mjera iz članka 45. u korist i uz suglasnost predmetne države članice. Doprinosi iz članka 45. točke (d) usklađeni su s ciljevima Uredbe (EU) XXX/XXX [*Fond za azil i migracije*].

3. Države članice koje su na zahtjev za solidarnu potporu države članice ili na vlastitu inicijativu dale ili planiraju dati solidarne doprinose o tome obavješćuju Komisiju ispunjavanjem obrasca plana za solidarnu potporu iz Priloga IV. Plan za solidarnu potporu prema potrebi obuhvaća provjerljive informacije, među ostalim o opsegu i prirodi mjera i njihovoj provedbi.

POGLAVLJE II.

POSTUPOVNI ZAHTJEVI

Članak 57.

Postupak prije premještanja

1. Postupak iz ovog članka primjenjuje se na:

   (a) osobe iz članka 45. stavka 1. točaka (a) i (c) i članka 45. stavka 2. točke (a);

   (b) osobe iz članka 45. stavka 1. točke (b) ako je istekao rok iz članka 55. stavka 2. i osobe iz članka 45. stavka 2. točke (b).

2. Prije primjene postupka iz ovog članka država članica korisnica osigurava da ne postoje opravdani razlozi na temelju kojih se predmetnu osobu može smatrati opasnošću za nacionalnu sigurnost ili javni poredak te države članice. Ako postoje opravdani razlozi na temelju kojih se predmetnu osobu može smatrati opasnošću za nacionalnu sigurnost ili javni poredak, država članica korisnica ne primjenjuje postupak utvrđen u ovom članku i, ako je primjenjivo, isključuje osobu s popisa iz članka 49. stavka 2.

3. Ako se provodi premještanje, država članica korisnica identificira osobe koje bi se moglo premjestiti. Ako je predmetna osoba podnositelj zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili korisnik međunarodne zaštite, ta država članica prema potrebi uzima u obzir postojanje važnih veza između predmetne osobe i države članice premještanja. Ako je identificirana osoba koju treba premjestiti korisnik međunarodne zaštite, predmetnu se osobu premješta isključivo nakon njezina pisanog pristanka na premještanje.

   Ako se premještanje provodi u skladu s člankom 49., država članica korisnica upotrebljava popis iz članka 49. stavka 2. koji su sastavile Agencija za azil i Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu.

   Prvi podstavak ne primjenjuje se na podnositelje zahtjeva za koje se država članica korisnica može odrediti kao odgovorna država članica u skladu s kriterijima iz članaka od 15. do 20. i članka 24., uz iznimku članka 15. stavka 5. Ti podnositelji zahtjeva ne ispunjavaju uvjete za premještanje.

4. Kad istekne rok iz članka 55. stavka 2., država članica korisnica odmah obavješćuje državu članicu sponzora da se na predmetne državljane trećih zemalja s nezakonitim boravkom primjenjuje postupak iz stavaka od 5. do 10.

5. Država članica korisnica dostavlja državi članici premještanja što prije relevantne informacije i dokumente o osobi iz stavaka 2. i 3.

6. Država članica premještanja pregledava informacije koje je država članica korisnica dostavila u skladu sa stavkom 5. i provjerava postoje li opravdani razlozi na temelju

kojih predmetnu osobu može smatrati opasnošću za svoju nacionalnu sigurnost ili javni poredak.

7. Ako ne postoje opravdani razlozi na temelju kojih predmetnu osobu može smatrati opasnošću za svoju nacionalnu sigurnost ili javni poredak, država članica premještanja u roku od tjedan dana potvrđuje da će tu osobu premjestiti.

Ako provjerama potvrdi da postoje opravdani razlozi na temelju kojih predmetnu osobu može smatrati opasnošću za svoju nacionalnu sigurnost ili javni poredak, država članica premještanja u roku od tjedan dana obavješćuje državu članicu korisnicu o prirodi upozorenja i osnovnim razlozima za upozorenje iz bilo koje relevantne baze podataka. U takvim se slučajevima predmetnu osobu ne premješta.

U iznimnim slučajevima, ako se može dokazati da je razmatranje informacija posebno složeno ili da je u danom vremenu potrebno provjeriti velik broj predmeta, država članica premještanja može odgovoriti nakon roka od tjedan dana iz prvog i drugog podstavka, ali u svakom slučaju u roku od dva tjedna. U takvim situacijama država članica premještanja o odluci o odgodi odgovora obavješćuje državu članicu korisnicu u prvotnom roku od tjedan dana.

Nepostupanje u roku od tjedan dana iz prvog i drugog podstavka i u roku od dva tjedna iz trećeg podstavka ovog stavka jednako je potvrdi primitka informacija i ima za posljedicu obvezu premještanja osobe, uključujući obvezu osiguravanja odgovarajućih priprema za dolazak.

8. Država članica korisnica donosi odluku o transferu najkasnije u roku od tjedan dana nakon što dobije potvrdu od države članice premještanja. Predmetnu osobu bez odgode pisano obavješćuje o odluci o njezinu transferu u tu državu članicu.

9. Transfer predmetne osobe iz države članice korisnice u državu članicu premještanja provodi se u skladu s nacionalnim pravom države članice korisnice, nakon savjetovanja među predmetnim državama članicama, čim je to praktički moguće, a najkasnije u roku od četiri tjedna od potvrde države članice premještanja ili konačne odluke o žalbi ili preispitivanju odluke o transferu ako u skladu s člankom 33. stavkom 3. postoji suspenzivni učinak.

10. Članak 32. stavci 3., 4. i 5., članci 33. i 34., članak 35. stavci 1. i 3., članak 36. stavci 2. i 3. te članci 37. i 39. primjenjuju se *mutatis mutandis* na transfer u svrhu premještanja.

11. Komisija provedbenim aktima uspostavlja jedinstvene uvjete za pripremu i podnošenje informacija i dokumenata u svrhu premještanja. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 67. stavka 2.

Članak 58.

Postupak nakon premještanja

1. Država članica premještanja obavješćuje državu članicu korisnicu o sigurnom dolasku predmetne osobe ili o činjenici da u roku koji je bio određen ta osoba nije došla.

2. Ako je država članica premještanja premjestila podnositelja zahtjeva za kojeg odgovorna država članica još nije određena, ta država članica primjenjuje postupke iz dijela III., uz iznimku članka 8. stavka 2., članka 9. stavaka 1. i 2., članka 15. stavka 5. i članka 21. stavaka 1. i 2.

Ako se na temelju prvog podstavka ne može odrediti odgovorna država članica, država članica premještanja odgovorna je za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

Država članica premještanja navodi u Eurodacu da je odgovorna u skladu s člankom 11. stavkom 1. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o Eurodacu*].

3. Ako je država članica premještanja premjestila podnositelja zahtjeva za kojeg je država članica korisnica prethodno određena kao odgovorna na temelju drugih razloga koji nisu kriteriji iz članka 57. stavka 3. trećeg podstavka, odgovornost za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu prenosi se na državu članicu premještanja.

   Država članica premještanja navodi u Eurodacu da je odgovorna u skladu s člankom 11. stavkom 3. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o Eurodacu*].

4. Ako je država članica premještanja premjestila korisnika međunarodne zaštite, država članica premještanja automatski mu priznaje status međunarodne zaštite poštujući odgovarajući status koji je priznala država članica korisnica.

5. Ako je država članica premještanja premjestila državljanina treće zemlje koji nezakonito boravi na njezinu državnom području, primjenjuje se Direktiva 2008/115/EZ.

Članak 59.

Druge obveze

Države članice korisnice i države članice koje daju doprinos obavješćuju Komisiju o provedbi mjera solidarnosti poduzetih na bilateralnoj razini, uključujući mjere suradnje s trećom zemljom.

Članak 60.

Operativna koordinacija

Komisija na zahtjev koordinira operativne aspekte mjera koje predlažu države članice koje daju doprinos, uključujući pomoć stručnjaka ili timova koje rasporede Agencija za azil ili Agencija za europsku graničnu i obalnu stražu.

POGLAVLJE III.

FINANCIJSKA POTPORA KOJU PRUŽA UNIJA

Članak 61.

Financijska potpora

Financijska potpora nakon premještanja u skladu s dijelom IV. poglavljima I. i II. provodi se u skladu s člankom 17. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Fond za azil i migracije*].

DIO V.

OPĆE ODREDBE

Članak 62.

Sigurnost i zaštita podataka

1. Države članice provode primjerene tehničke i organizacijske mjere kako bi zajamčile sigurnost osobnih podataka obrađenih na temelju ove Uredbe, a posebice kako bi spriječile nezakonit ili neovlašten pristup osobnim podacima koji se obrađuju ili njihovo otkrivanje, izmjenu ili gubitak.
2. Nadležno nadzorno tijelo ili tijela svake države članice prate da tijela iz članka 41. predmetne države članice zakonito obrađuju osobne podatke.
3. Agencija za azil obrađuje osobne podatke u skladu s Uredbom (EU) XXX/XXX [*Agencija Europske unije za azil*], posebice u pogledu praćenja koje obavlja Europski nadzornik za zaštitu podataka.

Članak 63.

Povjerljivost

Države članice osiguravaju da tijela iz članka 41. obvezuju pravila o povjerljivosti utvrđena nacionalnim pravom u vezi sa svim informacijama koje dobiju tijekom obavljanja svojeg posla.

Članak 64.

Sankcije

Države članice propisuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na povrede ove Uredbe, uključujući upravne ili kaznene sankcije u skladu s nacionalnim pravom, i poduzimaju sve potrebne mjere kako bi osigurale njihovu provedbu. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Članak 65.

Izračun rokova

Svaki rok predviđen ovom Uredbom izračunava se:

(a) ako rok izražen u danima, tjednima ili mjesecima treba izračunati od trenutka kad se neki događaj dogodio ili kad se poduzela neka radnja, dan na koji se događaj dogodio ili radnja poduzela ne uračunava se u rok o kojem je riječ;

(b) rok izražen u tjednima ili mjesecima završava istekom onog dana u zadnjem tjednu ili onog dana u zadnjem mjesecu koji se zove jednako kao dan na koji se dogodio događaj ili na koji se poduzela radnja od koje se izračunava rok. Ako u roku izraženom u mjesecima dana na koji bi rok trebao isteći nema u zadnjem mjesecu, rok se završava istekom zadnjeg dana tog mjeseca;

(c) rokovi uključuju subote, nedjelje i službene praznike u svakoj predmetnoj državi članici.

Članak 66.

Teritorijalno područje primjene

Za Francusku Republiku ova se Uredba primjenjuje samo za europsko državno područje.

Članak 67.

Odbor

1. Komisiji u radu pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

   Ako odbor ne da nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 68.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 15. stavka 6. i članka 24. stavka 3. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od datuma stupanja na snagu ove Uredbe. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 15. stavka 6. i članka 24. stavka 3. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen na temelju članka 15. stavka 6. i članka 24. stavka 3. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili

Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 69.

Praćenje i evaluacija

Komisija do [18 mjeseci nakon stupanja na snagu ove Uredbe] i svake godine nakon toga preispituje funkcioniranje mjera utvrđenih u dijelu IV. poglavljima od I. do III. ove Uredbe.

[Komisija tri godine nakon stupanja na snagu ove Uredbe izvješćuje o provedbi mjera utvrđenih u njoj.]

Komisija [pet] godina nakon datuma početka primjene ove Uredbe i svakih pet godina nakon toga provodi evaluaciju ove Uredbe. Glavne zaključke predstavlja u izvješću Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru. Države članice dostavljaju Komisiji sve informacije potrebne za pripremu navedenog izvješća, najkasnije šest mjeseci prije isteka roka od [pet] godina.

Članak 70.

Statistički podaci

U skladu s člankom 4. stavkom 4. Uredbe (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća[60] države članice priopćuju Komisiji (Eurostat) statističke podatke u vezi s primjenom ove Uredbe i Uredbe (EZ) br. 1560/2003.

DIO VI.

IZMJENE DRUGIH AKATA UNIJE

Članak 71.

Izmjene Direktive o dugotrajnom boravištu

1. Direktiva 2003/109/EZ mijenja se kako slijedi:

članak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za korisnike međunarodne zaštite propisano razdoblje zakonitog i neprekinutog boravka traje tri godine.”

Članak 72.

Izmjene Uredbe (EU) XXX/XXX [Fond za azil i migracije]

Uredba (EU) XXX/XXX [*Fond za azil i migracije*] mijenja se kako slijedi:

1. članak 16. zamjenjuje se sljedećim:

[60] Uredba (EZ) br. 862/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o statistici Zajednice o migracijama i međunarodnoj zaštiti, SL L 199, 31.7.2007., str. 23.

„1. Države članice, uz dodijeljena sredstva izračunana u skladu s člankom 11. stavkom 1. točkom (a), primaju iznos od 10 000 EUR za svaku osobu koja je prihvaćena u okviru preseljenja ili humanitarnog prihvata.

2. Ovisno o slučaju, države članice mogu ispunjavati uvjete i za dodatni iznos od 10 000 EUR za članove obitelji osoba iz stavka 1. ako su one prihvaćene kako bi se osiguralo jedinstvo obitelji.

3. Iznos iz stavka 1. u obliku je financiranja koje nije povezano s troškovima u skladu s člankom [125.] Financijske uredbe.

4. Dodatni iznos iz stavka 1. dodjeljuje se programu države članice. To se financiranje ne upotrebljava za druge mjere u programu, osim u propisno opravdanim slučajevima i ako ga Komisija odobri izmjenom programa. Iznos iz stavka 1. može se uključiti u zahtjeve za plaćanje upućene Komisiji, pod uvjetom da je osoba za koju je iznos dodijeljen preseljena ili prihvaćena.

5. Države članice čuvaju informacije potrebne za pravilnu identifikaciju preseljenih ili prihvaćenih osoba i informacije o datumu njihova preseljenja ili prihvata, pri čemu prednost imaju primjenjive odredbe o razdobljima čuvanja podataka.

6. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 32. ove Uredbe kako bi unutar granica raspoloživih sredstava, prema potrebi, prilagodila iznos iz stavka 1. ovog članka, uzimajući u obzir trenutačne stope inflacije, relevantna zbivanja u području preseljenja, kao i čimbenike koji mogu optimizirati upotrebu financijskog poticaja u obliku tih iznosa.”;

2. članak 17. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Država članica prima doprinos u iznosu od:

(a) [10 000] EUR za svakog podnositelja zahtjeva za kojeg ta država članica postane odgovorna zbog premještanja u skladu s člancima 48., 53. i 56. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o upravljanju azilom i migracijama*];

(b) [10 000] EUR za svakog korisnika međunarodne zaštite koji je premješten u skladu s člancima 53. i 56. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o upravljanju azilom i migracijama*];

(c) [10 000] EUR za svakog državljanina treće zemlje s nezakonitim boravkom koji je premješten u skladu s člankom 53. ako je istekao rok iz članka 55. stavka 2., i u skladu s člankom 56. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o upravljanju azilom i migracijama*].

(d) Doprinos iz točaka (a), (b) i (c) povećava se na [12 000] EUR za svakog maloljetnika bez pratnje koji je premješten u skladu s člancima 48., 53. i 56. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o upravljanju azilom i migracijama*].

2. Država članica koja provodi transfer prima doprinos od 500 EUR za transfer osoba u skladu sa stavkom 1. za svaku osobu, podnositelja zahtjeva ili korisnika koje se premješta.

3. Država članica prima doprinos od 500 EUR za transfer osobe iz članka 26. stavka 1. točaka (a), (b), (c) ili (d) u skladu s člankom 35. Uredbe (EU) XXX/XXX [*Uredba o upravljanju azilom i migracijama*].

4. Država članica prima iznose iz stavaka od 1. do 3. za svaku osobu, pod uvjetom da je osoba za koju je doprinos dodijeljen premještena.

5. Iznosi iz ovog članka u obliku su financiranja koje nije povezano s troškovima u skladu s člankom [125.] Financijske uredbe.

6. Države članice čuvaju informacije potrebne za pravilnu identifikaciju osoba čiji je transfer proveden i informacije o datumu njihova transfera, pri čemu prednost imaju primjenjive odredbe o razdobljima čuvanja podataka.

7. Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 32. kako bi unutar granica raspoloživih sredstava, prema potrebi, prilagodila iznose iz stavaka 1., 2. i 3. ovog članka, uzimajući u obzir trenutačne stope inflacije, relevantna zbivanja u području transfera podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu i korisnika međunarodne zaštite iz jedne države članice u drugu, kao i čimbenike koji mogu optimizirati upotrebu financijskog poticaja u obliku tih iznosa.”

DIO VII.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 73.

Stavljanje izvan snage

Uredba (EU) br. 604/2013 stavlja se izvan snage.

Upućivanja na Uredbu stavljenu izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Uredbu.

Članak 74.

Prijelazne mjere

Ako je zahtjev podnesen nakon [*prvog dana nakon stupanja na snagu ove Uredbe*], događaji koji za posljedicu mogu imati odgovornost države članice na temelju ove Uredbe, uzimaju se u obzir iako su se dogodili prije tog datuma.

Članak 75.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se na zahtjeve za međunarodnu zaštitu upisane od [prvog dana trinaestog mjeseca nakon njezina stupanja na snagu]. Država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu podnesenog prije tog datuma određuje se u skladu s kriterijima navedenima u Uredbi (EU) br. 604/2013.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednik	*Predsjednik*

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

Prijedlog uredbe o upravljanju azilom i migracijama

1.2. Predmetna područja politike *(klaster programa)*

10. – Migracije

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

☐ **novo djelovanje**

☐ **novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja**[61]

✓ **produženje postojećeg djelovanja**

☐ **spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje**

1.4. Osnova prijedloga/inicijative

1.4.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative

U novom paktu o migracijama i azilu Komisija najavljuje novi početak u području migracija. Ovim se Prijedlogom uspostavlja zajednički okvir za upravljanje azilom i migracijama na razini EU-a kao ključan doprinos sveobuhvatnom pristupu te se nastoji ojačati uzajamno povjerenje među državama članicama na temelju sveobuhvatnog načela solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti. Promiče se integrirano oblikovanje politika u okviru migracijske politike i politike azila, uključujući potrebu da se u obzir uzmu politike u drugim relevantnim područjima, s posebnim naglaskom na bliskoj suradnji i međusobnim partnerstvima s relevantnim trećim zemljama. Prepoznaje se da sveobuhvatan pristup podrazumijeva snažniji, održiviji i opipljiviji izraz načela solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti, kojim se postiže ravnoteža u širem kontekstu, a u fokusu više nije samo pitanje koja je država članica odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Ta bi se načela stoga trebala primjenjivati na cjelokupno upravljanje migracijama, od suzbijanja nezakonitih migracija do nedopuštenih kretanja.

Ovim se Prijedlogom pojednostavnjuju važeća pravila utvrđena u Uredbi (EU) br. 604/2013 te se nastoji osigurati pravilna primjena pravila kojima će se ograničiti nedopuštena kretanja državljana trećih zemalja među državama članicama. Ta su pravila dopunjena novim mehanizmom solidarnosti radi rješavanja situacija u kojima su države članice suočene s migracijskim pritiskom. Tim se pristupom predviđa i poseban postupak solidarnosti koji se primjenjuje na dolaske nakon operacija traganja i spašavanja.

[61] Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

Takav mehanizam solidarnosti temelji se na financijskim poticajima za države članice koje pokazuju solidarnost čiji je cilj, među ostalim, premještanje podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu i korisnika međunarodne zaštite te nezakonitih migranata. Veći poticaji isplaćivat će se za premještanje maloljetnika bez pratnje. Time bi se znatno promijenila aktualna financijska slika pa bi za financijske troškove povezane s takvim premještanjima trebalo pružiti potporu u obliku financiranja koje nije povezano s troškovima kako je definirano u članku 125. Financijske uredbe.

Posebni cilj: Povećanje zaštite i solidarnosti

Predmetne aktivnosti u okviru strukture ABM/ABB

10. – Migracije

– Uspostaviti zajednički okvir kojim se poboljšavaju učinkovitost i djelotvornost sveobuhvatnog pristupa upravljanju azilom i migracijama na temelju integriranog oblikovanja politika i uzajamnog povjerenja među državama članicama.

– Poboljšati učinkovitost sustava za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva.

– Povećati solidarnost i poboljšati podjelu odgovornosti među državama članicama.

Svrha je ovog Prijedloga:

- uspostaviti zajednički okvir koji doprinosi sveobuhvatnom pristupu upravljanju azilom i migracijama na temelju načela integriranog oblikovanja politika te načela solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti,
- osigurati podjelu odgovornosti putem novog mehanizma solidarnosti, kojim se uspostavlja sustav kontinuirane solidarnosti u normalnim vremenima, a državama članicama pomaže djelotvornim i konkretnim mjerama za upravljanje migracijama (premještanje ili sponzorstvo vraćanja i drugi doprinosi za jačanje kapaciteta država članica u području azila, prihvata i vraćanja te vanjske dimenzije) kad su pod migracijskim pritiskom. Taj pristup uključuje i poseban postupak solidarnosti koji se primjenjuje na dolaske nakon operacija traganja i spašavanja,
- poboljšati kapacitete sustava za učinkovito i djelotvorno određivanje jedne države članice koja će biti odgovorna za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu. Konkretno, klauzule o prestanku odgovornosti i mogućnosti prijenosa odgovornosti među državama članicama ograničile bi se ovisno o postupcima podnositelja zahtjeva te bi se znatno skratili rokovi za slanje zahtjeva i primanje odgovora kako bi se osiguralo da se brže odredi koja je država članica odgovorna za podnositelje zahtjeve i tako oni dobiju brži pristup postupcima za priznavanje međunarodne zaštite,
- suzbiti zloupotrebe i spriječiti nedopuštena kretanja podnositelja zahtjeva unutar EU-a, posebno uključivanjem jasnih obveza za podnositelje da zahtjev podnesu u državi članici prvog ulaska te da ostanu u državi članici koja je određena kao odgovorna. Ne budu li poštovali obveze, snosit će razmjerne postupovne i materijalne posljedice.

Očekivani rezultati i učinak

Države članice i Europska unija u cjelini imat će koristi od reformirane Uredbe o upravljanju azilom i migracijama, koja će sadržavati skup vodećih načela za učinkovito upravljanje migracijama s pomoću zajedničkog okvira kojim se doprinosi provedbi sveobuhvatnog pristupa, pojednostavnjenih postupaka te pružanjem solidarnosti državama članicama kako bi im se pomoglo u rješavanju situacija migracijskog pritiska. Države članice mogle bi u svakom trenutku koristiti dobrovoljne mjere solidarnosti.

Proračunska sredstva utvrđena u ovom dokumentu obuhvaćaju procijenjene doprinose Unije koji će služiti kao poticaj za proširene mogućnosti premještanja. Doprinosima Unije ujedno će se poduprijeti transferi nakon određivanja države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu i transferi premještenih osoba. Tom potporom pravilnoj provedbi sustava osigurat će se solidarnost državama članicama, među ostalim u situacijama iskrcavanja osoba nakon operacija traganja i spašavanja. Podnositelji zahtjeva za međunarodnu zaštitu imat će koristi od učinkovitijeg sustava za određivanje odgovorne države članice te će se omogućiti brži pristup postupku za razmatranje merituma zahtjeva.

Troškovi premještanja

U skladu s ovim Prijedlogom država članica u koju se premještaju podnositelji zahtjeva za azil, nezakoniti migranti ili korisnici međunarodne zaštite ima pravo na doprinos Unije u iznosu od 10 000 EUR za svaku premještenu osobu.

Ako je premještena osoba maloljetnik bez pratnje, doprinos Unije iznosit će 12 000 EUR. Veći doprinos opravdan je činjenicom da bi daljnja obrada slučajeva maloljetnika bez pratnje nakon premještanja bila složenija i stoga skuplja.

Troškovi transfera

Na temelju ovog Prijedloga država članica koja obavlja transfer u državu članicu premještanja ima pravo na doprinos Unije u iznosu od 500 EUR za svaku osobu čiji je transfer proveden.

Osim toga, na temelju ovog Prijedloga EU će pomagati s troškovima transfera povezanima s uobičajenim postupcima transfera (zahtjevi za prihvat i obavijesti o ponovnom prihvatu), a država članica koja provodi transfer u odgovornu državu članicu ima pravo na doprinos Unije u iznosu od 500 EUR za svaku osobu čiji je transfer proveden.

1.4.2. Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije" vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.

Razlozi za djelovanje na europskoj razini (*ex ante*)

Države članice ne mogu samostalno utvrditi kriterije i mehanizme za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva, već se to može ostvariti samo na razini Unije.

Očekivana dodana vrijednost Unije (*ex post*)

Dodana je vrijednost ovog Prijedloga racionalizacija i poboljšanje učinkovitosti važeće Dublinske uredbe te osiguravanje mehanizma solidarnosti koji se primjenjuje tijekom razdoblja pritiska u korist države članice ili u slučajevima iskrcavanja osoba nakon operacija traganja i spašavanja.

1.4.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Tijekom krize 2015. izašli su na vidjelo velike strukturne slabosti i nedostaci u oblikovanju i provedbi europske politike azila i migracija, što se odnosi i na Dublinski sustav koji nije osmišljen da bi osigurao održivu podjelu odgovornosti za podnositelje zahtjeva za međunarodnu zaštitu diljem EU-a. U zaključcima Europskog vijeća od 28. lipnja 2018. pozivalo se na reformu Dublinske uredbe koja bi se temeljila na ravnoteži odgovornosti i solidarnosti te u kojoj bi se uzele u obzir osobe iskrcane nakon operacija traganja i spašavanja.

U evaluaciji koju je Komisija naručila 2016. zaključeno je da je još uvijek potreban takav sustav na razini Unije, ali da postojeći Dublinski sustav nije zadovoljavajući, zbog čega ga je potrebno pojednostavniti i povećati njegovu učinkovitost.

Osim toga, postojeći Dublinski sustav nije osmišljen kao instrument za solidarnost i podjelu odgovornosti. Tijekom migracijske krize uviđen je taj nedostatak, zbog čega je u prijedlog potrebno uključiti mehanizam solidarnosti.

1.4.4. Usklađenost i moguća sinergija s drugim prikladnim instrumentima

Ovaj je Prijedlog u skladu s Fondom za azil i migracije (AMF). U okviru Fonda za azil i migracije već je predviđena mogućnost transfera podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu na dobrovoljnoj osnovi u okviru nacionalnog programa svake države članice (članak 17. stavak 5. Uredbe (EU) br. 471/2018). S obzirom na prošireni opseg premještanja predviđen ovim Prijedlogom, trebalo bi predvidjeti i troškove premještanja i transfera.

Ako se odobrena sredstva (1 113 500 000 EUR predviđena za razdoblje 2022.–2027.) ne iskoriste u potpunosti za ispunjavanje očekivanih potreba povezanih s provedbom novog sustava, preostali iznosi preraspodijelit će se za druga djelovanja u okviru Fonda za azil i migracije. U slučaju da potrebe povezane s provedbom novog sustava premašuju procjene (tj. potrebno je provesti premještanje i transfer više tražitelja azila), trebalo bi zatražiti dodatna sredstva.

1.5. Trajanje i financijski učinak

☐ **Ograničeno trajanje**

☐ na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG

☐ financijski učinak od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za preuzete obveze i od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za plaćanje

✓ **Neograničeno trajanje**

provedba s razdobljem uspostave od 2022. do 2027.,

nakon čega slijedi redovna provedba.

1.6. Predviđeni načini upravljanja[62]

✓ **Izravno upravljanje** koje provodi Komisija

☐ putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije

☐ putem izvršnih agencija

✓ **Podijeljeno upravljanje** s državama članicama

✓ **Neizravno upravljanje** povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

☐ trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile

✓ međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)

☐ EIB-u i Europskom investicijskom fondu

☐ tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe

☐ tijelima javnog prava

✓ tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva

✓ tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i koja daju odgovarajuća financijska jamstva

☐ osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.

Ako je navedeno više načina upravljanja, potrebno je pojasniti u odjeljku „Napomene”.

Napomene

Premještanje i transferi provodit će se u okviru tematskog instrumenta Fonda za azil i migracije, uglavnom **izravnim upravljanjem** (ili **neizravnim upravljanjem** ako je tijelo koje provodi djelovanje ocijenjeno na temelju stupova). Međutim, ovisno o situaciji, moglo bi biti primjerenije osigurati doprinose Unije u okviru podijeljenog upravljanja kojim bi se dopunjavali nacionalni programi.

[62] Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Financiranje u okviru **izravnog i neizravnog upravljanja** provodit će se u okviru tematskog instrumenta Fonda za azil i migracije, koji je obuhvaćen i općim mehanizmom za praćenje i evaluaciju Fonda za azil i migracije. Utvrdit će se pojednostavnjeni predlošci i pravila kako bi se od korisnika sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava i sporazuma o doprinosima pokazatelji prikupljali istim tempom kao i za podijeljeno upravljanje i tako osiguralo otkrivanje usporedivih podataka.

Kad se doprinos Unije osigurava u okviru **podijeljenog upravljanja**, primjenjuju se sljedeća pravila:

Financiranje koje države članice provode u okviru podijeljenog upravljanja bit će u skladu s pravilima utvrđenima u Uredbi o zajedničkim odredbama (COM(2018) 375), dalje u tekstu „prijedlog Uredbe o zajedničkim odredbama", u Uredbi 2018/2016 (Financijska uredba) i Fondu za azil i migracije (COM(2018) 471), dalje u tekstu „prijedlog o AMF-u".

U skladu s prijedlogom Uredbe o zajedničkim odredbama svaka će država članica uspostaviti sustav upravljanja i kontrole za svoj program te osigurati kvalitetu i pouzdanost sustava praćenja. Stoga je, kad je riječ o podijeljenom upravljanju, uspostavljen usklađen i učinkovit okvir za izvješćivanje, praćenje i evaluaciju. Države članice moraju osnovati odbor za praćenje u kojem Komisija može sudjelovati u savjetodavnoj ulozi. Države članice mogu odlučiti osnovati samo jedan odbor za praćenje koji će obuhvatiti više programa. Odbori za praćenje preispitat će sva pitanja koja utječu na napredak u postizanju ciljeva programa.

Kad je riječ o fondovima koji se odnose na unutarnje poslove, države članice Komisiji podnose godišnje izvješće o uspješnosti u provedbi programa i napretku u postizanju ključnih etapa i ciljnih vrijednosti. To bi izvješće trebalo uključivati i sva pitanja koja utječu na uspješnost programa i opis mjera poduzetih za njihovo rješavanje.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

Prema prijedlogu o AMF-u 60 % omotnice Fonda za azil i migracije rezervirano je za programe država članica. S preostalih 40 % financijske omotnice upravljat će se u okviru tematskog instrumenta. Cilj je uvođenja tematskog instrumenta uspostaviti ravnotežu između predvidljive višegodišnje dodjele sredstava programima država članica i fleksibilne periodične isplate financijskih sredstava djelovanjima s visokom razinom dodane vrijednosti za Uniju na temelju dvogodišnjeg programskog ciklusa. Tematski instrument koristit će se za preseljenje i transfere.

Strategija kontrole temeljit će se na Financijskoj uredbi i prijedlogu Uredbe o zajedničkim odredbama.

Za dio koji se provodi **izravnim i neizravnim upravljanjem** u okviru tematskog instrumenta, sustav upravljanja i kontrole temeljit će se na iskustvu povezanom s djelovanjima Unije i hitnom pomoći stečenom u razdoblju 2014.–2020. Uspostavit će se pojednostavnjeni program koji će omogućiti brzu obradu zahtjeva za financiranje uz istodobno smanjenje rizika od pogreške: podnositelji zahtjeva koji ispunjavaju uvjete bit će ograničeni na države članice i međunarodne organizacije, financiranje će se temeljiti na pojednostavnjenim mogućnostima obračuna troškova, izradit će se standardni predlošci za zahtjeve za financiranje, sporazume o bespovratnim sredstvima/doprinosima i izvješćivanje, a stalni odbor za evaluaciju razmotrit će zahtjeve čim budu zaprimljeni.

Kad se doprinos Unije osigurava u okviru **podijeljenog upravljanja**, primjenjuju se sljedeća pravila:

Države članice primit će dodatni doprinos za svaku osobu iz kategorija obuhvaćenih ovom Uredbom.

Državama članicama dodijelit će se odgovarajući iznosi na temelju izmjene njihovih programa. Tim se programima upravlja u okviru podijeljenog upravljanja u skladu s člankom 63. Financijske uredbe, prijedlogom Uredbe o zajedničkim odredbama i prijedlogom o AMF-u.

Mehanizmi plaćanja za podijeljeno upravljanje utvrđeni su u prijedlogu Uredbe o zajedničkim odredbama. Prijedlogom Uredbe o zajedničkim odredbama predviđa se godišnje pretfinanciranje, nakon čega slijede najviše četiri međuplaćanja po programu i godini na temelju zahtjeva za plaćanje koje države članice šalju tijekom obračunske godine. U skladu s prijedlogom Uredbe o zajedničkim odredbama pretfinanciranje se poravnava u zadnjoj obračunskoj godini programa.

Kad je riječ o dijelu koji se provodi podijeljenim upravljanjem, prijedlog Uredbe o zajedničkim odredbama temelji se na strategiji upravljanja i kontrole koja je postojala za programsko razdoblje 2014.–2020., ali se uvode neke mjere usmjerene na pojednostavnjenje provedbe i smanjenje tereta kontrole na razini korisnika i država članica. Novi elementi uključuju:

– ukidanje postupka imenovanja programskih tijela,

– provjere upravljanja (administrativne i na licu mjesta) koje će obavljati upravljačko tijelo na temelju procjene rizika (u usporedbi sa 100 % administrativnih kontrola koje su se zahtijevale u programskom razdoblju 2014.–2020.),

– upravljačka tijela mogu pod određenim uvjetima primjenjivati razmjerne mehanizme kontrole u skladu s nacionalnim postupcima,

– uvjete za izbjegavanje višestrukih revizija iste operacije/rashoda.

Programska tijela podnosit će Komisiji zahtjeve za međuplaćanje na temelju rashoda koji su nastali korisnicima. Kako bi se umanjio rizik od nadoknade neprihvatljivih rashoda, u Uredbi o zajedničkim odredbama predviđeno je da se međuplaćanja Komisije ograniče na 90 % jer je u tom trenutku bio proveden samo dio nacionalnih kontrola. Komisija će platiti preostali iznos nakon godišnjeg poravnanja računa, po primitku jamstvenog paketa od programskih tijela. Jamstveni paket obuhvaća račune, izjavu o upravljanju i mišljenja tijela za reviziju o računima, sustavu upravljanja i kontrole te o zakonitosti i pravilnosti rashoda prijavljenih u računima. Komisija će upotrebljavati taj jamstveni paket kako bi utvrdila iznos koji se može naplatiti od Fonda za obračunsku godinu.

Sve nepravilnosti koje Komisija ili Europski revizorski sud uoče nakon dostavljanja godišnjeg jamstvenog paketa mogu dovesti do neto financijskih ispravaka.

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika

RIZICI

U Glavnoj upravi za migracije i unutarnje poslove (Glavna uprava HOME) prethodnih godina nije uočen ozbiljan rizik od pogreške u programima potrošnje.

Kad je riječ o premještanju i transferima koji se podupiru **izravnim/neizravnim upravljanjem**, očekuje se da će rizik od pogreške biti manji nego u okviru trenutačnih djelovanja Unije i hitne pomoći (stopa preostalih pogrešaka trenutačno iznosi oko 3 %). Mnogi čimbenici rizika čak se uopće neće povezivati uz financiranje premještanja i transfera: podnositelji zahtjeva koji ispunjavaju uvjete bit će ograničeni na države članice i međunarodne organizacije, financiranje će se temeljiti isključivo na pojednostavnjenim mogućnostima obračuna troškova te će se izraditi standardizirani predlošci za pojednostavnjenje podnošenja zahtjeva i izvješćivanje. Osim toga, jamstvo u pogledu stvarnog stanja s premještanjima i transferima visoko je zahvaljujući postojećim mehanizmima operativnog praćenja.

Za potporu koja se pruža u okviru **podijeljenog upravljanja**:

Sustav upravljanja i kontrole u skladu je s općim zahtjevima iz prijedloga Uredbe o zajedničkim odredbama te zahtjevima iz Financijske uredbe.

Kad je riječ o financijskom doprinosu za premještanje i transfere, države članice mogu ih uključiti u zahtjeve za plaćanje Komisiji samo pod uvjetom da je uistinu proveden transfer osobe za koju se traži doprinos. Države članice obvezne su provoditi kontrole i revizije kako bi provjerile jesu li ispunjeni uvjeti za traženje doprinosa Komisije. Usto su obvezne čuvati odgovarajuće popratne dokumente tijekom razdoblja utvrđenog u prijedlogu Uredbe o zajedničkim odredbama.

Višegodišnjim programiranjem u kombinaciji s godišnjim poravnanjem na osnovi plaćanja koje vrši nadležno tijelo usklađuju se razdoblja prihvatljivosti s godišnjim računima Komisije.

SUSTAV UNUTARNJE KONTROLE – KONTROLE ZA UBLAŽAVANJE RIZIKA

Prva strategija Glavne uprave HOME za borbu protiv prijevara donesena je 2013. Postojeća strategija za borbu protiv prijevara ažurirana je u veljači 2018. i vrijedit će do kraja tekućeg VFO-a. S obzirom na VFO za razdoblje 2021.–2027. i novu strategiju Komisije za borbu protiv prijevara donesenu 2019., Glavna uprava HOME radi na ažuriranju svoje strategije za borbu protiv prijevara. Cilj nove strategije bit će prilagodba razvoju situacije i daljnje jačanje aktivnosti te glavne uprave u području borbe protiv prijevara, a bit će donesena najkasnije 2021.

Glavna uprava HOME 2016. je uspostavila i strategiju kontrole za hitnu pomoć koja će biti temelj za uspostavu strategije kontrole za dio o izravnom/neizravnom upravljanju.

Osim toga, kad je riječ o **podijeljenom upravljanju**, u studenome 2015. navedena glavna uprava donijela je strategiju revizije za dio Fonda za azil, migracije i

integraciju (FAMI) i Fonda za unutarnju sigurnost (FUS) koji se odnosi na podijeljeno upravljanje. Glavna uprava HOME radi na razvoju strategije kontrole za podijeljeno upravljanje FAMI-jem i FUS-om. Ta će strategija obuhvaćati sve kontrole potrebne za upravljanje nacionalnim programima u okviru FAMI-ja i FUS-a.

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

Zanemarivi troškovi kontrole i iznimno mali rizik od pogreške.

Očekuje se da će troškovi kontrole ostati isti kao u tekućem razdoblju.

Kad je riječ o **izravnom/neizravnom upravljanju**, očekuje se da će troškovi kontrole biti manji nego za djelovanja Unije zbog standardiziranih postupaka podnošenja zahtjeva, evaluacije i izvješćivanja, pojednostavnjenih troškova i strogih ograničenja na podnositelje zahtjeva koji ispunjavaju uvjete.

Kad je riječ o **podijeljenom upravljanju**, mogli bi se smanjiti troškovi kontrole za države članice zbog toga što se prijedlogom Uredbe o zajedničkim odredbama uvodi pristup upravljanju i kontrolama utemeljen na riziku. Procjenjuje se da će ukupni trošak kontrola država članica za trenutačni programski ciklus (2014.–2020.) od 2017. iznositi približno 5 % ukupnog iznosa plaćanja koja su države članice zatražile za 2017.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevara i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

Primjenjuje se strategija Glavne uprave HOME za borbu protiv prijevara navedena u točki 2.2.2.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslov višegodišnjeg financijskog okvira i predložene nove proračunske linije rashoda

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Naslov 4.: Migracije i upravljanje granicama Poglavlje 10.: Migracije	dif./nedif.[63]	zemalja EFTA-e[64]	zemalja kandidatkinja[65]	trećih zemalja	u smislu članka [21. stavka 2. točke (b)] Financijske uredbe
4.	10 02 01 – Fond za azil i migracije	dif.	NE	NE	DA[66]	NE
4.	10 01 01 – Rashodi za potporu Fondu za azil i migracije	nedif.	NE	NE	DA	NE
4.	XX 01 01 01 (sjedište i predstavništva Komisije)	nedif.	NE	NE	NE	NE
4.	XX 01 01 02 (sjedište i predstavništva Komisije)	nedif.	NE	NE	NE	NE
4.	XX 01 01 02 (sjedište i predstavništva Komisije)	nedif.	NE	NE	NE	NE

63 Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

64 EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

65 Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

66 Mogući dobrovoljni doprinos zemalja pridruženih schengenskom području ako bi sudjelovale u novom Dublinskom sustavu.

3.2. Procijenjeni učinak na rashode

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na rashode

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	**4.**	Upravljanje migracijama i granicama

			2021.	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**	**2026.**	**2027.**	***Nakon 2027.***	**UKUPNO**
Odobrena sredstva za poslovanje (podijeljena prema proračunskim linijama iz točke 3.1.)	Obveze	(1)		87,800	120,100	225,500	226,300	226,300	227,500		1 113,500
	Plaćanja	(2)		70,240	113,640	204,420	226,140	226,300	227,260	45,500	1 113,500
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice programa[67]	Obveze = plaćanja	(3)									
UKUPNA odobrena sredstva za omotnicu programa	Obveze	=1+3		87,800	120,100	225,500	226,300	226,300	227,500		1 113,500
	Plaćanja	=2+3		70,240	113,640	204,420	226,140	226,300	227,260	45,500	1 113,500

[67] Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7.	Europska javna uprava

U ovaj se dio unose „administrativni proračunski podaci”, koji se najprije unose u prilog zakonodavnom financijskom izvještaju, koji se učitava u sustav DECIDE za potrebe savjetovanja među službama.

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	*Nakon 2027.*	UKUPNO
Ljudski resursi			1,815	1,815	1,815	1,815	1,815	1,815		10,890
Ostali administrativni rashodi			0,120	0,120	0,120	0,120	0,120	0,120		0,720
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)		1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	—	11,610

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	*Nakon 2027.*	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva po NASLOVIMA višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze		89,735	122,035	227,435	228,235	228,235	229,435		1 125,110
	Plaćanja		72,175	115,575	206,355	228,075	228,235	229,195	45,500	1 125,110

3.2.2. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.

☑ Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Godine	**2021.**	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**	**2026.**	**2027.**	**UKUPNO**
NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira								
Ljudski resursi		1,815	1,815	1,815	1,815	1,815	1,815	10,890
Ostali administrativni rashodi		0,120	0,120	0,120	0,120	0,120	0,120	0,720
Međuzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira		1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	11,610

izvan NASLOVA 7.[68] **of the multiannual financial framework**								
Ljudski resursi								
Ostali administrativni rashodi								
Međuzbroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira								

UKUPNO		1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	1,935	11,610

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

[68] Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.2.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa

☐ Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.

☑ Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

Godine		**2021.**	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**	**2026.**	**2027.**
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)								
Sjedište i predstavništva Komisije		11	11	11	11	11	11	11
Delegacije								
Istraživanje								
• Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV) – UO, LO, UNS, UsO i MSD[69] Naslov 7.								
Financirano iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	– u sjedištima	2	2	2	2	2	2	2
	– u delegacijama							
Financirano iz omotnice programa[70]	– u sjedištima							
	– u delegacijama							
Istraživanje								
Ostalo (navesti)								
UKUPNO		**13**	**13**	**13**	**13**	**13**	**13**	**13**

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Potpora, obrada i praćenje aktivnosti povezanih s provedbom ovog Prijedloga, uglavnom u vezi s mehanizmom solidarnosti i pravnim okvirom potrebnim za njegovu provedbu. Devet EPRV-a (7 AD, 1 CA i 1 UNS) dodjeljuje se odgovarajućem odjelu za politiku, a 4 EPRV (2 AD i 2 AST) odgovarajućem odjelu za upravljanje fondovima.
Vanjsko osoblje	Potpora, obrada i praćenje aktivnosti povezanih s provedbom ovog Prijedloga, uglavnom u vezi s provedbom prijedloga u pogledu određivanja odgovornosti država članica za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu.

[69] UO = ugovorno osoblje; LO = lokalno osoblje; UNS = upućeni nacionalni stručnjaci; UsO = ustupljeno osoblje; MSD = mladi stručnjaci u delegacijama.

[70] U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

3.2.3. Doprinos trećih strana[71]

U prijedlogu/inicijativi:

✓ ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.

☐ predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

Odobrena sredstva u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Godine	**2021.**	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**	**2026.**	**2027.**	**UKUPNO**
Navesti tijelo koje sudjeluje u financiranju		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
UKUPNO sufinancirana odobrena sredstva		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

✓ Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.

☐ Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:

☐ na vlastita sredstva

☐ na ostale prihode

navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda☐

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska linija prihoda:	Učinak prijedloga/inicijative[72]						
	2021.	**2022.**	**2023.**	**2024.**	**2025.**	**2026.**	**2027.**
Članak …….							

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije).

[71] Mogući doprinos zemalja pridruženih schengenskom području ako bi sudjelovale u novom Dublinskom sustavu.

[72] Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer) navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % na ime troškova naplate.